

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP

Alapító főszerkesztő: Dr. MARTON ERNŐ

אורי קלט (מזרח חדש)
עמוד יומי בלתי מכלול בשם ההגיוני
העורכת: ד"ר ג'רטרוד מרטון
העורך האחראי: דוד שו
המו"ל: מורה חדש בע"מ, ת"א, רח' הנגב 11

XIV. EVFOLYAM 77. évfolyam
Főszerkesztő: Dr. MARTON GIZELLA
Felelős szerkesztő: SCHÖN DEZSO
Híradó: Mizrách Chádás Ltd., Tel-Aviv,
Hánegev 11. — POB 831.
Telefon: Szerkesztőség: 31476
Kiadóhivatal, hirdetés, nyomda: 31677.

Letartóztatták Kaszem fivérét és Dzsauad volt külügyminisztert

Irakban irtóhadjáratot indítottak a kommunisták ellen — A földosztást ellenző birtokosok között is voltak letartóztatások — Moszkva tiltakozik

Bagdad (IFP, Reuter, EM). A hatóságok elfogták Alad el Kader Ismail Busztoni kommunista vezető, Hasem Dzsauad volt külügyminisztert, valamint a kivégzett Kaszem elnök fivérét. Más letartóztatások is történtek, amelyek során őrizetbe vették Kaszem közeli munkatársait, köztük volt miniszterelnök is kommunista érdekmagyarú tiszteket. A kommunista utáni hajszák tovább folynak és ennek jeleként fogják fel, hogy a kormány felhívást intézett a

diákokhoz, akik az utóbbi időben nem voltak láthatók az egyetemeken, hogy három napon belül jelenjenek meg az előadásokon. Ugyanígy rendelet látott napvilágot a munkájukból távol maradó tisztviselőkkel kapcsolatban is. A távollmaradókat nyilván kommunistagyanúsoknak tartják.

Haszan Sáviv, az új kormány külügyminisztere első sajtófogadásán, amelynek egyes részleteit tegnap közöltük, azt is kiemelte, hogy a szocialista Baát-pártnak komoly szerepe volt Kaszem rémuralmának megbuktatásában. A külügyminiszter ismételt hangsúlyozta, hogy a kormány vállalja az állam nemzetközi kötelezettségeit. A petroleumtársaságokkal kapcsolatban kifejtette, hogy az új kormány hamarosan határoz a koncessziók feltételeinek módosításáról folyó tárgyalások tekintetében, amelyeket Kaszem kormánya megszakított. Addig is a költözés szállítása változatlanul folyik a csővezetékben.

Teherán, (IFP). — Az iráki határvizsgálók a perzsa fővárosba érkezett hírek szerint Iráknak nem minden városában szüntek meg a harcok és néhány helyen sokkal szilárdabb alapon szerveződtek meg az ellenállás az új rezsimmel szemben. A hírek szerint a perzsa határtól mintegy 30 kilométerre fekvő Amaranban súlyos harcok folynak és Kazman városában is megszerződtek azok a katonai egységek, amelyek még mindig hűségesek Kaszemhez.

SZIRIA AZ IRÁKKAL VALÓ EGYESÜLÉSRE TÖREKSZIK

Chorani igazságügyminisztert helyettes miniszterelnökké nevezték ki

Damaszkusz, (IFP). — Aszad Muchaszan szíriai külügyminiszter tegnap kijelentette, hogy Szíria az Irákkal való egyesülésre törekszik. „Semmi akadály nincs már a Szíriai és Iráki federáció megteremtésének. Szíriában olyan támogatásra és lelkesedésre talált a diktatorikus Kaszem-uralom elnyomása és az új iráki forradalom sikere, hogy Szíria részéről már semmi akadály a két testvérállam közötti federációnak, amely az egyesülés magját képezné az összes arab országok egyetlen államba való tömörülésének.”

Chaled el Azem megmarad a kormány élén és a helyét egészségi állapota megengedi, külföldre utazik gyógykezelésre. Ezzel kapcsolatban megemlíti, hogy a csehszlovák kormány már néhány héttel ezelőtt meghívta pihenésre a miniszterelnököt.

Az új iráki rendszert elismerő kormányok között van El Badr, az elmozdított jemeni imám is, aki táviratában azt közli, hogy tiszteltben kell tartani minden nép jogát belső rendszerének megteremtésére. Megfigyelők szerint az iráki kormány nem fogja tudomásul venni ezt az elismerést, annál kevésbé, mert Szálah republikánus kormánya az elsők között volt, amely elismerését bejelentette.

Szökés a tel-mondi börtönből

Natanjai tudósítónk jelenté: Csütörtök délután 4 órakor riasztották a tel-mondi börtön fegyőreit és őrszemélyzetét, mert egy 19 éves arab, aki több évi bűntetését tölti, eddig ki nem derített körülmények között megszökött. A tel-mondi fegyőrök, valamint a natanjai rendőrség azonnal átfésülték a terepet és egy órai kutatás után Tel-Mondtól több mint hat kilométerre sikerült a megszökött gonosztevőre ráakadni. A szökevény először ellenállást kísérelt meg, majd amikor látta, hogy körül van véve, megadta magát. Erős fedezet mellett visszazárárták a fegyőrházba. Szökési kísérletért újra bíróság elé állítják.

Folytatódik a szép idő

A meteorológiai intézet jelentése szerint a kellemes napsütés folytatódik. A hőmérséklet tovább emelkedik, de a levegő páratartalma csökken. Holnapra déli irányú erős szeleket jósol a meteorológus. Mai maximális hőmérsékletek: Jeruzsálem 19, Tel-Aviv, Haifa és Afula 24, Tibériás 23, Názáret 20, Lud és Beér-Séva 25 és Ejlát 28 fok.

Folytatódik a szép idő

A meteorológiai intézet jelentése szerint a kellemes napsütés folytatódik. A hőmérséklet tovább emelkedik, de a levegő páratartalma csökken. Holnapra déli irányú erős szeleket jósol a meteorológus. Mai maximális hőmérsékletek: Jeruzsálem 19, Tel-Aviv, Haifa és Afula 24, Tibériás 23, Názáret 20, Lud és Beér-Séva 25 és Ejlát 28 fok.

Mindenféle kávéba
VALÓDI IMPORT
FRANCK

Atadó
Betegség miatt közismert édesgáru nagybani és klesinybeni KÉPVISELETE

Askelonban
Erdelődni:
Herzl-u. 79., tel. 344.

AS
A LEGHÍVNŐBB KÖSER FELVÁGOTT AZ ORSZÁGBAN

Friedmanné-Heller Magdának
és férjének
házasságuk alkalmából sok szerencsét kíván

a Dückstein és Diamant család

Grosz Bernátnak
KIRJÁT-ONÓ (Nagyvárad)

70- IK SZÜLETÉSNAPJÁRA
hosszú életet és jó egészséget kíván

felesége, Rózsai; leánya, Aliz; fia, Laci; az unokák, Judit, Jaki és a rokonság.

A vasárnapi UJ KELET
tartalmából:
lásd a 16. oldalon.

Harold Wilson lett az angol munkáspárt új elnöke

London, (Reuter, UPI). — Az angol munkáspárt tegnap Harold Wilson személyében megválasztotta a nemrég elhunyt Hugh Gaitskell pártelnök örökösét. A megismételt szavazáson, amely titkos volt, Wilson 144 szóval győzött George Brownnal szemben, tehát megkapta a munkáspárt alapszabályai értelmében az elnök megválasztásához szükséges abszolút többséget.

lis csoportjához tartozik és már évek óta tölt be vezető szerepet a Labour-pártnak. Az Attlee-kormányban 1947-ben külkereskedelmi miniszternek nevezték ki és így a fiatal William Pitt (1783—1801 és 1804—1806) óta ő volt a legfiatalabb miniszter az angol történelemben. A munkáspárt ugynevezett árnyékkormányában a külügyi tárcát töltötte be. Angliában az idén valószínűleg választások lesznek és nem tartják lehetetlennek, hogy a munkáspárt győzelme esetén Wilson lesz Macmillan örököse a miniszterelnöki székben.

Harold Wilson egyike a legragyogóbb koponyáknak a munkáspárt soraiban. A viszonylag fiatal, 47 éves államférfi a párt intellektuális csoportjához tartozik és már évek óta tölt be vezető szerepet a Labour-pártnak. Az Attlee-kormányban 1947-ben külkereskedelmi miniszternek nevezték ki és így a fiatal William Pitt (1783—1801 és 1804—1806) óta ő volt a legfiatalabb miniszter az angol történelemben. A munkáspárt ugynevezett árnyékkormányában a külügyi tárcát töltötte be. Angliában az idén valószínűleg választások lesznek és nem tartják lehetetlennek, hogy a munkáspárt győzelme esetén Wilson lesz Macmillan örököse a miniszterelnöki székben.

A legkisebb határcsúszás is nagy válsággá dagadhat a Közelkeleten

Csak az Izráel elleni gyűlölet állandó — Cvi Cur vezérkari főnök beszéde az új műszaki tisztek avatóünnepélyén

Cvi Cur tábornok, vezérkari főnök, tegnap a műszaki tisztek újabb csoportjának felavatásán beszélt az Irákban előállított helyzet felől. A beszéd során kijelentette: a közelkeleti helyzet olyan, hogy akár a legkisebb határcsúszás is nagy válsággá dagadhat és így az incidensek kezdeményezői nem fogják elmulasztani egy ilyen szituációnak a kialakítását politikai és katonai céljaik megvalósítására. A vezérkari főnök a továbbiakban arról beszélt, hogy bármilyen változások álljanak elő a Közelkeleten, az Izráellel szembeni gyűlölet állandónak mutatkozik és túléli a különböző

arab vezéreket. Egyiptom, — mondotta —, nagy erőfeszítést fejt ki annak érdekében, hogy fenyegetéseit valóra válthassa és külföldi tudósok és technikusok segítségével modern támadóegységeket állít elő. A műszaki alakulatok az új technika vívmányainak felhasználásával harcra készen állnak és a műszaki tisztre óriási felelősség hárul. Az ünnepség végeztével az újonnan avatott tisztek villámgyorsasággal kitérték fel egy nagy katonai hidat. A tisztiskursus kitértette növendéke Gávriél Rubin hadnagy volt.

Anglia titokban önálló rakéta fejlesztését kezdte meg

Ellentétes hírek a Földközi-tengerre szánt és Polaris-rakétákkal felszerelt amerikai atomhajtású tengeralattjárókról

London (UPI). — Anglia új támadó rakétát fejleszt ki, amelyet a TSR-2 típusú lökhajtásos bombázó gépek fognak felszerelni. A rakéták két-három éven belül lesznek stratégiai szempontból felhasználhatók. A hírt a Daily Sketch közli, hogy szerint ennek a rakétának a fejlesztését, amely az „önálló angol elriasztó erő” egyik komoly fegyvere lesz, Harold Macmillan miniszterelnök és Kennedy elnök legutóbbi tárgyalásai idején már megkezdtek, de szigorú titokban tartották. A TSR-2 repülőgépek fogják elfoglalni a Blue Staal gépek helyét, amelyek már ebben az évtizedben elvillannak. Ez a gép magasan és alacsonyban is tud repülni és ezzel el tudja kerülni a legmodernebb radarkészülékek sugárát is.

hajtású tengeralattjáró, amelyeket Polaris-rakétákkal szerelnek fel, április elseje előtt a Földközi-tengerre érkeznek. A három tengeralattjáró, amelynek mindegyikét 16 Polaris-rakétával szerelik fel, azt az úrt fogja betölteni, amelyet az olasz és török bázisokról eltávolítandó Jupiter-rakéták fognak előidezni a Nyugat védelmi hálózatában. Mint ismeretes, Olaszország már előzetesen közölte, hogy területén nem ad támaszpontokat az amerikai tengeralattjáróknak. Azoknak a bázisa tehát a spanyolországi Rota öbölben lesz.

Tárgyalások folynak Görögország és Törökország kormányai között, hogy legalább is ideiglenes jelleggel engedjék meg kikötőik használatát az amerikai atomhajtású tengeralattjárók részére. A lap szerint Amerika hasonló kérést fog intézni az olasz kormányhoz is. A Corriere Della Sera véleménye szerint a Polaris-rakéták bázisa továbbra is a skóciai Holyloch kikötő lesz. Athen (Reuter). — Az Egyesült Államok görögországi nagykövetsége megcáfolta azokat a híreszteléseket, amelyek szerint Amerika rakétabázisokat létesített Kréta szigetén. A szövettől hozzáfűzte, hogy Görögországban egyáltalán nincsenek rakétabázisok. A rakétákról szóló hírt a Pravda közölte, majd a görög kommunisták lapja átvette.

Drága anyánk, anyósunk, nagyanyánk, dédnagyanyánk

HERSKOVITS NELLI 77
slosimját és sirkóavatását 1968 február 19-én kedden tartjuk a kirját-sauli temetőben. Külön autóbussz indul Emá Zola utca 20 sz. elől 2-kor, vagy találkozás 2-kor a temető bejáratánál.
A GYÁSZOLO CSALAD

Felajthetetlen édesanyám, anyósom

RIESZ MARGIT 77
AZKARAJAT ÉS SIRKÓAVATASAT
Szombat 17-én a. n. 2-kor tartjuk a kirját-sauli temetőben.
Strauss Vera és Tamás

Drága férjem, apám, nagyapám

Pollák János (József) 77 (Rámle)
slosimja sirkóavatását február 19-én, kedden délután 4 órakor tartunk a rámei temetőben. — Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik fájdalomukat részvételükkel enyhíteni igyekeztek.
Felesége: Ilonka; lányai: Pipi, Kati, Éva, Zsuzsi; fia: Gyuri.

Izraeli hétköznapok

Irta: Barzilay István

„Jó házból való fiúk” menjenek ipariskolákba

Időben véletlenül esett össze „jó házból való fiúk” szervezett két tel-avivi betörőbanda leleplezése és a munkaügyi minisztérium költségvetésének vitája a Kneszetben.

Az előző esetben megtudtuk, hogy már visszaeső bűnösök is vannak a fiatalok között, akiknek a „munkájára” a rendőrség bünyűnyomozói ráismertek. A Kneszet vitájában pedig Jigal Alon miniszter arról panaszkodott, hogy mincseinek elegendő számban fiatal szakmunkásaink, akik nélkül pedig papíron maradhat minden szép orszáfejlesztési terv.

Nem nehéz felismerni az összefüggést a két probléma között. Különösen ha arra is emlékezünk, amit Aha Even közoktatásügyi miniszter mondott a középiskolai igazgatók és osztályfőnökök szimpoziumján. Arra, hogy míg Izraelben a középiskolák korba ért gyermekek 72 százaléka gimnáziumokba iratkozik és csak 28 százalék megy ipari vagy mezőgazdasági iskolába, addig például Svájcban az arány megfordult: a gyermekek 25 százaléka jár általános középiskolákba és 75 százalékba iratkozik be szakiskolákba.

Csak hogy nálunk — főleg Tel Aviv északi kerületében — nem „sikk”, a gyermekeket ipariskolákba adni. Ránkjött a gáluti betegség, hogy diplomát kell adni a gyermek kezébe. Mégpedig a három közismert zsidó szakmából, orvosi, mérnöki vagy jogi diplomát, legfeljebb még tanári diplomát, de az csak proletréletet biztosít.

Kétféle rétegből tevődik össze az izraeli város, mind a kettő ugyanennek a sznobizmusnak a betegségébe esett. A vátik lakosság, amelynek jelentékeny része magasrangú állami tisztviselő, diplomata, intézmények, bankok, nagyvállalatok igazgatói — a multat emlegeti. Annyit szenvedünk, annyi országutat huzunk, annyi mocsarat csapunk, annyi ház gerendáit cipeltük... Fiainknak, lányainknak legyen jobb dolguk, tanuljanak gimnáziumban, végezzenek el valamit, majd „ima-ába és a dom” gondoskodik protekcióról.

A másik réteg már kétszen kapta az állományt; ez a többség, az 1948 óta alijázott tömeg. Az egymillió, amelyből 700 ezer özönlott a városokba. A családokat hozták, a nagyapától az unokáig; nagyrésztük keresztül ment a „klita”, az országba való beilleszkedés nehéz folyamatán. S amikor már előkerültek a kölcsönök az öröklakásra, hosszú gürögés után ki is fizették a jelzálogot, milyen jól maradt még hátra?

Visszaállítani a régi jó európai életmódot, — amelyben része volt, vagy amely után ott csak áhított — s ehhez hozzátartozik a gyermekek középiskolai neveltetése is. Itt is azazl íjesztgetik a gyermeket, „hogyha rosszul tanulsz, beadlak suszterinasnak...”

Bár beadnák őket suszterinasnak. Pedig ez csak képletes beszéd. Nem kell őket odaadni a „Meister”-nek, aki a családtagok cipőit is kitesztíttatja velük és három évi inaskodás után felszabadulnak, segítők lesznek. Ez a folyamat már régen lezárult, még nálunk is, pedig nem tartozunk a fejlett ipari országok közé.

van, amely lehetőleg ipari üzemeknél helyezze el tagjait. Az ifjúság munkaszervező hivatalai igyekeznek gondoskodni olyan munkahelyekről, ahol a gyermek alapos gyakorlati kiképzésben részesül és kötelező továbbképző iskolák is vannak, ahol általános műveltséget elsajátíthat.

S ha ez a megoldás nem kedves a kényes szülői izlésnek, — rendelkezésre állanak az ipariskolák, az Ort és a Hisztradrut középiskolai rangú szakiskoláinak hálózata, a mezőgazdasági iskolák, a tengerész-képző intézetek, amelyek a „jó házból való” fiúk ezreit tudják befogadni s amelyek mind érettségi bizonyítványt is adnak.

Az általános gimnáziumok felső osztályainak diákjai közül kerülnek ki a „jó házból való” ifjurok bűnözők. Amikor ezt a súlyos társadalmi problémát analízálni igyekeznek, mindig az az érv kerül elő, hogy a fiatalok céltalannak találják életüket, üres, ideál nélküli vegetálásnak érzik a létüket, nem szeretik a környezetüket. S főleg, nem hisznek a jövőben.

Az érettségi után besorozzák őket katonának, utána folytatni kellene az egyetemi tanulmányokat. Orvosnak menjen? Hiszen Izraelben átlag a legtöbb orvos él a világon. Tanárnak? A fizetése a létminimum határán fog mozogni. Mérnöknek, — azt igen, de a diákok jórészt szelektálták a hatodik osztály után s csak kisebb részüik válik alkalmassá reális iskolai tanulmányokra.

Jogra menjen? Ebben a szabad foglalkozási ágban azonos a helyzet az orvosokéval: sokan vannak és a gálut még mindig szállítja a jogászokat, akiknek nagy többségét nem riasztja vissza a bonyolult izraeli jogrendszer, leteszi a vizsgákat.

Ez is lehet az egyik oka az ifjurok züllésnek. Azonban nemcsak ez az oka, mert hiszen világjelenségről van szó, az atomkorszak, a világ vége közeledésének tragikus félelemérzetéről. A mi esetünkben Izrael különleges helyzetének ismerete is hat. Kis sziget az ellenséges arab tenger közepén, a háború demoklesz kardjával a fejünk fölött. Nem vigasz az sem, hogy ugyanezt érzi az indiai a kínai szomszéd mellett, a keletnémet és a nyugatnémet, s a világ majd-

nem valamennyi népe, főleg a kis nemzetek fiai.

A helyesen választott szakma egyik ellenszere lehet az ifjúság eltévelyedésének.

A jó szakmunkásnak nem csak megélhetést is ad a mestersége, hanem életretalmat is. Pontosán úgy, mint a mesterséget szerető ügyvéd vagy orvos részére. Csak az általános gimnázium elvégzése vagy maga után ért, — ha nem siet-

Falitábla

Ha azt írom a címben, hogy falitábla, ne tessék mindjárt az iskolában lévő falitáblára gondolni, itt a tábla — a fal, azaz hogy a fal maga a tábla. Hogy világosabb legyen:

Jövök, kérem, a mult héten a városból sikunbéli lakásomba hazra és hirtelen azt veszem észre, hogy az ujonnan-meszelt utcai frontnak a falán hosszú összeadás diszeleg. Ahe-lyett, hogy bosszankodtam volna, felébredtem bennem a régi iskolamester, átnéztem az összeadást, felfedeztem benne a hibákat, majd megírom a piros ceruzámat és szépen kikorrigáltam.

Másnap a Tórából feladott kérdésekre találtam rajta a feleleteket. Kéthárom helyesírási hiba, az alakok és az események felelőtlensége. A piros ceruzának volt dolga bőven.

Igy ment ez minden áldott nap, hol a számtan, hol a biblia, földrajz, hol meg a dikdük, vagy a természetrajz azipi feladata díszlett a falon, én meg, akár esett, akár fűjt, fogtam a piros ceruzát és korrigáltam.

A minap látom az ablakon keresztül, hogy Ovadjá egy nagy hokedlit cipel a hátán. A házuk előtt megáll, leteszi a székét, rááll, kidugja a nyelvét és szorgalmasan írogat a házuk falára. Később, amint elment, kimegyek, észreveszem hogy a falon új sort kezdtek, mégpedig nem úgy, ahogy rendszeren szokták, felülről lefele, hanem éppen fordítva, alulról felfele. Gyermekmagasságyra ugyanis már tele volt a fal, a hokedli segítségével új sort kellett hát az előbbieket fölé kezdeni. Én

nek ráváltótni mesterségbeli tartalommal.

A régi chaluci jelszavakkal való dobálódzást abba kellene már hagyni. S legeslegelőször az ifjúsággal kapcsolatban. Letelepedésre vegyük rá őket? Hiszen tultermelés van a mezőgazdaságban, a települést hivatalosan leállították, mert sok a tojás, a baromfi és a banán. Új ipari városokat pedig csak akkor fog felkészen építeni ez az ifjúság, amikor jó mesterség lesz a kezében.

Akkor lesz majd igazán nép Izraelből, ha a városi szülők úgy fognak gondolkodni, mint a svájci, a francia, vagy az amerikai (nem zsidó) szülők. Akik a gyermekek 75 százalékát ipariskolákba adják.

Meggyőződésünk, hogy akkor a „jó házból való” betörők száma is csökkenni fog.

meg, mit tegyek, szépen kijavítottam. Igy ment ez hetekig.

Ovadjá tehát egy szép napon már letrát hozott, újna megírt ugyanis egy sor a ház falán, új sort kellett hát kezdeni, feljebb, azt meg Ovadjá már nem érte el a konyhaszékről.

A jó multkoriban a Rámbám-iskola előtt húztam el. Ugy van azzal a szegény nyugdíjas tanító, hogy reggel félnyolc tájban elfogja valami nagy nyugtalanság, otthagy csapot-papot és nagy sietve elindul az iskola felé, amíg azután a kapuhoz ér, elrestelli magát és fordul szégyenkezve vissza.

Igy tett valaha János bácsi is, a pedellus. Miután nyugalmába vonult, összefűzött magának régi rajzlapokból, irkákból egy hatalmas nagy könyvet, reggel nyolckor megjelent vele a postán, onnan elsietett a tanfelügyelőségre, meg a szolgabírói hivatalba, majd meg, mint aki jól végezte a dolgát, indult a könyvvel a hóna alatt szépen hazra.

Egyszer, amint éppen a tanfelügyelőség felől baktatott a könyvvel a kezében hazra, a szintén nyugalmazott igazgatóval találkozott.

— Hát maga hol járt erre, János bácsi? — kérde az igazgató.

— A tanfelügyelőségen voltam.

— A tanfelügyelőségen?! De hiszen maga már nyugdíjban van, mit keres maga a tanfelügyelőségen?

— Hát tetszik tudni, ötven esztendeig jártam szintén naponta a tanfelügyelőségen, nem tudok róla leszokni. Az urak már tudják ezt, a postán, a szolgabírói hivatalban, meg itt a tanfelügyelőségen is és szó nélkül aláírják a kézbesítő könyvet.

— Bolond maga, János! — szólott és otthagyta.

De alig tett néhány lépést, utána szólott:

— János bácsi, adja csak ide, aláírom én is és ezennel hozza el a lakásomra minden nap.

Legutóbb elfogott az igazgató:

— Szépen halad Ovadjá, a szomszédja, kollega úr.

— Örülök neki, de miért nekem mondja igazgató úr?

— Hát hiszen úgy értesültem, ön tanítja. A gyerekek beszélnek.

Csengettek, nem firtattam többet a dolgot.

Ovadjá már a létrának majdnem a felső fokára lép, ha a falon a leckéjét írja. Már én is csak székről végzem a javítást.

Sifrá, az Ovadjá mamája telekürtölte a sikunt, hogy a fiával csoda történt. Este megírja a leckéjét, reggel

Egymás között...

— MAGYAR-ZSIDÓ KURIR —

A HOH jeruzsálemi kultúrestjén dr. Tomaschoff Baruch 50 éves publicisztikai működésének jubileuma alkalmából „Fénypontok a zsidó történelemben” címmel tartott nagyhatalmú előadást a jubiláns. Izraeli Elemér, a HOH jeruzsálemi elnöke meleg szavakkal méltatta dr. Tomaschoff Baruch évtizedes cionista közéleti tevékenységét. Rávgerson Seidler saját irodalmi műveiből olvasott fel egy részletet. Bevezetőt Gervai Sándor mondott.

Zsúfolt nézőtér előtt óriási sikerrel ünnepelte Jeruzsálemben Leichtner Eli 25 éves színművészi jubileumát. A műsort Kardos József, az Új Kelet és a Máárv munkatársa konferálta.

A Párizsban megjelenő Irodalmi Ujság hírt ad róla, hogy Adorján András Londonban élő zeneszerzőnek újabb két műve jelent meg a Chapell kiadónál: Pets Corner című zongoraszvitje és Serenade Basque című csellóra és zongorára írt szvitje. Adorján András nagyváradi származású és néhai dr. Adorján Emilnek, a Fekete Sas egykori tulajdonosának a fia.

Vas Róbert, egy londoni zsidó közösségről készített „Vanishing Street” (Az eltűnő utca) című dokumentumfilmjét nagy sikerrel mutatták be Londonban. A BBC kritikusa azt jövendölte a filmről, hogy alighanem felsorakozik majd az angol dokumentumfilmek klasszikusai közé. Vas „Finálé” című kisfilmjét egyébként bemutatták a londoni és toursi fesztiválon és az angol televízió is játszotta januárban. A fiatal tehetséges rendező jelenleg Karinthy „Cirkusz”-ának rövidfilm változatán dolgozik.

A tel-avivi HOH e hétre hirdetett cházánut estjét az áramszolgáltatási zavarok miatt kénytelen volt elhalasztani. A félbemaradt cházánut estét a közeli hetekben tartják meg Herschtik Mose főként két csodagyereke és Gráf Leon, az Allenby-utcai Nagytemplom karnagyának közreműködésével.

„Székely Mihály énekel” címmel televíziós filmet készítettek Budapesten a kitűnő magyar-zsidó énekes, az Operaház basszistájának

meg ott találja kijavítva, csak le kell másolni.

De egyszer a tenger is megtelik, az én házam falát is teleróttá Ovadjá betűkkel, számokkal.

A mult héten az egyik este az Ovadjá mamája állított be hozzám. Nem tudtam, mire vólni a nagy megtiszteltetést. Szépen elbeszélgettünk erről is, amarról is, már ahogy ilyenkor illik. Hirtelen azt mondja az Ovadjá mamája, hogy szeretné kimeszelnit a házuk frontját.

Nem telik ilyen luksuszura, mondom neki, még várunk vele egy darabig.

Isten őrizz, nem kér ő érte ellenszolgáltatást, nincs ő hál’ Istennek rászorúlva, keres az ő ura szépen, de Ovadjá oda szokta írni a leckéjét és nincs már rajta hely.

Sifrá, másnap neki is fogott a meszeléshez. Én szürke színt szerettem volna, de Sifrá ragaszkodott a fehérhez. Azt mondja: a fehérben jobban látszik a szám, a betű.

Ezen bizony neki van igazsága.

Löwenkopf Kálmán

Művészetéről. Székely Mihályt több ízben kötötte már állandó szerződés a new-yorki Metropolitanhoz és mostanában is évről-évre abszolválj néhány nyugat-európai operai, illetve koncert turnét. A nagy ének-művész mindig jó zsidó volt és hosszú időn át minden esztendőben ő énekelte a budapesti Dohány utcai nagytemplomban jom-kipur este a Kol Nidret.

Megjelent Grosz Eliezer magyar-heber szótárának a 19-es füzeté. Grosz Eliezer tartja azt a tempót, amit megígért előfizetőinek és nagy erőfeszítések árán időre jelenteti meg hűzgapótló munkáját.

Gábor Andor halálának tizedik évfordulóját alkalmából nagy ünnepeket rendeztek Budapesten. Megkoszorúzták a kitűnő magyar-zsidó író sírját, minden ujság megemlékezéseket közölt róla és számos írását tették közzé.

Szombat este a Kol Jiszráel magyar adásában Naschitz Frigyes izlandi főkonzul „A jubiláló Kaczér Illés” címen tartott felolvasást. Kaczér Illés írói munkásságának állomását és értékelését tartalmazta Naschitz Frigyes elemző előadása.

A Haifa-i Szemle legújabb számában Rössel Mordecháj közöl méltatót Schön Dezső Jeruzsálemi Per című könyvéről, „A katasztrófatudat katekizmusza” címen.

Haasné, Klopfer Judit, az Izraelben annakidején nagy sikerrel szerepelt, most férjével együtt Manchesterben élő cházánut és héber dalénekesmű szülői látogatásra három hétre hazajött Izraelbe. Klopfer Judit, aki az angol televízió manchesteri stúdiójának állandó szereplője, izraeli tartózkodása alatt néhány koncertet fog kedveskedni régi híveinek.

Dr. Láván Andor áskeloni fogorvos, az ismert közíró most adta közre „A szabolcsi zsidóság története” című munkáját, amelyben a szabolcsi zsidóság feledésbe merült történelmi értéki adatait gyűjtötte egybe. A könyv érdekesebb fejezetei: A magyar zsidóság szabolcsi hídfőállása, A szabolcsi vonat utasai, Rabbik, talmudisták, közéleti típusok, politikusok frók és költők a Szabolcsban. Dr. Láván könyve iránt nemcsak a szabolcsi, de a magyar területi zsidóság körében is nagy érdeklődés mutatkozik.

Ünnepélyes külsőségek között tartották meg szombati este a Kfár Hamakkábia dísztermében Mordecháj Ben Ari, az El Al kereskedelmi igazgatója és felesége Bilha, lányának, Nicának bát-micváját. A meghívottak között ott volt Ben Arci az El Al vezérigazgatója, valamint a vállalat számos magasrangú tisztviselője. A nagyszámú rokonság és jóbarát meleg jókívánságait tolmácsolta a szülőknek és az ünnepeltnek.

Kedden este bankettet rendeztek barátai és tisztelői Salpéter Gyula volt tel-avivi városi tanácsos tisztelőjére, aki 60 éves születésnapját és 40 éves izraeli közéleti jubileumát ünnepli. Dr. Grotto Mose, dr. Weissburg Chájimné, dr. Földi Márton, dr. Fränkel Jenő köszöntötte a jubilánst. Az ünnepség „ceremonia-mesteri” tisztjét dr. Balkányi Zoltán látta el.

Készítse elő idejében külföldi utazását!

Biztosítsa hajó- és repülőjegyét.

Társas-kirándulások Európa összes országába HETENKÉNTI KIRÁNDULÁSOK CIPRUSBA.

Magyarországi hozzátartozók izraeli látogatásának gyors és pontos intézése (repülő- és hajójegyek továbbítása, kincstári engedély megszerzése, stb.)

10 napos PÉSZACHI hajókirándulás (Görögország, Törökország, Olaszország, Jugoszlávia)

Ara 500,- fontól

Forduljon bizalommal a

CITOUR
UTAZÁSI IRODAHOZ
Tel-Aviv, Brenner-utca 2. sz. (Allenby-sarok) — Tel. 67959.
Magyarul beszélünk.

IRATMÁSOLÁS

- Szigorúan diszkrét
- Legjobb minőség
- Azonnal (kivánságra megvárható).

A fényképezőgép a legjobb ajándék bár-micvára is. Az ifjúságról különösen jól gondoskodunk, — fényképezőgépek népi áron.

Photo Brenner
HAIFA-SI, HECHALUTZ ST.

UTAZZON EGYENESEN telavivi lakásától TIBÉRIÁSRA

TAXI HÁMIRKAZ
31212
31213
Tel-Aviv, Erlanger-u. 3.

A HETI SZIDRA

— JITRÓ —

És meghallotta Jitró, Midján papja, Mózes apósa mindazt, amit Isten Mózesnek és népével, Izráellel cselekedett, hogy kivérezte az Örökkévaló Izráelt Egyiptomból... És üzenté Mózesnek: En, apósd Jitró, jövők hozzád és feleséged és két fiad is vele. (S'mot 18, 1-6)

Vajon mi az, amit Jitró hallott és ami végső fokon arra készítette, hogy utrakeljen? — teszi fel Rási a teoretikus kérdést. Válasza a következő: „Jitró a Sástenger meghasadásáról és az Amálékkel folytatott szerencsés kimeneteli háborúról értesült.”

Rási nyomán a kommentátorok nemcsak azt fejezték ki, milyen hírek terjedtek el a Közelkelet népei között a zsidók csodálatos egyiptomi kivonulásáról, hanem vizsgálta tárgyává teszik a különböző reakciókat is. Az első megállapítás, hogy a népek zömét páni félelem fogta el, mert a zsidóságban a feltörő erőt, a térség új hatalmi tényezőjét látták. Ezek várakozó álláspontokra helyezkedtek. Amálék mozgósított és a meglepetés előnyeit kihasználva — támadott. Ezzel szemben Jitró az isteni akarat világos megnyilatkozásából messzemenő következtetéseket vont le: jelentkezett Mose Rábénunál és vállalta a zsidó hitet.

„Ime — írja Reb Zalmán Sorotzkín, a Moecet G'doléh Hatorá elnöke „Oznajim Latorá” című briliáns művében — a csodálatos események egyazon sorozata és mégis három oldalról háromfajta reakciót tapasztalunk. Nyilvánvaló, hogy nem maga a „csoda” szabja meg a reakció módját, hanem az emberi léleknek az a készsége, hogy a csodát észrevesse, felfogja és megértse. A mi esetünkben is Jitró volt az egyetlen, aki az egyiptomi kivonulással kapcsolatos csodákból a helyes következtetéseket levonta.”

Ráv Sorotzkín a Jitró esetet hozza fel azokkal szemben, akik napjainkban is a csodákat reklamálják. Az érvelés körülbelül így hangzik: Ha az Örökkévaló manapság is olyan nyílt csodákat mutatna, mint az egyiptomi kivonulás idején, az egész világ ugyyszólván máror-holnapra megváltozna és kristálytisza istenhit töltene meg az emberiség lelkét.

Ráv Sorotzkín ezt az érvelést magával az egyiptomi kivonulással és Jitró esetével dönti meg. A konklúzió: Ott, ahol nincs meg a lelki adottság, a kézzelfogható csoda nem segít, a hitetlen lélek továbbra is zárkózott marad.

A tudós szerző csak az egyiptomi csodákról beszél, holott manapság is bővelkedünk csodákban. Hát nem égi csoda, hogy tulitük a kétezeréves gálatot? Hogy a felszabadító háborúban hét arab ország seregei fölött győzedelmeskedtünk? Hát nem isteni csoda a világ négy sarkából hazatérő nép, a feltámadt héber nyelv, az épülő ország? Hogy kétezer év után először felelősségre vonhattuk népünk gyilkosait és itélkezhetünk fölöttük? Vajon nem égi csoda az, hogy a feltámadó Afrika népei elküldik hozzánk fiaikat és ezek nemcsak szaktudást, hanem a zsidó reneszánsz üzenetét, a héber nyelv muzsikáját is magukkal viszik?

Folytatni lehetne a sort még jó hosszan, mert talán egyetlen nemzedék sem volt olyan gazdag isteni csodákban, mint éppen a mai, éppen a miénk. És mégis: magában a zsidóságban is akadnak csoportok (jobb és baloldalon egyaránt), amelyek lehunyt szemmel mennek el a csodák mellett. Nem akarják felfogni és megérteni a csodában megnyilatkozó isteni akaratot, s ahelyett, hogy hordanák a téglát Izráel lázas tempóban épülő házához, hamis jelszavakat hangoztatva próbálják az építőket elgáncsolni...

★

Elofvastuk a Lámercháv pénteki számában Aharon Megeđ „Luftmenschen” című útleírását és nem akartunk hinni a szemünknek. Imádkozó chaszid zsidókkal kapcsolatban ugyanis húsz év óta nem találkoztunk ezzel a megvetéssel és gyűlölettel. Abban az időben Rajniss Ferenc lapja, a Magyar Futár használta ezt a tónust. Sokan közülünk az írás címére is emlékeznek: „Tarnopolból indult el...”

Hogy kicsoda ez a Megeđ? A szábre írónemzedék jelentős képviselője: ő szerkeszti a Lámercháv Irodalmi mellékletét, könyvei sűrű időközökben jelennek meg, színdarabjait játszzák. Többek között ő a szerzője a „Cháná Szenes” című drámának, amelyet négy évvel ezelőtt a Hábima színház mutatott be.

Ebből a Luftmenschen című írásból megtudjuk, hogy Megeđ külföldre utazott, de szegény feje bálábal indult. „Ahogy bejöttem a luddi repülőter várótermébe — írja — chaszid zsidók rajától kísérve, strájlisan-tincesen, nyüzsgöve, nyomban meghallottam a belső figyelmeztető hangot: meglátod, ezek melléd fognak ülni. Persze, hogy így történt. Ez az én szerencsém! Hány jámbor él Párizsban, vagy Londonban? Aligha tiz. S mégis — ülök magamnak komótosan a földalattiban, a szivem kozmopolita érzésektől dobban — mire belép egy chaszid zsidó, az egyetlen az idegen nagyvárosban — s mit gondolnak, hol telepszik le? Mellettem, persze, hogy mellettem...”

Megesik az ember szíve, ha azt olvassa, hogy a szerencsétlen író, akit üldöz a balszerencse, Luddtól Zürichig, illetve négy órán át két szatmári chaszid zsidó mellett volt kénytelen ülni. Mert ez a két zsidó, akinek sűrű pájszáról és torzonborz szakálláról („k'szichim dokránim”, mint a tuskés hozót) továbbá talitjáról, kaftánjáról és ugynevezett krisme-övről is ad Megeđ „realisztikus” leírást — egy percre sem viselkedett normálisan... Amikor a gép utasai a tájban gyönyörködnek, ők ketten a szent könyvekbe temetkeznek, mormolnak, hajlonganak.

De ez csak a kisebbik baj. Megeđ csodálkozik ugyan utitársain, de ennél a pontnál még arról biztosít bennünket, hogy nem veti meg őket. A gyalázat csak akkor tört ki, amikor ezek a zsidók elkezdtek imádkozni. Ime egy kis leírás:

„A két zsidó előveszi batyúját, — talitjába burkolózik, feltekerli karjára a tfillin-szijakát... és akkor olyasmí történik, ami kezdetben csodálkozást, majd szegyényt és undort vált ki. Hogy micsoda óbégást csapott ez a két zsidó a csend bírodalmában méltóságtelejesen lebegő repülőgépen! Olykor-olykor nyögtek, sóhajtottak és szüntelenül hajlongtak...”

Halfári Jelenl s „Fényszörő”

B A L!

Profétának lenni nem jelmez nem kötelező. De könnyű dolog, amikor egy ajánlatos. Ezért a rendezőség értékes díjakat sorsol ki a legszebb jelmezek viselői között.

A temesvári KADIMA tagjai ezuton tudják egymással, hogy az idén a haifai HOH-bál keretében rendezik meg találkozójukat. Hasonlóan szervezett találkozó nincs több a bálón, ám egyéni randevukat jónéven vesz a rendezőség...

A bál rendezői egyébként a Negev benépesítése mellett is hitet kívánnak tenni, ezért a nagyszerű beérseváli jazz-együttest, Faragó Sándor zenekarát szerződtették...

Tombola is lesz természetesen s a művészi programot remek büffé egészíti ki. A haifai autóbussz-társaság vállalta, hogy a bál után, a hajnali járatok keretében különleges gondossággal szállítja haza a HOH-bál résztvevőit. Csak azt kéri a sofőrök, hogy március 5-én este, egy órával a bál előtt — amikor még józan a társaság, — mindenki írja fel nevét és pontos lakcímét egy darab papírra, s helyezze el a balzsabéban... (b.)

HETI FILMLEVEL

PERIOD OF ADJUSTMENT

(Az alkalmazkodás időszaka) — ESZTER MOZI

Tennessee Williams kedves vígjátékából sikeres filmet készített a Metro Goldwyn Mayer. A film nem szakadt ki a színpadi keretéből, szinte érződik tagoltsága, helyhez kötöttsége és mégis film, mely igénybe veszi a művészet számos lehetőségét.

Két fiatal házaspárról szól a történet, tele bonyolalmakkal, viharzó szenvedélyekkel, kihagyott helyekkel. Amerika egyik hős katonája, aki pompásan megálta helyét a koreai hádjáratban, többszörösen visszatérő vendége a kórháznak, ahol a fronton szerzett reszketését gyógyítják. Az ifjú beleszeret a gyönyörű ápolónő-növendékbe és viharos gyorsasággal feleségül veszi. Egy 20 éves ócska Cadillacon indulnak el Nyugat felé és ez a nászut tele van félreértésekkel, szenvedéssel. — Így fogalmazza a film egyik harmadik hőse: ez az alkalmazkodás időszaka. Az egymáshoz alkalmazkodás nehéz időszaka a házasság első hete és ezt a hipotézist teszi Tennessee Williams vígjátékának alapjává. Ebből indul ki és az ebből adódó helyzeteket élezi ki a közönség igényeinek megfelelően.

A félreértések végülis megoldódnak, a fiatalok boldogok lesznek és a filmben szereplő másik ifjú pár, melynek szintén zátonyra futott a boldogsága, visszatál egymáshoz.

Meglepi dolog, de Tennessee Williams ezúttal majdnem egészséges emberek problémáiról ír és az élet realitásához igazodik. Ezúttal a tehetséges és szorgalmas amerikai író nem az aberációk világában tesz utazást, nem a perversitások, a lelki defektusok bozótjában jár, hanem szenved, boldogságot kereső fiatalokat mutat nekünk, amint életük nagy harcát vívják.

A szellemes dialógusok igazi íróra vallanak és ez teszi a filmet oly vonzóvá. Aligha találunk olyan filmalkotást, melynek forgatókönyve ilyen színvonalú párbeszédet adna, mint a

fenti, mely szellemes, fordulatos, bölcs és jól komponált.

Noha túlzott meglepetésekkel nem szolgál a történetek fordulatait illetően, mégis a néző úgy érzi, hogy sok meglepi esemény tanújává válik. Tipikusan amerikai a környezet, a figurák és az amerikai szemlélet hitelességét az írói koncepció biztosítja.

A film főszerepét, az ápolónő-növendék figuráját, Jane Fonda formálja meg. Ez a 19 éves színésznő a nagy Henry Fonda leánya, bámulatos gyorsasággal érte el a világsiker. Egyik filmet a másik után készíti vele és ebben a filmszerepében is beigazolja, hogy pótolhatatlan a holly-

LA BEAUTE D'HIPPOLYTE

(Hippolyte szépsége) — HOD MOZI

Hónapok óta a világsajtó filmrovatai tele vannak Lollobrigida fenti filmjével és bizony a felfokozott érdeklődés nem használ ennek az alkotásnak. A néző egy kicsit csalódott, mert úgy tér be a moziba, hogy nem mindennapi gyönyörűségekben lesz része. Végeredményben vékony csorgású kis történetet kap a mozilátogató. Egy falusi leányról, aki szerencsét próbálni megy a városba, majd visszatér falujába családottan. Otthon férjhez megy, megint elhagyja a falut és másodszor is visszatérésre kényserül.

Gina Lollobrigida csillaga erősen hanyatlik és ezért mindent elkövetnek vele,

hogy visszaszerezze részére a nézősereg kegyeit. Ezúttal szép gesztenyebarna haját aranyárgára festették be és a szolid filmsztár a kelleténél többet és vakmerőbben vetkőzik. Ez nem segít rajta, sem a filmben, mely semmiképpen nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket. Olykor a néző elveszti a kontaktust a film vásznonnal, nem eléggé szórakozik. Persze vannak időszakok, amikor a film fel tudja ébreszteni a néző érdeklődését, de akkor sem elég színvonalasan, elég fordulatosan történik mindez, hanem vaskos, otromba eszközökkel.

Zoltán Dező

DORA SCHWARZ

szanatórium

ZICHRON JAKOV ★ TELEFON 9015

teljes tatarozás után újból megnyílik

1963 MARCHIUS 1 - E.N.

Gyógydiétánk • Fizioterápia • Vízgyógyászat.

SPECIALIS FOGYÓKURÁK.

„KARMEL” sofőriskola

MAGYARNYELVŰ OKTATÁS

ELMELLETI ÉS GYAKORLATI

TEL-AVIV SZEMÉLY- ÉS TERHERKÖCSIN

CSLENOV-UTCA 17. Tel. 85977

Metkáz Mischári 72. sarok

Ez a zsidó ferdeség Mendele-féle karikatúrája. Próbálsz megértést tanusítani, igazolást keresel, mozgósítod a maradék rokonszenvedet, de nem megy... Mert így nem viselkedett volna senki emberfia, se keresztény, se muzulmán, se bálványimádó... Az utasok odafordítják a fejüket — angolok, ausztrálieiak, hinduk, burmaiak, filippinek — előbb megpróbálnak mosolyogni, de a mosoly undorral végződik.

Meged, a tökéletességre törekvő művész, az megjelenet után igyekszik a képet kiegészíteni. Nem elég bizonyítani, hogy a chaszid zsidó egész külseje visszataszító, hogy hangos ajátoskodása undort kelt, hogy a mód, ahogy negligál környezetet, tájat, egyezőval az egész profán világot — felháborító. Megednek azt is bizonyítani kell, hogy ez a két zsidó étkezésében is izléstelen, piszkos — csak éppen azt nem írja ki, hogy — büdös...

„Imádkozás után — írja Aharon Megeđ — a durva, falánk étkezés következik, amelynek nyomai ott ékkeltenkednek a repülőgépen. Az egész palló csupa héj, morzsa, papír, csupa gyümölcs- és zöldség hulladékmal

van tele. Megoldják a kendőket és előkerül abból a mézeskalács, illetve a „lékác”, a kugli és a különféle asszony-készítette elemözsa, s mindez hatással van az egész repülőgépre.”

Szent nyáj — sóhajt fel Megeđ — de nyáj...

Távol áll tőlünk annak szándéka, hogy Megeđdel chaszidizmusról és imáról, esztétikáról és kulturált viselkedésről vitatkozzunk. Ezzel az írással, amely a modern héber iskolában felnőtt szábre-nemzedék lelki világába ad betekintést, csak azért foglalkozunk, mert szomorú gondolatokat ébreszt bennünk. Istenem, mi jót várhatunk atól az iskolától, amelynek paljából EZEK az írástudók kerülnek ki? Mit ér a sok T'nách és história, mit ér a legszebben zengő héberség, ha nem szeretet és megértés, hanem gyűlölet az eredmény? Mit várhatunk az egyszerű embertől, ha így érez, ha így vélekedik az író?

Az az érzésünk, hogy baj van a modern héber iskolával: valahol az alapok körül súlyos hiba történt, amelyet sürgősen helyre kell hoznunk.

TALÁN MEG NEM KÉSŐ...

Képeslap

Az „Observatore Romano”-ban, a Vatikán lapjában egy autókölcsönző vállalat hirdetést tett közzé, amelyben a római zsinat résztvevőinek szolgálatát ajánlja fel. A vállalat arról biztosítja ügyfeleit, hogy „automobiles novissime locantur”, vagyis teljesen új kocsikat ad majd bérbé nekik, éspedig „acquis atque apertis conditionibus”, tehát méltányos és nagyvonalú feltételek mellett.

(Oggi Miláno)

★

A monakói fejedelemné, Monako nemzeti ünnepén bájos kötött cloch-ka:apban jelent meg, ami a férfiaknak tetszett a hölgyek körében azonban gyűnös és rosszindulatú megjegyzésekre adott okot. Hiszen ebben a kalapocskában jelent meg az egykori Grace Keily 1961 márciusában a Vöröskereszt tiszteletére rendezett reprezentációs esten.

És most ismét látták a hercegnő fején... Botrány! Elképzelhetetlen! Hát már ilyen rosszul állnak a fejedelemség pénzügyei — sutogták egymásnak a jelenlévő hölgyek.

(Páris Match)

★

Az „Il Messaggero” című római újságban e napokban ez az apróhirdetés jelent meg:

„Kiadó szép, két szobás lakás, konyha és fűrészsoba használattal, megbízható bérlőnek. Lazio szurkoló előnyben részesül.”

Egy újságíró felkereste a lakás tulajdonosát és megkérdezte tőle, miért részesíti előnyben és miért tartja megbízhatóbbnak a Lazio futbalcsapat híveit, mint más halandókat. Az apróhirdetés feladója ezt válaszolta:

— Ami engem illet, én az A. S. Róma tagja vagyok. A Lazio csillaga két év óta letűnően van. Aki ilyen csapat mellett kitart, az bizonyára jellemes és megbízható ember.

(Páris Match)

★

APRÓ BÖLCSESSÉGEK

Ahhoz, hogy egy názaság boldog legyen két emberre van szükség, ahhoz, hogy boldogtalan legyen, egy is elég.

Legalább a mások kedvéért legyünk jókedvűek.

Van új a nap alatt. Például az újév.

Mindenkit aszerint lehet megítélni, hogy kikkel érintkezik. Kivéteit képez a büntető- és elmegyógyintézetek személyzete.

Az a szép halál, amikor csak a hátramaradtak szenvednek.

★

Georges Pompidou francia miniszterelnököt megkérdezték, meg van-e elégedve politikai karrierjével. Ezt válaszolta:

— Azt hiszem, meg lehet vele elégedve. Négy évvel ezelőtt hivatali helyvésem ablakai udvarra nyíltak, most kette nyílik a kic-

(Schweizer

Illustrierte Zeitung)

"Forradalmi változás" "a Kármel-sukon"

Vajon mire gondol Tel Aviv város közegészségügyi hivatala, vagy mi a véleménye a közegészségügyi minisztériumnak?

Jó volna tudni. Igaz, csak két eset lehetséges. De vajon a kettő közül melyik az uralkodó nézet?

Vagy arra gondolnak az illetékes egészségügyi szervek, hogy a tel-avivi Kármel suk tiszta, higiénikus, gusztusos, egyszóval, hogy jó van, így, ahogy van.

Vagy pedig azt hiszik, hogy a kosz használ, a higiénia pedig árt az egészségnek és ezért hagyták a sukot mind a mai napig jelenlegi állapotában.

Mind a két esetben már réges-régen meg kellett volna mondani az egészségügyi hatóságoknak, hogy mi a véleményük. Az egyszerű háziasszony ugyanis, aki nap-nap után oda jár bevásárolni, zavarba van a kérdésnél, nem tudja mire gondoljon.

Ugyátszik azonban mégiscsak kiderült, hogyan gondolkodik a városvezetés erről a problémáról. Mert a városatyák végre mégiscsak megunták ennek a piacnak szörnyű tisztátalanságát.

Oly zsúfolt ez a piac... Pult, pult mellett, ember, ember hátán. Nincs hová bedugják a köztisztasági alkalmazottak a seprőt. Oly szorosan tapadnak egymásra az árusító asztalok hogy a piac egész hosszában egyetlen felmosó veder sem fér el közöttük. Hétszámra nem lát a suk vizet, kefé,

Irta: Jámber Ferenc

hogy szappanról ne is beszéljünk.

Ennek okából végre „forradalmi változásra” készül a város vezetése a Kármel sukon. Azt kívánják az árusóktól, vágjanak le egy darabot pultjukból. Szabják rövidebbre asztalaikat, hogy legyen helye a seprüknek és az utcaseprüknek.

Nem így az árusok. Semmiképpen sem akarnak cserélni sem levágni jelenlegi pultjaikból. Félnék, ha rövidebb lesz az asztal, két agórával kevesebbet fognak árulni. All a harc a város és az árusok között.

Tegyük fel, hogy a városháza fog győzni ebben a harcban, akkor már rendben lesz a suk? Csak az a baj, hogy a pultok hosszak? És egymást érik?

Hiszen még arra sem volt gondjuk az egészségügyi hatóságoknak, hogy ha már létezik ez a suk és így létezik, hosszú pultokkal, akkor irták volna legalább azt elő, hogy az asztalok készülnének könnyen mosható, könnyen tisztítható anyagból. Lábaik rozsdamentes fémből, asztaljuk formakákból, vagy márványból, nem pedig rothadó fából, amelynek hasadéka oly jó gyűjtőtelepei mindenféle baktériumoknak. És parancsolta volna meg a város, hogy a higiénikusra csinált asztalokat, mielőtt reggel kirakják rá a zöldséget, a gyümölcsöt, a cukorkát, mossák le lábastól, lapos-

tól valamilyen fertőtlenítő anyagba mártott ronggyal, vagy spongyával.

Ezt nem. Ezt nem parancsolták meg.

Még Európa keletibb felében is ötven év óta úgy szót a törvény, hogy élelmiszereket zárt és nyílt árusító helyeken be kell takarítani tüllel. Rájuk ne szálljon por, légy és minden egyéb mocok. Látott-e már valaki a Kármel suk asztalain túll? Ott kiteszik az élelmiszereket legyek, szunyogok, darazsak és egyéb szemetet hordó szárnyasok prédájának. Azonfelül éppen mert nincs letakarva a zöldség, gyümölcs, a cukorka, nemcsak a szemnek van kiállítva a portéka, hanem a kéznek is. Csak az nem fogdossa össze a portékát, aki éppen nem akarja.

*

A dolog úgy van, hogy mindaz, amit a város csinálni akar, vagy csinálni tud ezen a sukcon, az csak palliatív megoldás. A Kármel suk megérett végre a megszüntetésre. Le kellene az egészet bontani. Helyét felszántani, sóval behinteni. Azaz dehogyan, így Karthagóval bántak a római harcosok. Nem, nem kellene sóval behinteni. Ellenkezőleg, sétatert a helyén létesíteni. Ez volna a legszebb megoldás és a legszebb kárpótlás a több mint 50 éve létező Kármel sukért.

Mindig eszemben jár Tandler professzornak, a bécsi egyetem világhírű anatómusának, Bécs város kiváló közegészségügyi tanácsosának egyik mondata.

— Aki parkokat ültet, játszótereket létesít, az bőrtönfalakat szakít le. Egy játszóterrel több, egy bőrtönnel kevesebb.

Gondolom úgy lehetne variálni ezt a híres mondatot:

— Aki higiénikus vásárcsarnokokat épít, az kórházi ágyakat szüntet meg.

Hiszen nincs és nem is lehet arról pontos statisztika. Am statisztika nélkül is biztos, hogy Tel-Avivban sok betegségnek ez a suk az okozója. Már csak népegészségügyi és nemzetgazdasági szempontból is meg kellene ezt a sukot végre teljesen szüntetni.

A dolog úgy áll, hogy egy cipő sem tart örökké. Egy autó sem. Előbb-utóbb használhatatlanná lesz, de akkorára már leamortizálta az árát. Eppen egy ilyen

suk tartana örökké? Ezen az a piac már sokszorosan kikérte az árát, már réges-régen le van amortizálva. Ha mérleget állítanak fel tartozik és követel rovattal a Kármel sukkról, akkor az egész suk értéke, kereskedelmi szokás szerint egy agórával kellene, hogy szerepeljen. Annyi mindenki épít új hajlékot.

Gazdagok a Cafonban, szegények a Schunát Hátikvában. Új oléknak a Szochnut épít sikunokat, fejlesztési helyeken és peremvárosokban. Szép új városházát épít Tel Aviv a Kikár Málkáj Jiszráélen, szép csinos helyiségeket építenek maguknak a bankok szinte minden utcákon. Eppen csak új vásárcsarnokot nem tudnánk építeni Tel-Avivban?

Az az érzésem, hogy pénz se kellene hozzá. Legalábbis nem sok pénz. Olyan alapon lehetne felépíteni gyönyörű központi vásárcsarnokot, amilyen alapon építik a társasházakat, a bájít mosatófókat. A jelenlegi Kármel-sukki árusok megvehetnék ebben a vásárcsarnokban előre az árusító helyeket. Valami előleget le tudnak rá fizetni biztosan, hiszen nem új olék, hanem évek óta jól megszédtek magukat ezen az ósrégi sukcon. A többi adnák a bankok másként. Miért is ne adnák? Hiszen adnak másként lakásokra is. És, ha olyan szépen épülnek lakások a város északi, meg déli felében, miért ne épülhetne hajlék mindnyájunk élelmiszereinek, Tel-Aviv gyomrának...

Megépíthetné a vásárcsarnokot vagy a város, vagy egy privát vállalat, sőt ha nincs rá az országban pénz, megépíthetnék amerikai befektetők.

Egy dolog fontos csak. Ha már egyszer megépülne majd egy nagy fedett vásárcsarnok Tel-Avivban, ne úgy nézzen ki, mint az Alijja-utcai, amely alig több mint tíz éves, de máris olyan az ábrázata, mintha százéves volna. Kopott, ron gyos, se nem tiszta, se nem higiénikus. Vásárcsarnokot igazán úgy kell építeni, ahogy ma azt a legmodernebb technika és a legmodernebb higiénia lehetővé teszi. Annyi gyönyörű műanyag van, amiből meg lehet csinálni színesen, szemnek, szívnek kellemesnek egy vásárcsarnokot, higiénikus, könnyen tisztítható falakkal.

Több kedve lesz a háziasszonyoknak vásárolni, higiénikusabb élelmiszert fognak hazavinni és néhány év múlva kevesebb ember fog gyomorbetegséggel, bélinfekcióval kórházba kerülni.

A SZELEKTIV ALIJJÁÉRT

Irta: Kishont Ferenc

Ezekben a locska napokban felhívom telefonon Weinrébet bizonyos ügyben, nem fontos mi. A lényeg az, hogy telefonálok neki, mert sürgősen beszélnem kell vele. Erre felveszik ott a kagylót:

— Halló — nyögi egy halálra rémült női hang — halló.

— Halló — így én —, ki beszél?

— Nem tudok. Nem ismerek még senkit po.

— Azt kérdeztem, ki beszél ott?

— Itt?

— Kén, ott.

— Én beszélek, halló.

— Kicsoda maga?

— Én?

— Igen.

— Uj ozeret, halló.

— Küldje, kérem, Weinréb urat.

— Weinréb urat? Hová?

— A telefonhoz.

— Kén. Regá.

— Várok, kérem.

— Halló!

— Weinréb?

— Ló. Uj ozeret.

— Weinrébet kértem, igen?

— Nem! Nagyon kérem, küldje már Weinrébet!

— Kén. Regá. Halló... Nem lehet mostan...

— Mi van, nincs odahaza?

— Nem tudok, halló.

— Mikor jön vissza?

— Kicsoda?

— Weinréb! Mikor jön haza Weinréb? Hol van Weinréb?

— Nem tudok — szepeg az új ozeret. — Én csak most jönni Romániából.

— Lányom — mondom én sok-sok érzéssel —, beszélni szeretnék Weinréb úrral. Nincs odahaza? Beszéder. Nem tudja, hogy mikor jön vissza? Beszéder. De azt csak meg tudja neki mondani, hogy keresem, nem igaz?

— Regá — sirdogál az ozeret, az új halló.

— Má jés?

— Én nem tudok neki megmondani, adon.

— Miért nem?

— Mi az, hogy Weinréb?

— Mi az, hogy mi az? Nem ismeri őt?

— Adon beszél románul? Csak kicsit.

— Milyen lakással beszélek?

— Kasztelanszki lakás. Imánuel, halló.

— Milyen szám?

— 75. Második emelet.

— A telefonszámot kérdeztem.

— Nem tudok, halló.

— Nincs odairva?

— Nem. Nincs nálunk telefon idehaza...

Az epekő eredete

Az epekővek koleszterinből, kalcium-karbonáttól és fehérjéből, vagy ezek kombinációjából jönnek létre, pangás, vagy gyulladás következtében. Az epekővek képződése még ma sincs minden tekintetben tisztázva.

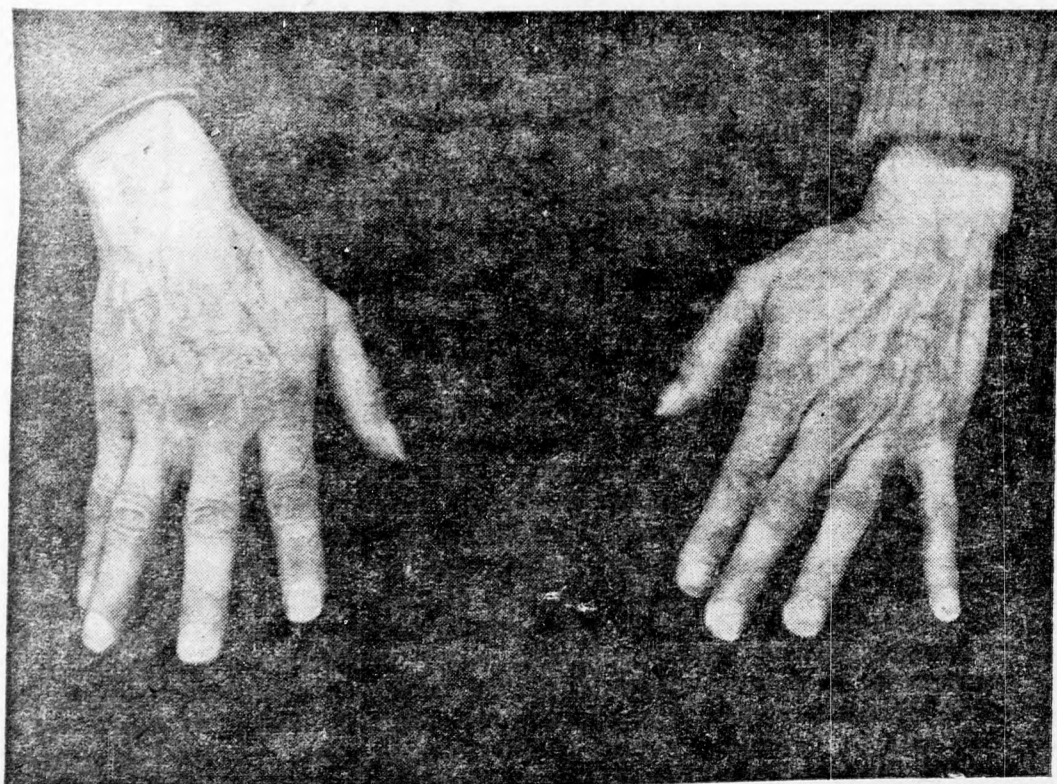
Dr. Dam Nobel-díjas dán orvos hörcsögökön végzett kísérletet annak tisztázására, hogy a túlságosan zsíros táplálkozás hatással van-e az epekővek képződésére. A zsiradékot, a koleszterint, főként az epe választja ki és normális körülmények között ezt az epe sói oldják ki.

Dr. Dam először teljesen zsírtalan diétára fogta a hörcsögöket és csak szén-

hidrátokkal táplálta őket.

Mégis 87 nap után a 18 kísérleti állat közül 16 epekőbetegség tüneteit mutatta. Az a nézet tehát, hogy az epekő-képződés a vér magas koleszterin tartalmának következménye, ezzel a kísérlettel megdőlt. Sőt, a kísérlet szerint kismennyiségű zsiradék adagolása is hatásos védelmet biztosít az epekő képződés ellen. Azoknak a kísérleti állatoknak, amelyeket zsírtalan diétára fogtak 77 százaléka, a két százaléknál magasabb zsírtartalommal is táplált állatoknak, csak 33 százaléka betegedett meg, a két százaléknál tökélmáj kivonattal tápláltak egyáltalán nem volt kimutatható epekővesedés.

Megjelent a második kiadás!

A SÁTÁN KEZE...

A felvétel 1960 nyarán, a Máchné Ijár-ban készült, amikor Eichmann nyaka körül már szorult a hurok

A JERUZSÁLEMI PER

című könyv, amelyben Schön Dezső mártírjainak állít emléket, egyetlen zsidó házból sem hiányozhat

Eichmann úgy tekerte rá magát a zsidó népre, mint a polip, amely megfojtja áldozatát. Ő volt a főpillére annak a bűnös összeesküvésnek, amely a zsidó nép kiirtására irányult. 1944 március 19-én, amikor Budapestre érkezett, már nemcsak mint irányító, tervező, ösztönző végrehajtásokra felügyelő, kulisszák mögött irányító személyként szerepelt, hanem ő volt a közvetlen végrehajtó. Vajna Gábor volt belügyminiszter tanúvallomása szerint Himmler úgy döntött, hogy Magyarországon Adolf Eichmann lesz az ő közvetlen, személyes megbízottja.

(Gideon Hausner főügyész pernyitó vádbeszédéből)

A második kiadás is a legfinomabb merített papíron, egész vászonkötésben, gazdag képanyaggal, pontosan az első kiadás mintájára készült.

A könyv ára változatlanul 6.80 izráeli font.

Megrendelhető az Uj Kelet kiadóhivatalában (Tel-Aviv, POB 831) a lap összes bizonmányosainál, valamint a magyar könyvkereskedésekben.

Párviadal

Irta: STARK VALERIA

Özleteinkben ma már gyönyörű holmit lehet kapni: selymet, gyapjút, izléses kötöttárut, itthoni gyártású jöminőségű villamosgépeket, szép cipőket, mindent, amit csak a szem-szaj meg kíván.

Valóban nem könnyű dolgot elmenni a szép kirakatok mellett, anélkül, hogy ne kezdjen mozgolódni a zsebünkben még az a kis pénz is, amely — nincsen benne. Ha azonban komoly vásárlási szándékkal lépünk be a boltba, azonnal meggyűlök a bajunk az a nyag és a kereskedő ellenállásával.

Nincs az a szám, nincs az a szín, nincs az a minőség, amit éppen szeretünk volna. Például csak közepes nagyságok vannak, mert azokban a legnagyobb a kereslet. „Nincsenek olyan sokan, akik kisebbek, vagy nagyobbak a közepesnél” — világosít fel a kereskedő s ő nem kockáztathatja meg, hogy nyakán maradjon az áru.

A múltkoriban bementem egy bőrüzletbe. A kirakatokban kitett női táskák izgatták a fantáziámat. Elhatároztam, hogy megveszem az egyiket, bármi is kerüljön. Belépek a boltba.

— Kérem, mennyibe kerül ez a táskák? — kérdezem.

A kereskedő éppen teázik és óriási méretű dupla szendvicsekből harap hozzá. Várom kell vagy 10–15 percig, utóvégre csak nem kívánhatom tőle, hogy az én türelmetlenségem miatt neveltenél váljon és teli szájjal kezdjen el beszélni. Mikor befejezi az étkezést, újból felteszem szerényen a kérdést. „Kérem, mennyibe kerül ez a táskák?” Az asszaltára könyököl és megvakarja a feje búbját, így kérdezi: „Mondja, nincsen más gondja?” S ezzel már el is fordul.

Van úgy, hogy a kereskedő rádióhíreket hallgat éppen, vagy újságjába van temetkezve. Ilyenkor nem szabad zavarni őt. Ezt diktálja az emberi érzés és a tapintat. Utóvégre ő sem rabzolga! Van úgy, hogy éppen a szomszéd bolt tulajdonosával beszélget az ajtó előtt. Csak nem kívánhatja az önző vevő, hogy kedvéért udvariatlanul váljon és mondat közben szakítsa meg régi szomszédja panaszáit!

De a legkedvesebb történetem egy tel-avivi kereskedővel mégis csak az, amikor elmentem divatlapot vásárolni. Külföldi! Tudom, hogy megerődrága, de ez egyszerű könyvcsúf akarom lenni. Kiválok én őt fontot, akár hetet is, nem bánom, inkább kétszer egy héten készen vett nuddival traktálom kis családomat ebédre, de informálva akarok lenni a legújabb divat felől.

— Kérek egy szép külföldi divatlapot.

A kereskedő összeráncolja a homlokát:

— Maga varrónő?

Egy pillanat leforgása alatt döntésem kellett. Varrónő vagyok-e, vagy sem? Mi előnyösebb a számomra? A gondolatok lázas gyorsasággal kergették egymást az agyamban. Végül úgy döntöttem, hogy nem vagyok varrónő. Egy varrónő talán még képes lenni egy modellt a divatlapból és az tilos. Mit tudom én?

— Nem varrónő? — legyint a kereskedő — akkor nem is ért Maga divatlapokhoz semmit.

Felhörülök:

— Hogy én nem értek drága uram? Ezt mondja nekem, amikor a háború előtt én voltam a legnagyobb divatlapokértő Központ-Európában?

Nem tudom, miért mondtam ezt a badarságot. Valószínűleg elkeseredésemben. Nagyon szerettem volna divatlapot venni.

— Akkor mondja meg, mi a neve a divatlapnak, amit akar — mondta most már engedékenyebben.

Megdermedtem. Ur Isten, erre nem is gondoltam! Hirtelen egyetlen egy név sem jutott az eszembe.

— Kérem, mutasson egy-két jó lapot s én azonnal megmondom, melyiket akarom.

— Hohó, még mit nem! Ezt már ismerjük. Akkor adjon ide egy fontot és ha majd nem vesz, a font nálam marad.

— De uram, esküszöm, hogy venni akarok. Jelen pillanatban nincsen hobbó vágyam ennél!

Ez a szemtelenség már neki is sok volt.

— Na, elég, nincs időm a maga számára. Nem látja, hogy tele vagyok munkával?

Egyetlen vevő sem volt a boltban rajtam kívül.

— De uram... próbálkozom még egyszer elhaló hangon.

— Hordja el magát — mondta a kereskedő csendesen és láttam, hogy komolyan gondolja a dolgot.

Mit tehettem? Elhordtam magam. Nem mertem máshol próbálkozni. Először néhány évig tanulmányoznom kell a divatlapvásárlás pszichológiáját. Talán mégis az kellett volna mondanom, hogy varrónő vagyok?

De akkor Isten tudja, mi csoda kérdések következtek volna.

A dolog beláthatatlan. Erre az évre mindenesetre le kell mondjak róla. Talán majd néhány év múlva. De az is lehet, hogy összepárolok valami pénzt egy külföldi társasútra és ott... majd ott!... Majd úgy fogok csinálni, mintha nem érteném jól a nyelvet.

De meg kell adni azt is, hogy kicsiny országunk hihetetlenül gyorsan fejlődik. Talán nyílik közben egy kurzus a kereskedők lélektani mélységeinek kutatására. Addig ugyan tovább kell szenvedni.

Mert ki meri állítani, hogy a vásárlást könnyűvé kell tenni? Az ember úgy is csak azt becsüli meg, amihez nehezen jut hozzá...

LEVÉL A SZERKESZTŐHOZ

A „Jemenita Énekek Éneke” című, az Új Keletben megjelent írással kapcsolatban a következő levelet kaptam Marton Edétől, a Keren Kájjetmet osztályvezetőjétől:

„Meglepett, hogy a jemenita antológia szerzőjét David Goiten főbíróként tünteti fel. Engedje meg, hogy ezt a megállapítást korrigáljam. A „Die Juden in Jemen” antológia szerzője prof. S. D. Goiten, a jeruzsálemi Héber Egyetem nagytudású arab szakos tanára, aki jelenleg az egyik philadelphiai egyetemen ad elő.”

Készséggel korrigálom tévedésemet. Amikor évekket ezelőtt a cikkemben említett „Egy semmirekellő” című jemenita novella az Új Keletben megjelent, magam is S. D. Goiten professzor munkájaként adtam közre.

A szép jemenita éneket is akkoriban jegyeztem le és ültettem át magyarra. Tévedésem onnan származik, hogy Dávid Goiten főbíró is élénk publicisztikai és irodalmi tevékenységet fejtett ki és halála alkalmából a lapok széleskörű irodalmi munkásságát is méltatták. A dolog szerencsére a Goiten családban maradt, amely sok kiváló tudóst és egyéniséget adott a zsidóságnak úgy a múltban, mint a jelenben és örömmel regisztrálom, hogy a jemenita antológia szerzője él és még újabb kitűnő művekkel gyarapíthatja irodalmunkat.

Szenes Erzsi

Dorothy Parker amerikai író a húszadik század egyik legidősebb és legidősebb írója. Egyaránt tiszteli őt a kritika és a közönség, népszerűsége vitán felül áll. Fanyar-bölcs filozófiája, ironiája, ragyogó szellemével pártlanul győzedelmesen keveredik. Ragyogó nyelvezte mindig a megfelelő kifejezéssel érzékelteti az élet való-sága iránti mély és megértést.

Kérlek, Istenem, engedd, hogy telefonáljon. Édes Istenem, add, hogy most, most telefonáljon. Nem kérek Tőled semmi mást, csak azt, édes, jó Istenem. Olyan semmiség az Neked, olyan icipici... Engedd, hogy most idecsöngessen, kérlek, Istenem, kérlek... kérlek.

Talán, ha nem gondolok rá, megcsendül, néha történik ilyesmi. Csak tudnék valami másra gondolni, valami másra... Talán, ha számolni kezdenék, ötszáz-ig, ötszével, bizonyára megszólal majd. Lassan fogok számolni, nem csalogok. És ha közben megszólal, mondjuk, míg háromszázig érek, nem hagyom abba, nem válszok addig, míg ötszáz-nál nem vagyok. Öt... tíz... tizenöt... husz... huszonöt... harminc... harmincöt... negyven... negyvenöt... ötven... Öh, csendül meg, kérlek.

Most néztem utólagra az órára. Nem nézek oda többé. Tíz percelt múlt hét. Azt mondta, hogy öt óra körül felhív. „Ötök felhívlak, drágám...” Igen, azt hiszem, akkor mondta, hogy „drágám”, majd nem biztos vagyok benne, hogy akkor... Emlékszem, hogy kétszer is „drágám”-nak szólított, másodszor, mielőtt letette a kagylót. „Isten veled, drágám.” Nem ért rá és többet nem mondhatott az irodában a többiek előtt, de kétszer szólított „drágám”-nak. Nem hinném, hogy azt akar ná, hogy én hívjam fel őt. Tudom is, hogy az irodában nem lehet zavarni, azt nem szeretik. Mert akkor rögtön tudják, hogy az ember rájuk gondol és vágyódik utánuk. Ezért meggyűlöknek. Három napig nem is telefonáltam, nem hívtam három napon át. És akkor is csak annyit kérdeztem, hogy van... mi van abban, akármik megkérdezheti valakitől, hogy van? Ez csak nem baj? Nem hiszem, hogy zavartam volna. „Nem, persze, dehogyan is zavarsz...” — mondta és aztán azt, hogy majd felhív. Nem kellett volna mondania, én nem kértem. Nem hittem volna, hogy megígéri és nem tartja be... Kérlek, Istenem, ne engedd, ne engedd.

„Öt óra körül felhívlak, drágám” — „Isten veled, drágám”. Nem ért rá, nagyon sietett, bizonyára voltak körülöttem mások, de mégis, kétszer „drágám”-nak szólított. Ez én vagyok... én vagyok az. Ez az enyém akkor is, ha soha többé nem láthatom. Oh, de milyen kevés ez, nem elég. Semmi sem elég, ha nem láthatom többé. Istenem, add, hogy újra viszontlássam, Istenem, olyan nagyon akarom... Jó leszek. Istenem, megpróbálok jobb lenni, megpróbálok, Istenem, jobb leszek, ha megengeded, hogy viszontlássam. Ha megengeded, hogy most telefonáljon, ő, engedd, hogy megcsendüljön, Istenem...

Ne hagyj, hogy imádságom olyan keveset jelentessen Neked, Isten, aki odafent ül a trónusodon, hófényes és öreg, minden angyalokkal körülöttesz s csillagok suhannak el melletted az égen... Én egy telefonhívás miatt könyörgöm hozzád. Istenem, ne nevedd ki. Te nem tudod, milyen érzés ez. Olyan biztonságban ülök a trónusodon, láb alatt a két gomolygás... Semmi sem érhet fel hozzád, a Te szívedet senki sem marcangolja. Szevedek, Uram és ez rossz, rossz ez a szenvedés. Nem akarsz segíteni rajtam? Fiaid nevére kérek, segíts meg. Hi-

VÁRAKOZÁS...

Irta: Dorothy Parker

szen azt mondtad, hogy az Ő kedvéért mindent megteszel, ő, Istenem, egyetlen szerelmes Fiaid nevére kérek, add meg, hogy most telefonáljon.

Ez így nem mehet tovább! Ezt abba kell azonnal hagynom! Nézzük csak nyugodtan. Tegyük fel, hogy egy fiatalember megígéri egy lányt, hogy felhívja, aztán valami közbejön és ő nem telefonál. Ez még nem olyan szörnyűsége, nem igaz? Hiszen így van ez mindenütt, az egész világon, talán éppen ebben a pillanatban is... Oh, mit törődöm én azzal, hogy mi történik a világban? Miért nem szól meg ez a telefon? Miért nem... Miért nem? Nem tudsz... Te átkozott, csúf, fénylő fekete jóság. Fájna neked, ha megcsendülne, mi? Oh, de hogy fájna...! Átkozott... Kihúzó a rothadt gyökereidet a falból, szétverem az undorító, csúf fejedet... Apró darabokra. Menj a pokolba, átkozott!

Nem... nem, nem, ez így nem mehet tovább! Valami másra kell gondolnom. Igen, ez az! Átvizsem az órát a másik szobába, akkor legálább nem nézem folyton. Ha nézni akarom, át kell majd mennem a hálószobába és legálább valamit csinálnok. Lehet, hogy mire újra megnézem, ő már telefonál. És olyan kedves leszek hozzá... ha felhív. Ha azt mondja, hogy ma este nem ér rá, nem találkozhatok, én így felelek: Oh, drágám, nincs baj, rendben van, persze, nem tesz semmit. Úgy fogok viselkedni, mint amikor megismerkedtünk. Talán újra belépszere... Eleinte mindig nagyon könnyű és kedves voltam hozzá... Istenem, milyen egyszerű könnyednek lenni valakihez, ha még nem szerelmes az ember.

De talán ő még mindig szeret egy kicsit. Különben nem mondta volna kétszer is, hogy „drágám” és ha egy icipicit még szeret, nem vettél el minden. Látszólag, édes Istenem, ha megengeded, hogy most felhívjon, nem kérek Tőled többé semmit. Nagyon édes lennék hozzá, vidám, pontosan olyan, mint régen és akkor újra szeretne. És akkor soha többé nem kellene kérem Tőled semmit, Istenem... Hát nem látod, Isten? Nem engeded, hogy felhívjon? Nem akarod... mondd, nem akarod?

Büntettség engem, Isten, mert rossz voltam. Haragszol rám, mert megvettem? Oh, Istenem, hiszen annyi rossz ember van a földön, miért éppen hozzám vagy ilyen szigorú? És az nem is volt rossz, nem lehetett rossz, hiszen nem bántott meg senkit. Istenem, az ember csak akkor tesz rosszat, ha megbántja vele társait. Mi nem bántottunk senkit a világon, Te is tudod... Te tudod, hogy nem cselekedtünk rosszat, Isten, tudod... Szóval, nem engedd, hogy telefonáljon...?

Ha nem hív fel, tudomásul veszem, hogy Isten haragszik rám. Most számolni fogok ötszázig ötösével és ha közben nem telefonál, tudni fogom, hogy Isten nem segít rajtam többé. Ez lesz a jeladás. Öt, tíz, tizenöt, húsz, huszonöt, harminc, harmincöt, negyven, negyvenöt, ötven, ötvenöt... Rossz szat tettem. Tudom, hogy rosszat cselekedtem. Rendben van, Isten, kergess a pokolba! Azt hiszed, megfélemlítesz a pokollal, úgyé, azt hiszed...? Azt képeleled, hogy a te poklod rosszabb, mint az enyém?

Nem szabad... Nem szabad ezt tovább. Tegyük fel,

hogy egy picit késve telefonál, emiatt még nem kell hisztériás rohamot kapni. Talán nem is telefonál, hanem egyenesen feljön, ide, telefonálás nélkül. Nagyon haragszik majd, ha látja, hogy sirtam. Nem szeretik, ha az ember sir. Ő nem sir. Istenem, bárcsak megkérhetném egyszer, bárcsak sírni látnám, fetrengeni a lábam előtt a földön, érezni, tudni, hogy a szíve nehéz és összetört... Bárcsak megkérhetném.

Ő nem kívánja ezt nekem. Nem hiszem, hogy sejtelve volna róla, mi játszódik le az én lelkemben. Bár tudná, anélkül, hogy megmondanám neki. Nem szeretik, ha az ember megmondja, hogy sirt miattuk. Ha megmondod, azt hiszik, igényes vagy és követelő. És akkor meggyűlöknek. Meggyűlöknek, ha kimondod, amit gondolsz. Mindig játszanod kell, színészkedni előtük. És én azt hittem, köztünk nincs erre szükség. Azt képzelttem, ez olyan más, olyan nagy, olyan rendkívüli... hogy neki megmondhatok mindent, amit gondolok. De már tudom, ez nem létezik. Azt hiszem, ilyesmi egyáltalában nincs is. Jaj, ha most telefonálna, egy szót se szólnék arról, hogy bántok miatt. Gyűlök a csomortúságot, gyűlök a szomorú néket. Olyan derűs lennék, édes Istenem, olyan vidám és könnyed, nem is tehetne mást, szeretnie kellene. Ha legálább telefonálna... ha telefonálna...

Lehet, éppen ebben a pillanatban hív fel. Vagy már jön is ide telefonálás nélkül. Talán már útban van... Vagy valami történt vele? Nem, vele nem történhet semmi baj! El sem tudom képzelni, hogy történhetett. Hogy elgázolhatja egy... Sohasem láttam magam előtt kiterítve, némán, hol-tan. Bárcsak meghalna... Borzasztó kívánság. Egész helyénvaló kívánság. Ha meghalna, az enyém lenne. Ha meghalna, sohasem gondolnék az utolsó hetekre, csak a kellemes emlékekre gondolnék. Milyen szép volna minden emlék. Bárcsak meghalna... bárcsak...

Örültség. Örültség azt kívánni, hogy meghaljon valaki, csak azért, mert nem telefonál pontosan, amikor ígérte. Talán siet az órá? Lehet, hogy nem jár jól. Talán még nincs is késő, bármikor előfordulhat, hogy egy óra nem pontos. Vagy közbejött valami és bent kellett maradnia az irodában. Vagy hazament, hogy onnan hívjon fel és vendéget kapott. Nem szeret mások jelenlétében telefonálni. Ki tudja, mennyire bántja, hogy megkészt, hogy várjat. Vagy talán azt reméli, hogy én hívom fel őt? Mert telefonálhatok én is, felhívhatom...

Nem, nem szabad! Nem szabad felhívnom! Isten, ne engedd, hogy én hívjam, Isten, tarts vissza attól, hogy telefonáljak. Épp olyan jól tudom, mint Te, Istenem, ha fontos volnék neki, felhívna, akárhány ember van is körülöttem. Kérlek, add, hogy ezt belássam, Istenem. Nem azt akarom, hogy megkönynyítsd a dolgomat... Tudom, Uram, ezt te nem bírod... csak a világot tudtad megteremtetni, ez az egész. Engedd, hogy megértsem, Isten, ne hagyj reménykednem, ne engedd, hogy vígasztaljam magam, ne engedj reménykednem, ő, Uram, kérlek, ne engedd...

Nem telefonálok neki! Soha, amíg élek többé fel nem hívom! Ha megrothad a pokolban, akkor sem hívom fel. Nem kell, hogy erőt adj, Isten, van nekem magamnak is. Ha ő akar

engem, itt vagyok, tudja, hol található és tudja, hogy várom... De ő olyan biztos... ő, olyan biztos a dolgában. Szeretném tudni, miért gyűlök meg abban a pillanatban, amint biztosak benünk? Én meg mindig azt hittem, milyen édes, jó biztosan tudni...

Milyen egyszerű volna felhívni. Akkor legálább tudnám... Nem is olyan boldonság... Hátha nem haragudna érte? Talán még örülne is. Lehet, hogy már próbált felhívni. Néha az ember telefonál, tárcsáz, próbálkozik és egyszerűen nem jelentkezik a szám. Nem azért mondom, hogy megnyugtassam magam, de igazán előfordulhat ilyesmi, Isten, te tudod, hogy valóban megtörténhet... Oh, Istenem, tarts távol a telefonától, tarts távol. Hagyj meg bennem egy parányi büszkeséget, érzem, most szükségem van rá... ez az egyedüli, amire most szükségem van.

Oh... mit számít a büszkeség, amikor nem bírom elviselni, hogy ne beszéljek vele. Az ilyen büszkeség nyomorúságos, szegényes dolgot. Nem azért mondom, mert fel akarom hívni, nem, nem azért. Igazán így van, Nagyonalú leszek, túlteszem magam egy kis büszkeségen.

Kérlek, Istenem, ne hagyj telefonálni! Istenem... kérlek!

Nem látom be, mi köze ennek a büszkeséghez? Vég eredményben sokkal jelentéktelenebb kérdés annál, hogy belekeverjem, minek ebből ilyen nagy ügyet csinálni? Könnyen lehet, hogy félreértettem, amit mondott. Lehet, hogy azt mondtam, én hívjam fel őt. „Telefonálj ide ötkor, drágám...” Talán így mondta, megértettem, de még mennyire, nem értettem jól. „Hívj fel ötkor, drágám”. Csaknem biztos vagyok benne, hogy ezt mondta. Istenem, ne hagyj, hogy beszéljem magamnak. Engedj tisztán látnom.

Valami másra fogok gondolni. Nem gondolok semmire, csak ülök szép csendben. Ha tudok egyáltalán... Ha tudnék csendben üldögelni. Talán olvashatnék valamit. Oh, minden könyv arról szól, hogy ketten szeretik egymást igazán, hűséggel. Minek erről írni? Hát nem tudják, hogy nem igaz? Nem tudják, hogy hazugság, átkozott hazugság? Minek erről annyit írni? Amikor mindenki tudja, mennyire fáj? Menjenek a fenébe... a fenébe... átkozottak.

Nem... Csend legyen! Nincs miért nyugtalanodni. Nézzük csak. Tegyük fel, hogy csak felületesen ismerem, vagy hogy egy barátomról van szó. Akkor egyszerűen felhívom és így szónék: — Az Isten szerelmére, mi történt veled, miért nem jelentkezted? Igen, egyszerűen csak ennyit és nem gondolnék vele sokat. Mért ne lehetnék nyugodt és természetes. Csak azért, mert szeretem? Miért ne tudnék? De tudok! Fel fogom hívni és könnyedén, kellemesen megkérdezem... Oh Istenem, ugye tudod, hogy nem szabad... ne hagyj, hogy felhívjam, ne, ne, ne engedd.

Istenem, hát csakugyan nem engedd, hogy idecsen gessen? Biztos vagy benne, Isten? Kérlek, hát nem tudsz megszámni? Nem tudsz...? Mégcsak nem is azt kérem tőled, hogy ebben a pillanatban telefonáljon, mondjunk egy kicsit kösőbb. Mondjunk számolok ötszázig ötösével. Nagyon lassan és tisztességesen fogok számolni és ha addig nem hív fel, én telefonálok neki. En telefonálok... Oh, kérlek, drága, jó Istenem... kérlek.

Öt... tíz... tizenöt... husz... huszonöt... harminc... harmincöt...

Fordította: Marton Ilona

Épül a Marton - ház a Somron ormán!

Irta: Benedek Pál

Az alapkö-ünnepség másnapján hozzáálltak Kfár Glückson kibucban a Marton-ház felépítéséhez. Néhány hónap múlva — úgy tervezik — tetőt húznak az épületre és országos arányú kulturális ünnepség keretében vésik a homlokára: „E házat dr. Marton Ernő (1896-1960) emlékének megörökítésére emeltük.”

VITA ÉS EGYHANGU HATÁROZAT

Amikor dr. Marton Ernő halálának első évfordulóján gyászülést tartott az emlékek megörökítésére alakult közéleti bizottság — amelynek élén dr. Michael Landau, a Mifal Hápajisz vezérigazgatója áll — elhatározta, hogy kulturális emelnek Kfár Glücksonban, közvetlen tanítványai, az erdélyi chálucok-alapító kibucban.

A bizottság határozata egyhangú volt végül, de alapos vita után került sor a szavazásra. A vita során többet az a tiszteletreméltó álláspontot képviselték, hogy egyik város-

gyatéka és az a gyűjtemény, amely feldolgozza a magyar zsidóság egyetemes történetét és Izrael építésében vitt sokoldalú szerepét.

A HEBER SAJTÓ MÉLTATÁSA

Az alapkö-ünnepség kapcsán a héber sajtó orgánumi méltatták dr. Marton Ernő emlékét és a Kfár Glücksonban épülő kulturális központot. Különösen a Háboker cikke érdemes figyelemre, amelyet Jicchák Arci, a Liberális Párt főtájkára írt.

ILYEN LESZ A MARTON-HAZ

A kibuc legkiemelkedőbb pontján, a Somron festői völgyére tekintő sziklaormon épül a Marton-ház. Arányait két adatszertiség jelzi: 400 négyzetméter lesz a területe, építésének költségvetése pedig meghaladja a 90.000 fontot.

A ház egyik szobájában gyűjtik össze dr. Marton Ernő munkásságának közvetlen dokumentumait. Az emlékbizottság úgy tervezi, hogy a jövőben évről-év-

nő egy könyvkiadó vállalat útján kísérlete meg folytatni az erdélyi zsidó nemzet felvilágosítását és nevelését, akkor Gärtner Mose volt a legközvetlenebb szem-

Dr. Marton Gizella maltert rak az alapköre

gítője, lektora, a „Fraternitás”-könyvsorozat sajtó alá rendezője.

Közel husz esztendeje, hogy Kfár Glücksonban él-

mikor a Somron térképére irták a nevét.

Az alapítókhoz csatlakoztak az évek folyamán az erdélyi és magyarországi Hánoár Hácioni ifjúsági moz-

galomnak a kibuc ideológiát folytatni akaró tagjai, — s az utóbbi években jelentékeny délamerikai ifjúsági alijja is áramlott Glücksonba. Többségük megtelepedett, családot alapított. Az alijja, és az utóbbi esztendő figyelemreméltó élénkséget mutató „belső alijja” révén 300 főre emelkedett a glücksoniak száma.

MIBŐL ELNEK KFAR GLÜCKSONBAN?

Háromezer dunámon gazdálkodnak, Gabonát, gyü-

mölcsöt termelnek, tojó és husbaromfit nevelnek, s a legutóbbi gazdasági években szép sikereket értek el ipari növények — elsősorban gyapot és cukorrépa — termelésével. Mostanában nagy fába vágta a fejszéjét a kibuc, Elhatározták, hogy tehenészetet létesítsenek. Már épül is a refet, 80 fejestehén számára.

Glückson nyelvi vonatkozásban Svájera emlékeztet: itt is három nyelv egyenrangúságán épül fel a társadalmi élet. Magyarul, héberül és spanyolul értik meg egymást az emberek, de hangsúlyozni szeretném, hogy megértsék egymást. Azt talán felesleges is megemlítenem, hogy a „hivatalos nyelv” a héber. Ezen a nyelven folyik a taggyűlés, — közbekialtani magyarul is lehet! — héberül beszélnek a katonaviselt férfiak, héberül az asszonyok, — ha nincsenek egymás között, és csak héberül az ifjúság. A kibuc könyvtárában jelenleg csak héber művek sorakoznak a polcokon, de a házi-könyvtárakban magyar és spanyol olvasnivaló is akad jócskán; munka után eszmét és könyveket cserélnek.

NINCSENEK TÖRZSI PROBLÉMÁK

Talán nem lesz érdektelen megjegyezni, hogy Kfár Glückson társadalmi és kulturális arculata szemlélete-

sen támasztja alá Schön Dezső, az Új Kelet felelős szerkesztőjének szavait, aki a Marton-ház alapkövénél mondott beszédében ismételtén rámutatott: az izraeli magyar zsidóságnak nincsenek törzsi problémái, s napjaink valóságának tendenciái összevonnak minden olyan látszat-jelenséget, amely akárcsak rozoga alapokat is támaszthatna holmi „magyar” kisebbségi komplexumok alá.

A Marton-ház egyik fontos célkitűzése, hogy falai között lássa vendégül a különféle kongresszusokat, tanulmányi napokat, vitákat rendező hazai és külföldi magyar-zsidó szervezetek tagjait, — világnézeti különbség nélkül. Dr. Marton Ernő legfőbb szellemi hagyatékának megfelelően a gondolat legteljesebb szabadsága, s a problémáknak a legmagasabb szinten való szintézis-keresése jellemzi majd a Marton-házban rendezendő vitákat, és egyéb kulturális eseményeket.

Vagyis nem kisebb feladatot szánunk a Marton-háznak, mint hogy hasonlatos legyen a szerepe a magyar-zsidó szervezetek és intézmények között, mint a felejthetetlen Marton Ernő szerepe volt ezekben a szervezetekben és intézményekben, négy évtized harca, ünnepei és hétköznapijait során.

Az elnöki asztal, balról jobbra: Mose Kol, Smuel Epstein, Perec Bernstein, Pinchász Rozen, Schön Dezső (beszél), Biedermann Oszkár, dr. Michael Landau, Mordecháj Ben-Ari, Csengeri Imre, Fried Miksa, Riesel Jakab.

ban létesítsenek magyar-zsidó kulturális és társadalmi központot dr. Marton Ernő emlékére.

A vita az Izraelben élő magyar-zsidó rétegek kulturális és társadalmi létének gyökeréig hatolt, feltárta a természetes távlatokat — arccal a héber kultúra felé! — s ebben a perspektívában alakult ki az egyhangú határozat: Kfár Glücksonban kell felépíteni a Marton házat.

A LEGMELTŐBB KERETBEN

A Marton emlékbizottság felismerte, hogy ez a megoldás minden szempontból a legszerencsésebb. A kulturális ház lesz a központja Kfár Glückson és a környék kultúrelőmozdításának, s ebben a pezsgő, élénk vitákkal teljes szellemi műhelyben kap majd a legméltóbb keretet dr. Marton Ernő irodalmi és publicisztikai ha-

re itt rendezik meg dr. Marton Ernő ázkaráját, halálának évfordulóján.

Előadó terem, könyvtár és olvasóterem, állandó helytörténeti és archeológiai kiállítás és folyamatosan működő héber ulpán működik majd a Marton-házban.

A kibuc vezetői és az emlékbizottság tagjai úgy tervezik, hogy a kulturális igazgatója dr. Marton Ernő egyik kedves tanítványa, Gärtner Mose lesz.

CERUZARAJZ A MARTON-HAZ IGAZGATÓJÁRÓL

A kolozsvári egyetemen filozófiai és francia nyelv-tudományi abszolutóriumot szerzett Gärtner Mose, majd belső munkatársa lett az Új Keletnek, amikor a Horthy-hatóságok betiltották az akkori gálut egyik legszelebb társadalmi házissal rendelkező cionista napilapját, s dr. Marton Er-

Gärtner Mose, évek óta a Kfár Glückson melletti Alonéj Jicchák gyermekfalu gimnáziumának igazgatója. Ez idő szerint Délamerikában tartózkodik, a Szochnut küldetésében, s néhány hónap múlva hazatér.

A KIBUCRÓL — RÖVIDEN

Kfár Glückson huszonöt éves. Erdélyi pionirok alapították, dr. Marton Ernő neveltjei, a Hánoár Hácioni ifjúsága. Az „első” nemzedékének többsége ma is ott él, folytatja a munkát, s részese a nagyszabású társadalmi kísérletnek, a kibuc életforma utkeresésének, napjaink társadalmi és gazdasági viszonyai között.

Eredetileg „Lámókor” volt a kibuc neve, ám a letelepedés első korszakában meghalt dr. Mose Glückson, a neves cionista-liberális publicista és teoretikus, és az ő emlékét örököltették meg az erdélyi chálucok, a-

A Dr. MARTON-HAZ ALAPÍTÓ OKMÁNYA (A felvételeket Martin Foto Tel-Aviv készítette.)

KÁLMÁN IMRE EMLÉKESTET RENDEZ A TEL-AVIVI HOH KULTURBIZOTTSÁGA

Nyolcvan évvel ezelőtt született Siófokon Kálmán Imre, a világhírű magyar-zsidó zeneszerző és ezelőtt

titene Kálmán Imre-dalokat és ne adná elő valamelyik világvárosi operett színház mindig nagy sikert arató alkotásait. A „Tatárjárás”, „A cigányprimás”, a „Csárdáskirálynő”, az Izraelben is előadott „Marjica grófnő” és a „Bajadér”, a „Cirkusz hercegnő” és más operettek zeneszerzőjére emlékezik hétfőn este a tel-avivi HOH kulturbizottsága rendezésében a magyarnyelvű jšuv.

NAPENERGIAVAL MŰKÖDŐ TELEFONOK

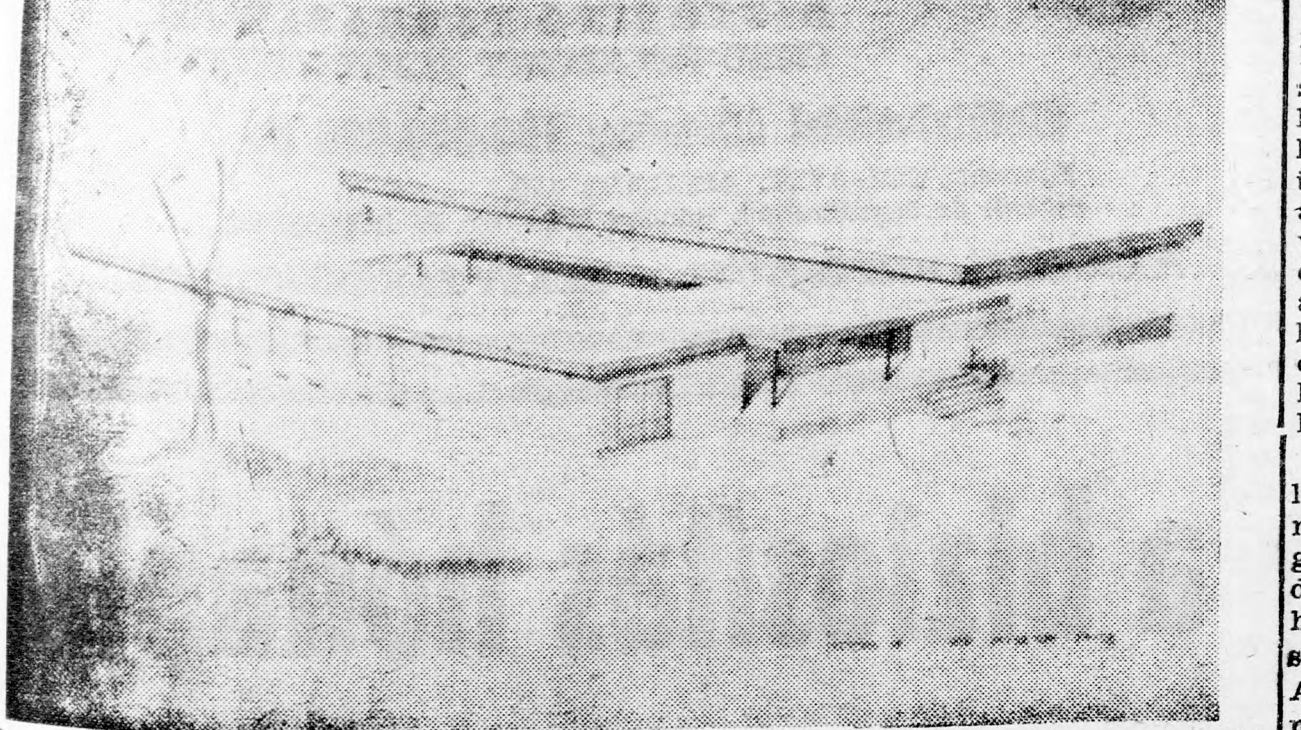
Az első napenergiával működő országuti telefonkészüléket, amelyet vég-szükségben lévő autók használhatnak, a los-angelesi országoton helyezték üzembe a napokban. Azok akik balesetet szenvednek, vagy balesetnek szemtanúi, éjjel-nappal igénybe vehetik azokat. A kis telefonboxok használata nagyon egyszerű csak a megjelölt gombot kell megnyomni és a készülék máris működik.

Nyolcvan ilyen boxot helyeztek el az országutakon negyedmérföldes távolságokban. A sárgaszínű fémdobozok már messziről láthatók a hollywoodi és a san-bernardói országutakon. A 80 készülék felállítása mindössze 92 ezer dollárjába került a megvárakoz-

A világhírű zeneszerző legszebb ariát, dalait és duóit Groh Julia, a budapesti Filharmonia volt szóloénekesnője és partnere, Rosenfeld Zsigmond, a tel-avivi Operaház kiváló tagja éneklik, Birdin J. H. zongoraművész kíséretével.

Kálmán Imre örökség melódiait kívül, több ismert magyar-zsidó zeneszerző dalait is előadják az est kitünőhangú művészei.

A tiszta jövődelem a magyarnyelvű jšuv rászorítottainak péseáchi megsegítését szolgálja.

ILYEN LESZ A MARTON-HAZ

Február: A biztosítás hónapja

Hogyan hódított teret az életbiztosítás Izráelben

Dr. M. W. Erhard, a „CHÉC” valorizált biztosítási ág elnöke tájékoztatója

A „biztosítási hónap” meghirdetése alkalmából érdemes egy pillantást vetni a biztosítási ágazat fejlődésére és jövőjére.

A fejlődés útja

Mintegy harminc évvel ezelőtt a helyi biztosítási szakma a mai Izráel területén egészen elhanyagol-

ható gazdasági ág volt. Nem foglalta magában az akkori biztosítottak öt százalékát sem. A nemzetközi biztosító intézetek uralták a helyzetet az országban. A jisuv vezetői azonban már akkor érezték, hogy az önálló biztosítási ág megszervezése elmaradhatatlan feltétele a jisuv fejlődésé-

nek. Meg kellett alkotni az önálló zsidó biztosítást azért, hogy a prémiumok egyre magasabbra rugó összegei az országban maradván a belföldi ipar- és mezőgazdaság fejlődését mozdítsák elő. Fontos szempont volt az önálló biztosítási ág megszervezésénél, hogy minél kevesebb valuta menjen ki prémiumok formájában az országból. De az önálló biztosítási ág megteremtését parancsolólag írta elő a jisuv gazdasági önállósága is.

Nehéz kezdet

A kezdet nem volt könnyű. Az idegen biztosító társaságok konkurenciája súlyos teherként nehezedett a fiatal izráeli biztosító intézményekre. Nagy hiba volt, hogy a jisuv vezetői, a zsidó lakosság aránylag kis száma miatt nem látták megalapozva az önálló biztosítási ágat. Az önálló zsidó biztosító intézetek mégis jóval az állam megalakulása előtt, már szilárd bázissal rendelkeztek és a prémiumokból felgyülemlett rezervákat a különféle jisuvi intézmények adósság leveleibe fektetve, nagymértékben járultak hozzá az izráeli építőmű fejlődéséhez.

Nagy érdemet szerzett az ereci biztosító szakma azért, hogy már a második világháború előtt jelentős tömegű biztosítást vett át a külföldi biztosító intézetektől és ezzel megmentette a biztosítottak vagyonát attól, hogy a náci kezére kerüljön.

Az utolsó pillanatban...

Nagy kockázatot vett magára az izráeli biztosítási szakma, amikor az állam megalakulását megelőző politikai zűrzavar és az arab merényletek következtében előállott károkkért is átvállalta a felelősséget azoktól a külföldi társaságoktól, amelyek sokszor az utolsó pillanatban hátrítottak el magukról a felelősséget és a szavatosságot az ilyen természetű károkkért.

Jól állotta meg a próbát az önálló izráeli biztosítási szakma az állam megalakulása után is, amikor rendkívül szűkre szabott valuta állományunk miatt a biztosítottak nagy tömege a külföldi társaságokkal szemben prémium-fizetési kötelezettségeinek képtelen lett volna eleget tenni.

Már az állam megalakulásának évében, 1948-ban az izráeli biztosító társaságok száma és az általuk kezelt biztosítási pénzek olyan mértékben növekedtek, hogy a külföldi fizetési eszközök tekintetében óriási megtakarítást jelentettek az országnak. Az utóbbi években a külföldi társaságoknak fizetett prémiumok nem teszik ki több, mint három százalékát az Izráelben fizetett prémiumok összegének. Az izráeli biztosító intézetek külföldi tevékenysége, valamint a külföldi vállalatokkal fennálló kölcsönös, illetve viszontbiztosítások terén követett előrelátó politikája olyan

Biztosítás — egyéni biztonság

Írta: M. Hartmann

A Nemzeti Takarékosági Tanács a takarékoság előmozdítására a február hónapot mint a „biztosítás hónapját” hirdette meg.

Január 31-én ünnepélyes összejövetel keretében nyitotta meg a takarékosági tanács elnöke J. Koren helyettes pénzügyminiszter a „biztosítás hónapját.” A helyettes miniszter a kormány teljes támogatását helyezte kilátásba a nagyszabású akció sikere érdekében. A Kneszet több képviselője, gazdasági vezető emberek meglehetősen szavakkal köszöntötték az akciót és a legjobb kívánságukat fejezték ki annak sikere érdekében. A nagy biztosítási intézetek vezetői, ezenkívül az országban székelő biztosítási ügynökségek képviselői minden rendelkezésükre álló eszközzel és nagy felkészültséggel indították be a biztosítási hónapot.

Az ország gazdasági vezetőinek a biztosítási szakmával karöltve beindított akciója hátterében a takarékosági szempont mellett Izráelnek az életbiztosítási ágban való elmaradottsága húzódik meg. Az izráeli közönség tudatába még nem fészkelte meg magát az egész világon elterjedt jelszó: „A biztosítás egyenlő a biztonsággal!” Míg a technika és a tudomány terén a legfejlettebb országokkal felvehetjük a versenyt, az életbiztosítás terén a legelmaradottabb országok közé sorolnak bennünket. Mindnyájan nagy súlyt fektetünk arra, hogy házuk, lakásunk, autónk, üzemünk — tehát vagyonunk — biztosítva legyen, saját magunkról azonban teljesen megfeledkezünk. Hogy valamilyen mértékig anyagi bázisunk jól meg legyen alapozva, ha majd öregség, vagy betegség mi-

egyensúlyi helyzetet teremtett, hogy rövidesen nemcsak, hogy biztosítási fizetéseket nem kell teljesítenünk külföldi valutákban, hanem a biztosítási intézetek valuta-feleslegeket fognak juttatni a kincstár kasszájába.

Az izráeli biztosító szakma a takarékoság főszekőze

Bár nagy fejlődést ért el a biztosítási ág Izráelben az utóbbi néhány év alatt, sajnos azonban messze elmaradtunk a külföldi fejlett államok ezen a téren elért eredményeitől. A meg takarított összegek ötvenhetven százalékát teszi ki a biztosítási tevékenység a külföldi államokban. Az izráeli biztosító szakma (Folyt. a 15. oldalon)

att a munkát kénytelenek leszünk abbahagyni. Ugyan így nem gondoskodunk a hozzánk legközelebb állók jövőjéről sem. Az izráeli közönség mindig csak a jelent tekintette, de a jövőre nem gondolt.

Természetesen az izráeli közönségbe beidegzett ezen felfogásnak objektív okai is voltak. Ilyen volt elsősorban a pénz értékesítésétől való félelem. Ezt azonban jónéhány évvel ezelőtt legyőzték a biztosító társaságok a különféle értékekhez, — dollárhoz és drágasági indexhez — kötött

biztosítékokkal. Az ilyen fajta életbiztosítás pénzünk értékét minden időben megőrzi, mint ahogy ezt a fontleértékelése utáni hónapok bizonyították. A dollárhoz kötött biztosítási kötvények mintegy 76 százalékos többlet, míg a drágasági indexhez kötött biztosítások 35 százalék többlet-jövedelmet biztosítottak a kötvények tulajdonosainak.

Ebből is látható, hogy a biztosítás a takarékoság legjobb módja. Ezért támogatja a nemzeti takarékosági tanács minden erejével a beindított életbiztosítási akciót, hogy ezzel is növelje az ország biztonságát.

Amikor Öntől függenek

Ön a biztosításhoz van kötve!

A családi fészek olyan biztonságosnak látszik, egymás iránti szeretettel és gondoskodással van bérelve.

Tartsa távol tőle a nélkülözést és összeomlást, amely az ön és családja életét veszélyeztetné, kössön életbiztosítást a „Háznál” társaságnál.

H Á S Z N É

Izráel legnagyobb biztosító intézete

Mácádá biztosítási szolgálat

S. Spiegelmann és Fia
ÜGYNÖKSÉG ÉS TANÁCSADÁS
a biztosítás minden ágában
1932 óta.

T. A., Achuzát-Bájit 3., tel. 66802/66807

IZRAELI PHOENIX

Biztosító Társaság kft.

TUDÁS
TAPASZTALAT
HAGYOMÁNY

ELETBIZTOSÍTÁS,
SZEMÉLYI BALESET,
VÉGKIELEGÍTÉS
ÉS NYUGDIJ,
TŰZ- ÉS BETÖRÉS,
JÁRMŰ ÉS TENGERI
BIZTOSÍTÁSBAN.

HASZNÁLJA KI AZ

IZRÁELI PHOENIX

HOZZAÉRTESET ÉS SZAKTUDÁSÁT.

Forduljon a társaság irodáihoz
vagy megbízott biztosítási ügynökeihez.

Központi iroda:

TEL-AVIV, Levontin-u. 30. Telefon 64521-2,
JERUZSALEM, Ben Jehuda-u. 4. Tel. 24962,
HAIFA, HámeGINIM-utca 62. - Telefon 51158,
BEER-SEVA: Háácmáut-u. 57. - Tel. 3114.

DACHAF

MENORA

Biztosító és Viszontbiztosító Társaság Ltd.

A biztosítás minden ága

Központi iroda:

„MENORA”-HAZ, TEL-AVIV,
Sd. Rothschild 73., Máze-sarok.
Telefon: 64283-4-5-6-64658.

Fiókintézetek:

Jeruzsálem — Sámáj-utca 12. — (Orion mozinát).
Telefon: 23744/25287.

Haifa, Toren-épület, Saár Palmer. - Telefon: 2564.

Képviseltek az ország minden részében.

Életbiztosítás - Nyugdíjbiztosítás

tágmulim biztosítás, önállóknak nagy adókedvezmény — ingyenes szaktanácsadás.

HAMBURGER, CHOLON

Sdérof Kugel 34. - Telefonizenet: 67391 (Háznál).

CION

BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG Ltd.,
CHÉC RÖGZITETT ÉLETBIZTOSÍTÁS

Életbiztosítási állomány 100,000,000 IL.

Központ: TEL-AVIV, ALLENBY 120.

Fiókok és ügynökségek minden városban és helységben.

A CIONNÁL BIZTOSÍTOTT — PÉNZT TAKARÍTOTT MEG!

1963 február

a biztosítás hónapja

ZENEÉLET

Anda Géza búcsúja

Ez a fiatal, mintegy 41 éves zongoraművész bravúrosan meghódította Izráel közönségét, s ami a legkülönösebb, egy olyan művel, mely, mint Bartók 2-ik koncertje, a legkevésbé sem nevezhető népszerűnek az érthetőség szempontjából. Kilencszer játszotta el a Filharmonikus Zenekarral és mindig növekvő lelkesedést váltott ki előadásával.

Anda Géza a Zenepedagógusok Egyesületének meghívására péntek délután a Keren Clilben né-

metnyelvű előadást tartott, illetve válaszolt a neki feltehető kérdésekre. Kijelentései, megállapításai egy gonddal, tisztfejjű, kitűnő szakemberre vallottak. Mint a luzerni zeneünnepség zongora-szakos tanfolyamának vezető-tanára, nagy pedagógiai tapasztalattal rendelkezik. Erre vall az a kijelentése is, hogy a növendéknek ő semmit sem mutat, nem kényszeríti rá saját felfogását, hanem az a célja, hogy rávezesse arra a megoldásra, mely saját egyéniségének a legjobban felel meg. A tanárnak a fejlettebb növendékeknek legfőbb célja tehát a saját magukhoz vezető utra terelni őket. Gramofonlemez nem alkalmasak — véleménye szerint — képzett muzsikusok nevelésére: amit az illető utánozni szeretne egy nagy művész előadásában, amugy sem sikerülhet neki, hiszen éppen ez a lemérhetetlen fluidum a titka, mely „lemásolhatatlan” mások számára. Nagyon érdekes megállapítása, hogy a tempók, az időmértékek a terem akusztikájától is nagyban függenek: száraz, hideg akusztikájú teremben gyorsabb tempót kell venni, mert gyorsabban szertefoszlik a hang, míg meleg, telt akusztikájú teremben lassabb tempót igényel...

Megállapításait gyakorlatban is beigazolta a Filharmonikus Zenekar vasárnap esti népszerű sorozatán, mikor Beethoven C-Dur-versenyével lépett fel, Edgar Cosma vezényelte mellett. Lényegében azt láthattuk, hogy felfogása, eltekintve talán a kivételben még kissé egyenetlen 1. tétel Dohnányi-reminiscenciáitól, nagyon önálló, nagyon egyéni, és egyetlen ismert művész előadására sem emlékeztetett. És nemcsak, hogy egyéni volt felfogása, de — igen gyakran kongeniálisnak mondható. Művésziünk a largó-tétel mély líráját, mozarti átszellemlütségét gyönyörű költői élménnyé varázsolta s zongorahangjának lágyan zengő kantilénái beethoveni férfiasággal szólaltak meg. Az „allergo scherzando” zárótételben Haydn örökét veszi át a fiatal Beethoven: a szinkopált, egyenetlen hangsúlyokban, a vaskosan jókedvű humorban, a kontrasztok csapongó tobzódásában. Valóban, kevés művésznek sikerült annyire analitikusan a lényegébe hatolni ennek a C-Dur-versenynek: Anda Gé-

za a largóban Mozartot kezesül, a rondo-finalében pedig Haydnon át jut a máris nagyon jellegzetes Beethoven-stilushoz. Mindentúlrávilágít a forrásokra, melyekből a fiatal titán merített, de a szintézissel, a nagyszerűen egyéni beethoveni szellemmel sem maradt adós. Pazarul zongorázik, de olykor nehezen tud ellentálni a csábításnak, hogy ezt ne fitogtassa is „kissé”. De még ez a játékos kacércodás a virtuóz

Zongora-est

Varda Nisry, a fiatal szábre-muzsikusok egyik legismertebb tagja kedden este a Mifal Hapájisz termében adott a francia követség „Foyer Culturel” rendezésében francia zongoraművekből összeállított hangversenyt. Izráelben Gorochovné, Párizsban Lazare Lévy és Magda Tagliaferro, majd New Yorkban Claudio Arrau növendéke volt.

Ennyi kiváló mester kitűnően megtanította a zongorajáték minden fortélyára, s elsőrendű technikai rátermettsége ezen az esten is teljes mértékben érvényesült. Újtechnikája, sokrétű dinamikus készsége, ragyogó futamai jelentős hangszeres tehetségét igazolták. Ritkán párosul azonban minden érték egy művészen — (mint p. o. Anda Gézában) — és Varda Nisry egyénisége, fantáziája, s főképp formálókészsége messze elmarad ragyogó zongoratudásától. A Rameau-sorozatban a díszítések finom ötvösmunkaként kerültek ki keze alól, csak éppen a nagy francia clavecinista eszrije hiányzott belőle. Césár

F. Gornstein bemutatja:

JOSZEF BULOFF
Ljuba Kadishzon és együttesét

Csehov:
A csavargó
című három egyfelvonásos művében.

Ámle, febr. 15., péntek
Ajalon, 8.30

Tel-Aviv, febr. 16. szomb.
Ohel-Sém — 9.15-kor

Jeruzsálem, február 18.,
hétfő, Edison, 9-kor

Tel-Aviv, febr. 19., kedd
Ohel-Sém, este 8.30.

Jegyek a jegyirodáknak
és az esti pénztáraknál.

allűrökkel is hozzátartozik ennek a nagyraihivatott művésznak sokszínű egyéniségéhez, szellemes, életvidám, amellet nagyon is mélyen szántó kedély- és gondolatvilágához.

Trilál éppoly tökéletesek, mint gyönyörű futamai, billentésének színei sohasem csak a hangszerből, hanem mindig a mű jellegéből fakadnak, s amellet az a fölünyes biztonság, ahogyan a zenekari szólómokkal összeolvad, mostani előadását is magávalragadóvá tette. Juliusban visszatér egy rövid időre, Brahms 1. versenyének előadására a zeneünnepségen. Közönségünk páratlan melegséggel bucsúztatta Anda Gézát, akit a szívébe zárt.

Zongora-est

Franck „Prelude, aria et finale”-ját sem kisebb tökélyvel játszotta, csak kissé szintelenül és érdektelenül. Szép, meleg pianói vannak, de ezzel ki is merül színskálája. Billentése gyakran válik semlegessé, azaz szintelené, látszik, hogy — ami pedig elsődleges fontosságú egy zongoristánál — a hangszin nem lelki szükegéből, hanem kizárólag — az ujjakból fakad nála.

Műsorának kiemelkedő száma Ravel spanyol „Alborada del gracioso”-ja volt, melyben a fiatal művész pezsgő elevenséggel érzékeltette a délkeleti tánc változatos színeit.

A modern francia zene egyik legérdekesebb egyéniségének, Olivier Messiaen-nak fiatalkori „Négy prelúdium”-je annyira Debussy és Ravel vizein evez, hogy csak nyomokban árulja el a későbbi nagy felforgató forradalmi eszméit. Nisry igen jól, de nem túlérdékenesen adta őket elő.

Végeredményben ennek a nagy zongora-tehetségnek még igen sokan kell lelkiileg érnie, fejlődnie, kibontakoznia, míg intellektusa némiképp utóli majd rendkívül fürge ujjait...

Az augusztusi zenetudományos kongresszusnak Kodály Zoltánon kívül még két illusztris magyarországi vendége lesz: dr. Szabolcsi Bence professzor, a világhírű zenetudós, akadémikus, aki egyben a zsidó zenének is egyik legkiválóbb ismerője. Remélhető, hogy Szabolcsi professzor a kongresszus tulszult napirendje ellenére is módot fog találni rá, hogy a magyarajku jisiv számára egy előadást tartson.

Meghívást kapott rajtuk kívül dr. Lajtha László, a neves zeneszerző és folkrórista is.

Pataki László

A LEGJOBB POLITIKAMENTES MAGYAR FILM megadik hete

PÁRIS mozi Tel Aviv
(Dán szállodával szemben)
Leánygimnáziumban történt

Előadások kezdete: 5.30, 7.15, 9.15

...KIÁLLÍTÁSOK...

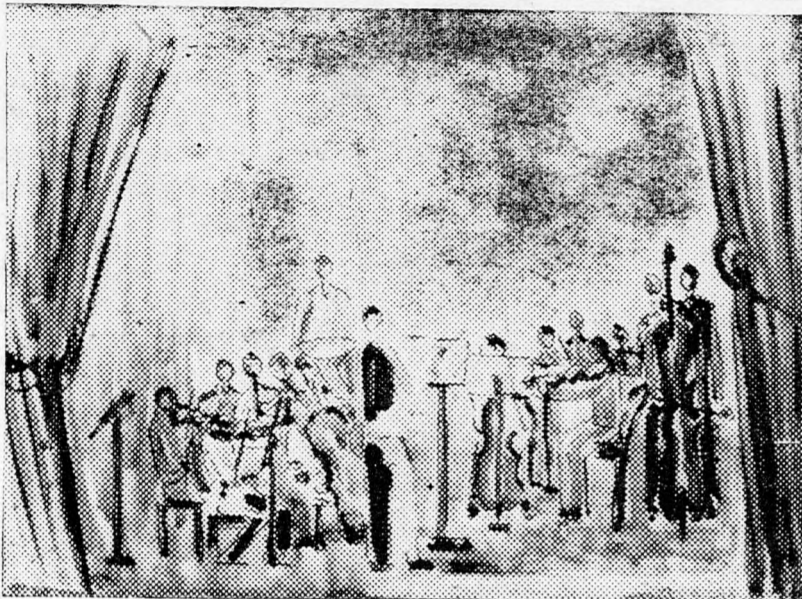
RACHEL CEGLA ÉS JOSZÉF KOSZONOGI akvarelljei a Bét Háománimban

Az akvarellt csak az igazán értők becsülik. Fíno-man szövődő selymes tónusok egymásba omlását az angolok tették az akvarell sajátos előadsmódjává. Alibion kódétól azonban Izráel fényéig a tónuskarakterek véglelei mérköznek.

Hazai művészeink közül nem sokan választották az akvarellt kedvec technikájukká, akár a tisztán lazuros, akár a kevert guás-akvarell, akár a fedőfestékes guás technikáról legyen szó. Éppen ezért vonják magukra a figyelmet J. Koszonogi és R. Cegla, akik tájkép-tanulmányokat, arckép- és kompozíciós vázla-

hattunk a kollektív kiállításokon. Első egyéni kiállítását 1960-ban rendezte. Most 45 akvarelljét és 4 olajvásznát láthatjuk. A „Filharmonikus Zenekar” (22. sz.) friss felfestése, továbbá akvarell-tájképei arról győznek meg, hogy R. Cegla a közeljövőben díjat fog kapni (ha van igazság)...

J. Koszonogi már megkapta a maga díjait! Dizen-goff-díjak (1938, 1944, 1954) s az ámszterdami díj 1950-ben, továbbá az a tény, hogy V. Auriol, volt francia köztársasági elnök Koszonogi-képet vett, végül a bel- és külföldi kiállítások

J. Koszonogi: Koncert

tokat, zenekarok, kikötők gyorsan tűnő jelenségeit az e célra megfelelő akvarelllel jegyezték le. A két művész kiállítás között technikában, témában, előadsmódban és egyebekben is sok a hasonlóság, annak ellenére, hogy mindkettő a maga útjait járó festő-egyéniség.

R. Cegla hamburgi születésű, 1933-ban alijázott. Nevével gyakran találkoz-

sorozatai, a siker és a tehetség bizonyítékai.

Ezt szívesen regisztráljuk már csak azért is, mert a festő Budapesten született (1908). Így tehát a magyar jisiv joggal büszke lehet rá.

Jelen kiállításán 28 akvarelljét állítja ki. Gyakoriak nála is a zenekart és tájat az akvarell előadsmódjában kezelt képek. Nyújtott nyakú leányalakjai és arcképvázlatok azonban nem az ihlet pillanatában fogantak, nem sejtettek egy fölünyes felkészült-ségi akvarell festők.

Pedig Koszonogi az! Akvarelljei költészetet keltegetők. Mint Zichy Mihály, úgy Koszonogi is, a kiskaliberűt akadémikus szellem fölé szárnyalt. Ecsetje alatt dús festőiség bontakozott ki. A téma körvonalait nem erősíti fel konturokkal, mint az illuminátorok tették.

Vázlatyszerű könnyedsége

4 Burstein
és még 25 szereplő a
Zug esz mir zingendik
című nagyoperettben.

TIRA, febr. 15., péntek,
este 8.30-kor.

TEL-AVIV, február 16.,
szombat, „Mugrabi”,
6.45 és 9.15-kor.

KIRJÁT-GÁT, febr. 18.,
hétfő.

TEL-AVIV, február 19.,
kedd, Mugrabi, 9-kor
(utolsó előadás).

AZOR, febr. 20., szerda,
8.30-kor.

KFAR-ATA, február 21.,
csütörtök.

GIVATAJIM, febr. 22.,
péntek - Noga - 8.30

SIFRA LERER fellépte

Péntek, február 15.
NAHARIA
HOD - este 8.30-kor

DAVID LEICHT első produkciójában:
zenés komédia 2 felvonásban és 3 képen

Szombat, február 16.
TEL-AVIV
Ohel-Sém - este 6.15

SUZY

Hétfő, február 18.
TIBERIAS
este 8.30-kor

Villámlátogatásra érkezett!

VICO TORRIANI

ROMANTIKUS ÉNEKES

AZ EURÓPAI NŐK BÁLVÁNYA,

A FILM-, RÁDIÓ -, TELEVIZIÓ-,

SZINPAD- ÉS HANGLEMEZEK SZTARJA

HABIMA H

Tel-Aviv, febr. 16., szombat
EDES IRMA
A kisteremben
6.30 és 9.30
KEZDETBEN

IZRAELI OPERA

Szombat, febr. 16. este 8.30
TURANDOT

OHEL

SZÍNHÁZ
Pénztár tel. 225001
Iroda tel. 231228
Tel-Aviv, febr. 16., szomb.
AZ URHATNÁM POLGÁR
Rámát-Gán, febr. 16., szomb.
„Kessem”, 7 és 9.30-kor
AZ IDIÓTA NŐ

INTIM SZÍNHÁZ

A FIU ÉS A LÁNY
Irtá: KISHONT FERENC
Szereplők:
SOSANA SANI és
ARJE LAVI
Alkó, február 15., péntek,
„Gán Eden”, 8.45
Tel-Aviv, febr. 16., szomb.
Nachmani, 7.30-kor

MODERN SZÍNHÁZ

Chajim Avron nagy sikere
A CSAPDA
Robert Thomas
bűnügyi
története

Cholon, febr. 15., péntek
„Armon” 8.45

Tibériás, febr. 16., szomb.
Bét Háhisztádrut, 7—9.15

TCHÉLET mozi T.A.

Ben Jehuda 219 (3. 4. 1-es oszlop)
TIZENKETTEDIK HET
AZ ORIASKERÉK
A Décsi Práter
ARTUR BRAUNER
színdarabjára 100-ik filmje
Mária Schell - O. W. Flecher
Rendező: Radványi Géza
Némethi beszélt film
Előadások: 3.30, 7.15, 9.15

éppen Dürer, Claude Lor-rain, vagy akár Rembrandt által kivitelezett síklásokat juttatják az eszünkbe.

E könnyed szépség, a szépség könnyedsége, mely csakis az akvarell anyagában rejtőzik, Koszonogi képeiben is mindig meggyőző.

Gábr Fischer

Hitachdut Oléj Csehszlovákia — Haifa

PÜRIM-NESEF

1962 március 10-én, vasárnap a ZION HOTELBEN
Az est elsőrangú művészeti vez. FREDY DURRA zenekara.
Jegyek: Arlozorov-u. 3/a, naponta délelőtt 10—11 óráig; Huppert tászkás, Herzl-u. 19; Wild, K. Motzkin, Usisskin-u. 21.

Uj műsor a Moulin Rougeban
Bár és éjszakai lokál, Haifa, Háneviim 20., tel. 4166
Péntek, 1963. február 15.-től minden este

ARLINGTON

a komikus akrobatapár
és HENRY WILLIAMS
a közismert énekes
Tánczene éjjel 2-ig. Előzetes helyrendelés.

SHEFT, HAIFA

Haifai mozik műsora:

ARMON — CSIPETNYI MÉZ
ORION — HÖSIÉS ALLÁSPONT
ACMON — AZ IFJUSÁG BÜNE
MIRON — SUZY SZERELMEI
GAL-OR — Nappal: péntek, vasárnap
RIADÓ A FÖLDKÖZI-TENGEREN
Hétfő, kedd: PÁBAJ
Szerda, csütörtök:
A HIDROBANTÁS ÉJSZAKAJA
Este: KÉMEK BALJA
ORAH — VÉR ÉS RÓZSÁK
AMFITEATRUM — A LEHOSSZABB NAP
RON — ELLENÉSEK
MAY — ASSZONY EGY NAPRA

131.

Vaszile megállott az ajtóban. Egy pillantással nézte végig a mintegy megkövülten bent ülő öt férfit, s megérezte a veszély fluidumát, mely mintha a füsttől terhes, elhasznált levegő szárnyán érintette volna meg. — Jó estét — köszönt, s mert az asztal körül ülők, a kövér emberen kívül, mind fenntartották a sapkájukat, ő sem vette le a magáét. Nyugodt, barátságos köszöntése idegességet szült. Potápenko felhúzta fenyegető fekete szemöldökét, Fejnhold meg még szorosabbra csukta az ajkát. A többi Vaszi- le nem látta. Még mindig az ajtóban állott s várta, hogy viszonzózzák a köszöntését, s mikor egyetlen hang sem törte meg a csendet, egyetlen szempár sem fordult felé, elővette hatalmas óráját. — Ó, már négy óra, s a lovak... — s magamagának tett szemrehányással csóválta a fejét. — Fejnhold elvtárs, kérem, bocsássanak el előbb, a lovak... — S mintha észre se venné a két, az asztalnál szorosan egymás mellett ülő férfi rémületét, tovább csevegett: — Nem gondoltam, hogy ily sokáig elmaradok — az ajtóhoz támaszkodott — de már rég meg kellett volna a...

— Ez nem fontos. — A kövér férfi szólott halk, üveges hangon. — Most nem a lovakról van szó. Azokért felelek. — Hangjában nem volt semmi személység, semmi emberi árnyalat.

Vaszile tanácstalan arckifejezéssel fordult Fejnholdhoz: — Maga is, Fejnhold elvtárs? — Fejnhold nem felelt, csak Potápenkóra és a kövérre nézett ugyanazzal a pillantással. — Mert, hogy Fejnhold elvtárs a mi szervezetünktől való, önt meg nem ismerem. — Vaszi- le mosolyogva nézte az asztal mellett ülőt. Annak arca és tartása változatlan maradt, csak jobbközékre, ennek az apró, szürkésfehér, síma gyermekézésnek a hüvelyk- és mutatóujja végzett egy hirtelen mozdulatot, olyasmint, mint a pénzzá- molás, vagy egy ruhaanyag tapogatása. — Nem is olyan nyugodt a Buddha, mint amilyennek látszani szeretne, állapította meg Vaszi- le, de miért, mi történt tulajdonképp?

— Polgár, én a nyugatukrajnai NKVD nácsá- nyikja vagyok, s magamra veszem a lovakért a fele- lősséget. — Hüvelykje és mutatóujja heves mozgás- ban voltak. Potápenko a tarkójára tolta a sapkáját és megdörzsölte a homlokát, sem szeme, sem szemöl- dőke nem látszott, s Vaszi- le megállapította, hogy arca ezekül elég jelentéktelen.

— Ó! — Tiszteletteljesen hangzott. — De hát nemcsak a felelősségről van szó, a jószágokon nyole órája rajtuk van a lószerszám és egy nyirkos csür- ben állanak. Ha itt kell maradnom, beszámolni, akkor talán bocsássák el Szembrinszki elvtársat és az any- ját. A fiú ellátná a lovakat, az anyja meg hetvenéves öregasszony. Mindketten sokat segítették most. — Várakozón nézett a látómezejébe eső három férfira, kivált Fejnholdra, mintha minden attól függne.

— Jöjjön ide, polgár, egész az asztalhoz. — Mintha hangjában az üveg kis repedést kapott volna. — Sajnos, nem megy, nácsá- nyik, támaszkod- nom muszáj, rettenetesen sajnó a bordám. Hacsak nem akadna, de látom nincs több szék.

A kövér kurta pillantást vetett a rézcsillagosra, az felállott és úgy állította a székét, hogy a nácsá- nyikkal szemközt legyen. — Üljön le — szólott emez. Vaszi- le köszönetet intett a rézcsillagosnak és nagy- körűmlyesen leült.

— Kilenc óra harminc percekor kapta a megbí- zást — kezdte halkán a nácsá- nyik —, így van?

— Nem néztem meg az órát, de nagyon szívesen felelek minden kérdésre, ha tudom, hogy ellátták a lovakat. A ló az nem autó, azt nem lehet csak úgy leállítani valahová. Kérem, küldje haza azt a két embert, engem meg addig tartsanak itt, ameddig csak kell. Össze kell szednem a gondolataimat, na- gyon fontos, amiről be akarok számolni, de képtelen vagyok, ha folyton a lovakra kell gondolnom.

Vaszi- le füle mellett hirtelen feldörrent egy hang. Összerándult tőle, de mindjárt össze is szedte magát. A szürkeruhás férfi közvetlenül melléje sompolygott, az kezdett most bele: — Ne ravaszkodj, konijuch, ne játszd ezt a színházat a lovakkal! Beszélj, ha kér- deznek, mert különben...

Vaszi- le mögött állott, minden szótag lövésként süvöltött, belefájdult a dobhártyájába.

Vaszi- le felállott. Lassan tette, ugyanolyan lassan fordult a férfi felé is: — Ne ordíts, nem tudom, ki vagy, nem is érdekel, de ne orditozz énelem. Nem vagyok a szolgád; a szovjet köztársaság munkása vagyok, nem a fasisztáké. Ott ordítozhatnak, itt nyugodtan és tisztességesen beszélnek. — Felemelte

a hangját: — S ne fenyegetőzz, nem félek. Nincs mitől félnem, elvégzem a kötelességemet, úgy, ahogy arra megtanítottak, — majd megfordulva, a többi felé: — Elnézést kérek. — Utána leült és nem törö- dött semmivel.

Nem is történt semmi, fellépésének nem lett semmi következménye, észrevehető csodálkozást sem eredményezett. Az ordítózó alak megint a helyén állott, a rézcsillagos lehorgasztotta a fejét, Potápenko szürös szemét eltakarta a szemöldöke, Fejnhold meg keresztbevetett lábbal ült és gyors pillantást vetett a kövérre. Ez viszont Vaszi- lere meresztette csillogó szemét, aztán hirtelen lesütötte a szemét. Majd sietős mozdulattal nyúlt ruhagallérjához, kinyitotta azt is, az ingallért is, és egy hangot hallatott. Mintha tüsszögés vagy vihogás akart volna előtörni össze- szorított, duzzadt ajkai közül, de mert az utat zárva találta, hát odafordult. — No da — mondotta és eközben a kezére nézett.

Vaszi- le viszont előszedte zsebéből a kulcsait és Fejnhold elé rakta őket. — Itt vannak a kulcsok, köztük van az abrakos ládáé is, mindjárt itt az etetés ideje. Ki kell őket küldeni a farmra. Konijuch Iván Petrijuk adja ki az abrakot. Wagner hozza el a csürből a kocsit, s lépésben hajtsan az istállóig. Nagyon kérem, másképp nem megy.

A kulcsok ott feküdtek Fejnhold előtt, de az moz- dulatlan ült, kifejezéstelen arccal. Vaszi- le a nácsá- nyik felé fordította a fejét, tekintete mintha ezt mondta volna: Na, szólj már neki, hisz látod, hogy nem mer, úgy látszik, te vagy itt a leghatalmasabb.

A kövér ránézett a szürkeruhásra. Ez kinyitotta az ajtót. Vaszi- le eközben találgatott: a kövér nem szólott sem Potápenkóhoz, sem Fejnholdhoz. Tehát ezek is bűnösök, cinkosok. Ugy tartoztak ezek össze, a kövér, meg a rézcsillagos és a szemüveges üvöltöző, ez a két statisztája, mint vasdarábok, amelyeket ugyanaz a mágnes vonz egybe, s amelyek azon van- nak, hogy továbbiakat vonzzanak magukhoz. A kövér bűnöst akar csinálni belőle. Ez nem ismer más utat, más eszközt, mint a régi játékot: *tudunk mindent*. — Az első menetet elvesztette, a paraszt nem hagyta megfélemlíteni magát. Vaszi- le ült és a bajuszát pö- dörte. Megjelent az a férfi, aki idehozta. — Mondja el neki a mondanivalóját — szólott a kövér.

— Ó maga utazik ki a farmra? — Mondja el neki a mondanivalóját — ismételte amaz és megint összedörzsölte azt a két ujját. Vas- zile teljes higgadtsággal magyarázta meg a tisztvi- selőnek, mi a teendő. Zavartalanul, elfogulatlanul, mintha az istálló közepén állana és rendelkezne. Amikor az elment, ő tüstént a Buddha felé fordult.

— Kérem — mondta. — Egy szóval se többet. Megint hallatszott az a tüsszögés, mely mintha vihogásba akart volna folytatódni, de nem tudott.

— Kilenc óra harminckor kapta a megbízást, így van?

— Meglehet, nyolekor indultunk el a farmról. — Hová hajtott, miután a megbízást megkapta? — Szembrinszki elvtárs anyjának a lakására: a fiú a kertész a tanyánkon és haza akart menni.

— S azután? — Ettünk, ittunk, beszélgettünk. — Miről?

— Arról — felelte Vaszi- le nyugodtan. — Elmesélte nekik, hogy megbízást kapott az üldözésre?

Vaszi- le arcán mosoly jelent meg, mely szinte részvétet fejezett ki.

— Nem vagyok én hülye. — Az ujjak azt a dörszölő, pénzzá- moló mozgást végezték.

— Feleljen úgy, ahogy illik.

— Kérem. Arról egy szót sem említettem.

— Hanem miről?

— Gondoltam, jó lenne, ha egy, sőt, mindjárt két segítségem is lenne a kivitelhez, hiszen nem volt semmi, de semmi támaszom. Tulajdonképp nem is tudtam az ügyről többet, mint azt, hogy az alak valahol a Licakovában, a gyalogosok kaszányája körül tekereg. Ott egyszerű emberek laknak. Az én papírjaimat viszont az NKVD állította ki és pecsét- eltéte le. Ezek az emberek ezt rendőrségnek veszik, a rendőrségtől pedig félnék, mert így szokták meg a múltban. Ha megtudták volna, hogy a kocsis a rendőrségtől van, mindjárt gyanussá váltam volna a szemükben.

— S akkor nem kapott volna segítséget tőlük? — Megtörténhetett volna.

— Nálunk az ilyesmihez mindenkinek segítséget kell nyújtania.

— Tudom és értem is, Fejnhold elvtárs megma- gyarázta. De ez a két ember nem értette volna meg. Nekem elég volt annyi, hogy gyűlölök a gyilkost.

— S maga nem gyűlöl?

— Minden gyilkost gyűlölök, hát még azt, aki a jóbarátomat ölte meg.

— Tehát elhatározta, hogy elteszi láb alól, s ezt akkor is megtette volna, ha nem bízták volna meg az üldözésével?

— Nem értett meg. Csak annyit mondtam, hogy gyűlölöm a gyilkost. A gyűlölettől a láb alól elte- vésig hosszú az út.

— A kérdéseimre feleljen. Gondolt a bosszúra, szándékában állott megölni azt az embert, tulajdon kezével?

— Nem. — Vaszi- le maga sem tudta, az igazat mondja-e, vagy sem. — Egyébként nem is öltem meg. Vigyáztam, hogy életben maradjon, így szólt a megbízásom. Legalábbis, amíg a milícia meg nem érkezett, addig még élt.

A Buddha állához emelte a kezét, hüvelyk- és mutatóujja közé fogta az egyik hüvelykremlést és hagyta visszapattanni. Ezt jóegynéhányszor meg- ismételte, aztán a rézcsillagosra nézett:

— Hozz egy széket magadnak — szólott, s miköz- ben az kiment a szobából, Vaszi- le felé folytatta: — Beszélj maga Gorecki sírjánál?

— Beszéltem, Fejnhold elvtárs szólított fel rá.

— Emlékszik még, miiket mondott?

— Hát, amit egy elvtárs sírja fölött mondani szokás, hogy nagyon...

— Az utolsó mondatára gondolok: meg fogunk bosszúlni.

Vaszi- le felfigyelt. Ha ezek kiterveztek, hogy ezzel ejtik csapdába, akkor nehéz dolga lesz. Ugy látszik, balfogás volt a megbízatása, valami itt nem egyezett és most őt akarják bűnbakká megtenni. Mindnyájan mossák a kezüket, viszont — ezt jól tudta, — vallomásra van szükségük, ha végleg el akarják őt némitani. Mindnyájan ellened vannak! Mindnyájan vajon? Ránézett Fejnholdra, egész nyil- tan és mosolyogva: — Ezt már Fejnhold elvtárs is szememre vetette. Látom, feltűnt az elnök elvtárs- nak is: meg fogunk bosszúlni. Igen, ezt mondtam. — Fejnhold arca kifejezéstelen maradt.

— Szándékában állott tehát bosszút állni?

— Azért, mert ezt mondtam? — Vaszi- le szélesen mosolygott.

Az a két ujj ismét dörszölésbe fogott. — Maga most nem klubban ül, itt nincs min mosolyogni. Ha azt mondta, akkor annak értelme kellett, hogy le- gyen.

— Értelme? Én többszámaban beszéltem. Ugy is csak azért, mert hirtelen úgy jött a nyelvemre. Nagyon sokszor hallottam, ugyanilyen alkalmakkor.

— Ugyanilyen alkalmakkor?

— Igen, még a fronton. Olaszországban. Ha nem tudná, katona voltam. S amikor az eseteket elte- mettük volt, mindig egy tiszt tartott gyászbeszédet. S mind ugyanúgy fejezte be: meg fogunk bosszúlni benneteket. S ahogy ott állottam a zászlók és a ka- tonák között, előttem Gorecki, hátában a két lött sebbel, hirtelen, mintha megint a fronton lettem volna és mintha egy bajtársamat temetnének. Ekkor jöttek a nyelvemre azok a szavak, de hogy őszinte legyek, nemigen gondoltam az értelmükre.

— Nem gondolt az értelmükre? — A Buddha töprengeni kezdett. Mély csend ült a szobában, mint- ha mindenki visszafojtotta volna a lélegzetét. A csendet a rézcsillagos törte meg. Kezében egy székel belépett s halkán az asztal végéhez állította. De így sem kerülhette el, hogy kis zajt ne csapjon, ami a nácsá- nyikot idegesítette. A mutató és a hüvelykujj működésbe lépett. Aztán megpihent a kéz, félig fel- emelkedett a szemhéj, s a szemek Vaszi- lere szegződ- tek.

— Nem gondolt az értelmükre? S hát amikor megkérdezték magától, mikor fog bele a munkába? Emlékszik még rá?

— Hogyne. Az elnök elvtárs kérdezte, mikor én már épp elmenőben voltam, arra gondol? — Vaszi- le mosolygott.

A kövér ezúttal elnézte neki. — Arra gondolok, — az üveghang némileg bizonytalanul csegett, — és maga mit felelt rá?

— Ó, világosan emlékszem. Már bele is fogtam, mondtam.

— S ennek se gondolt az értelmére?

Vaszi- le paraszti ravaszdisággal mosolygott. — Dehogynem, gondoltam valamire, s az be is vált. Ha valahogy meg tudnám magyarázni, — elgondol- kozva pödörte a bajuszát, s a székével előbbre ruke- kolt. — Bizonyára megérti majd — mondta biza- lommal, s a kövérre nézett.

Ennek jobbjára az álla alatti hüvelykremléshöz nyúlt, a halk prüszögést az alsó ajka szívta fel. — Beszéljen!

... AKIT OROSZLÁN ÜLDÖZ... "

Írta:
J. KLEIN-HAPARAS

131.

Vaszile megállott az ajtóban. Egy pillantással nézte végig a mintegy megkövült bent ülő öt férfit, s megérezte a veszély fluidumát, mely mintha a füsttől terhes, elhasznált levegő szárnyán érintette volna meg. — Jó estét — köszönt, s mert az asztal körül ülők, a kövér emberen kívül, mind fenntartották a sapkájukat, ő sem vette le a magáét. Nyugodt, barátságos köszöntése idegességet szült. Potápenko felhúzta fenyegető fekete szemöldökét, Fejnhold meg még szorosabbra csukta az ajkát. A többi Vaszile nem látta. Még mindig az ajtóban állott s várta, hogy viszonzák a köszöntését, s mikor egyetlen hang sem törte meg a csendet, egyetlen szempár sem fordult felé, elővette hatalmas óráját. — Ó, már négy óra, s a lovak... — s magamagának tett szemrehányással csóválta a fejét. — Fejnhold elvtárs, kérem, bocsássanak el melőbb, a lovak... — S mintha észre se venné a két, az asztalnál szorosan egymás mellett ülő férfi rémületét, tovább csevegett: — Nem gondoltam, hogy ily sokáig elmaradok — az ajtóhoz támaszkodott — de már rég meg kellett volna a...

— Ez nem fontos. — A kövér férfi szólott halk, üveges hangon. — Most nem a lovakról van szó. Azokért felelek. — Hangjában nem volt semmi személyes, semmi emberi árnyalat.

Vaszile tanácstalan arckifejezéssel fordult Fejnholdhoz: — Maga is, Fejnhold elvtárs? — Fejnhold nem felelt, csak Potápenkóra és a kövérre nézett ugyanazzal a pillantással. — Mert, hogy Fejnhold elvtárs a mi szervezetünkötől való, önt meg nem ismerem. — Vaszile mosolyogva nézte az asztal mellett ülőt. Annak arca és tartása változatlan maradt, csak jobbközékre, ennek az apró, szürkésfehér, sima gyermekkéznek a hüvelyk- és mutatóujja végzett egy hirtelen mozdulatot, olyasmit, mint a pénzszámolás, vagy egy ruhaanyag tapogatása. — Nem is olyan nyugodt a Buddha, mint amilyennek látszani szeretne, állapította meg Vaszile, de miért, mi történt tulajdonképp?

— Polgár, én a nyugatukrajnai NKVD nácsálnyikja vagyok, s magamra veszem a lovakért a felelősséget. — Hüvelykje és mutatóujja heves mozgásban voltak. Potápenko a tarkójára tolt a sapkáját és megdörzsölte a homlokát, sem szemé, sem szemöldöke nem látszott, s Vaszile megállapította, hogy arca eszéklül elég jelentéktelen.

— Ó! — Tiszteletteljesen hangzott. — De hát nemcsak a felelősségről van szó, a jószágokon nyolc órája rajtuk van a löszerszám és egy nyirkos csürben állanak. Ha itt kell maradnom, beszámolni, akkor talán bocsássák el Szembrinszki elvtársat és az anyját. A fiú ellátna a lovakat, az anyja meg hetvenéves öregasszony. Mindketten sokat segítettek most. — Várakozón nézett a látómezejébe eső három férfira, kivált Fejnholdra, mintha minden attól függne.

— Jöjjön ide, polgár, egész az asztalhoz. — Mintha hangjában az üveg kis repedést kapott volna.

— Sajnos, nem megy, nácsálnyik, támaszkodnom muszáj, rettenetesen sajog a bordám. Hacsak nem akadna, de látom nincs több szék.

A kövér kurta pillantást vetett a rézcsillagosra, az felállott és úgy állította a székét, hogy a nácsálnyikkal szemközt legyen. — Üljön le — szólott emez. Vaszile köszönetet intett a rézcsillagosnak és nagy-körülményesen leült.

— Kilenc óra harminc perckor kapta a megbízást — kezdte halkan a nácsálnyik —, így van?

— Nem néztem meg az órát, de nagyon szívesen felelek minden kérdésre, ha tudom, hogy ellátták a lovakat. A ló az nem autó, azt nem lehet csak úgy leállítani valahová. Kérem, küldje haza azt a két embert, engem meg addig tartsanak itt, ameddig csak kell. Össze kell szednem a gondolataimat, nagyon fontos, amiről be akarok számolni, de képtelen vagyok, ha folyton a lovakra kell gondolnom.

Vaszile füle mellett hirtelen feldörrent egy hang. Összerándult tőle, de mindjárt össze is szedte magát. A szürkeruhás férfi közvetlenül melléje sompolygott, az kezdett most bele: — Ne ravaszkodj, konijuch, ne játszd ezt a színházat a lovakkal! Beszélj, ha kérdeznék, mert különben...

Vaszile mögött állott, minden szótág lövészként süvöltött, belefájdult a dobhártyája.

Vaszile felállott. Lassan tette, ugyanolyan lassan fordult a férfi felé is: — Ne ordíts, nem tudom, ki vagy, nem is érdekel, de ne ordítozz énelem. Nem vagyok a szolgád; a szovjet köztársaság munkása vagyok, nem a fasisztáké. Ott ordítozhatnak, itt nyugodtan és tisztességesen beszélnek. — Felemltet

a hangját: — S ne fenyegetőzz, nem félek. Nincs mitől félnem, elvégzem a kötelességemet, úgy, ahogy arra megtanítottak, — majd megfordulva, a többi felé: — Elnézést kérek. — Utána leült és nem törődött semmivel.

Nem is történt semmi, fellépésének nem lett semmi következménye, észrevehető csodálkozást sem eredményezett. Az ordító alak megint a helyén állott, a rézcsillagos lehorgasztotta a fejét, Potápenko szürös szemét eltakarta a szemöldöke, Fejnhold meg keresztbevetett lábbal ült és gyors pillantást vetett a kövérre. Ez viszont Vaszilére meresztette csillogó szemét, aztán hirtelen lesütötte a szemét. Majd sietős mozdulattal nyúlt ruhagallérjához, kinyitotta azt is, az ingallért is, és egy hangot hallatott. Mintha tüsszögés vagy vihogás akart volna előtörni összehorított, duzzadt ajkai közül, de mert az utat zárva találta, hát odafordult. — No da — mondotta és eközben a kezére nézett.

Vaszile viszont előszedte zsebéből a kulcsait és Fejnhold elé rakta őket. — Itt vannak a kulcsok, köztük van az abrakos ládáé is, mindjárt itt az etetés ideje. Ki kell őket küldeni a farmra. Konijuch Iván Petrjuk adja ki az abrakot. Wagner hozza el a csürből a kocsit, s lépésben hajtsa az istállóig. Nagyon kérem, másképp nem megy.

A kulcsok ott feküdtek Fejnhold előtt, de az mozdulatlan ült, kifejezéstelen arccal. Vaszile a nácsálnyik felé fordította a fejét, tekintete mintha ezt mondta volna: Na, szólj már neki, hisz látod, hogy nem mer, úgy látszik, te vagy itt a leghatalmasabb.

A kövér ránézett a szürkeruhásra. Ez kinyitotta az ajtót. Vaszile eközben találgatott: a kövér nem szólott sem Potápenkóhoz, sem Fejnholdhoz. Tehát ezek is bűnösök, cinkosok. Ugy tartoztak ezek össze, a kövér, meg a rézcsillagos és a szemüveges üvöltöző, ez a két statisztája, mint vasdarabok, amelyeket ugyanaz a mágnes vonz egybe, s amelyek azon vannak, hogy továbbiakat vonzzanak magukhoz. A kövér bűnöst akar csinálni belőle. Ez nem ismer más utat, más eszközt, mint a régi játékot: *tudunk mindent*. — Az első menetet elvesztette, a paraszt nem hagyta megfélemlíteni magát. Vaszile ült és a bajuszát pödörte. Megjelent az a férfi, aki idehozta. — Mondja el neki a mondanivalóját — szólott a kövér.

— Ó maga utazik ki a farmra?

— Mondja el neki a mondanivalóját — ismételte amaz és megint összedörzsölte azt a két ujját. Vaszile teljes higgadtsággal magyarázta meg a tisztviselőnek, mi a teendő. Zavartalanul, elfogulatlanul, mintha az istálló közepén állana és rendelkezne. Amikor az elment, ő tüstént a Buddha felé fordult.

— Kérem — mondta. — Egy szóval se többet.

Megint hallatszott az a tüsszögés, mely mintha vihogásba akart volna folytatódni, de nem tudott.

— Kilenc óra harminckor kapta a megbízást, így van?

— Meglehet, nyolckor indultunk el a farmról.

— Hová hajtott, miután a megbízást megkapta?

— Szembrinszki elvtárs anyjának a lakására: a fiú a kertész a tanyánkon és haza akart menni.

— S azután?

— Ettünk, ittunk, beszélgettünk.

— Miről?

— Arról — felelte Vaszile nyugodtan.

— Elmeséite nekik, hogy megbízást kapott az üldözésre?

Vaszile arcán mosoly jelent meg, mely szinte részvétet fejezett ki.

— Nem vagyok én hülye.

Az ujjak azt a dörzsölő, pénzszámoló mozgást végezték.

— Feleljen úgy, ahogy illik.

— Kérem. Arról egy szót sem említettem.

— Hanem miről?

— Gondoltam, jó lenne, ha egy, sőt, mindjárt két segítségem is lenne a kivitelhez, hiszen nem volt semmi, de semmi támaszom. Tulajdonképp nem is tudtam az ügyről többet, mint azt, hogy az alak valahol a Licakovában, a gyalogosok kaszárnyája körül tekereg. Ott egyszerű emberek laknak. Az én papírjaimat viszont az NKVD állította ki és pecsételte le. Ezek az emberek ezt rendőrségnek veszik, a rendőrségtől pedig félnék, mert így szokták meg a múltban. Ha megtudták volna, hogy a kocsis a rendőrségtől van, mindjárt gyanússá váltam volna a szemükben.

— S akkor nem kapott volna segítséget tőlük?

— Megtörténhetett volna.

— Nálunk az ilyesmihez mindenkinek segítséget kell nyújtania.

— Tudom és értem is, Fejnhold elvtárs magyarázta. De ez a két ember nem értette volna meg. Nekem elég volt annyi, hogy gyűlölik a gyilkost.

— S maga nem gyűlöli?

— Minden gyilkost gyűlölök, hát még azt, aki a jóbarátomat ölte meg.

— Tehát elhatározta, hogy elteszi láb alól, s ezt akkor is megtette volna, ha nem bízták volna meg az üldözésével?

— Nem értett meg. Csak annyit mondtam, hogy gyűlölöm a gyilkost. A gyűlölettel a láb alól eltevéig hosszú az út.

— A kérdéseimre feleljen. Gondolt a bosszúra, szándékában állott megölni azt az embert, tulajdon kezével?

— Nem. — Vaszile maga sem tudta, az igazat mondja-e, vagy sem. — Egyébként nem is öltem meg. Vigyáztam, hogy életben maradjon, így szólt a megbízásom. Legalábbis, amíg a milícia meg nem érkezett, addig még élt.

A Buddha állához emelte a kezét, hüvelyk- és mutatóujja közé fogta az egyik húsgyüremlést és hagyta visszapattanni. Ezt jóegynéhányszor megismételte, aztán a rézcsillagosra nézett:

— Hozz egy széket magadnak — szólott, s miközben az kiment a szobából, Vaszile felé folytatta: — Beszélte maga Gorecki sírjánál?

— Beszéltem, Fejnhold elvtárs szólított fel rá.

— Emlékszik még, miket mondott?

— Hát, amit egy elvtárs sírja fölött mondani szokás, hogy nagyon...

— Az utolsó mondatára gondolok: meg fogunk bosszúlni.

Vaszile felfigyelt. Ha ezek kitervezték, hogy ezzel ejtik csapdába, akkor nehéz dolga lesz. Ugy látszik, balfogás volt a megbízása, valami itt nem egyezett és most őt akarják bűnbakká megtenni. Mindnyájan mossák a kezüket, viszont — ezt jól tudta, — vallomásra van szükségük, ha végleg el akarják őt némitani. Mindnyájan ellened vannak! Mindnyájan vajon? Ránézett Fejnholdra, egész nyíltan és mosolyogva: — Ezt már Fejnhold elvtárs is szememre vetette. Látom, feltűnt az elnök elvtársnak is: meg fogunk bosszúlni. Igen, ezt mondtam. — Fejnhold arca kifejezéstelen maradt.

— Szándékában állott tehát bosszút állni?

— Azért, mert ezt mondtam? — Vaszile szélesen mosolygott.

Az a két ujj ismét dörzsölésbe fogott. — Maga most nem klubban ül, itt nincs min mosolyogni. Ha azt mondta, akkor annak értelme kellett, hogy legyen.

— Értelme? En többesszámban beszéltem. Ugy is csak azért, mert hirtelen úgy jött a nyelvemre. Nagyon sokszor hallottam, ugyanilyen alkalmakkor.

— Ugyanilyen alkalmakkor?

— Igen, még a fronton. Olaszországban. Ha nem tudná, katona voltam. S amikor az elesetteket eltemettük volt, mindig egy tiszt tartott gyászbeszédet. S mind ugyanúgy fejezte be: meg fogunk bosszúlni benneteket. S ahogy ott állottam a zászlók és a katonák között, előttem Gorecki, hátában a két lött sebbel, hirtelen, mintha megint a fronton lettem volna és mintha egy bajtársamat temetnék. Ekkor jöttek a nyelvemre azok a szavak, de hogy őszinte legyek, nemigen gondoltam az értelmükre.

— Nem gondolt az értelmükre? — A Buddha töprengeni kezdett. Mély csend ült a szobában, mintha mindenki visszafojtotta volna a lélegzetét. A csendet a rézcsillagos törte meg. Kezében egy székel belépett s halkan az asztal végéhez állította. De így sem kerülhette el, hogy kis zajt ne csapjon, ami a nácsálnyikot idegesítette. A mutató és a hüvelykujj működésbe lépett. Aztán megpihent a kéz, félig felemelkedett a szemhéj, s a szemek Vaszilére szegződtek.

— Nem gondolt az értelmükre? S hát amikor megkérdezték magától, mikor fog bele a munkába? Emlékszik még rá?

— Hogyne. Az elnök elvtárs kérdezte, mikor én már épp elmenőben voltam, arra gondol? — Vaszile mosolygott.

A kövér ezúttal elnézte neki. — Arra gondolok, — az üveghang némileg bizonytalanul csegett, — és maga mit felelt rá?

— Ó, világosan emlékszem. Már bele is fogtam, mondtam.

— S ennek se gondolt az értelmére?

Vaszile paraszti ravaszdisággal mosolygott. — Dehogynem, gondoltam valamire, s az be is vált. Ha valahogy meg tudnám magyarázni, — elgondolkozva pödörte a bajuszát, s a székével előbbre rukkolt. — Bizonyára megérti majd — mondta bizalommal, s a kövérre nézett.

Ennek jobbja az álla alatti húsgyüremléshez nyúlt, a halk prüszögést az alsó ajka szívta fel. — Beszéljen!

Dr. Buk Miklós »Kétezeréves út« cimű műve héberül

Dr. Buk Miklós, a nemrégiben Haifán elhunyt kiváló magyar-zsidó szociológus fenti munkája rövid halála után látott napvilágot.

A „Magyarország” c. zsidóellenes napilap, 1943 október 17-iki, vasárnapi számában, az irodalmi mellékletben, egész oldalt betöltő ismertetés jelent meg dr. Buk Miklós: „A kétezeréves út”-járól. A feltűnés kiváltására törekvő cikk ezt a hangzatos alcímet kapta:

„Hogyan látja egy cionista zsidó a keresztmért, a zsidókérdést, az antiszemitizmust, a marxizmust és a német nacionalizmust?”

A szerzőnek kizárólag fajszeretettel fakadó elfogultságot vet a lap a szemébe. Egyébként óvakodott a szokásos „jakhecozástól”. A tisztelet egy nemével szól dr. Buk Miklósról. Műve újszerűségét nem vonja kétségbe. A végkövetkeztetése azonban a hagyományos magyar szemléletnek megfelelően az, hogy a zsidók bárminek nevezékek őket, javíthatatlan elődök, akiknek nem az állami lét a fontos, hanem az, hogy könnyű, vagy semmi munkával, rövid idő alatt nagy vagyont harcoljanak össze.

Dr. Buk Miklós könyvére természetesen nemcsak a hitleri eszmék szolgálatában álló sajtó figyel fel.

A „Múlt és Jövő” 1942 szeptemberi száma, hosszabb riportban jelezte a könyv megjelenését előre. S azt követően jelent meg a mű a „Jávne-könyvek” 13-ik köteteként.

Dr. Buk Miklós saját irodalmi munkásságáról így ír „curriculum vitae”-jében:

„A Magyar Cionista Szövetségben viselt tisztségem, illetőleg állásom ideje alatt a szükséges és szokásos adminisztrációs és szervezőmunka mellett, különösképpen zsidó szociológiával foglalkoztam. Már korábban, 1932-ben megjelent „Túl a marxizmuson” című könyvem, amelyben a társadalom fejlődésére vonatkozó, exakt hullámelméletemet fektettem le. 1935-ben első, 1940-ben második kiadásban jelent meg „Mit akar a cionizmus?” című brosurám. 1943-ban jelent meg „A kétezeréves út” c. könyvem, amelyben a hullámelméletet a zsidó népgaluti történetére alkalmazom. Cikkeim a „Zsidó Szemlében” és napilapokban jelentek meg.”

★ Irta: Gervai Sándor ★

„Három szemeszteren keresztül, 1932–33, illetőleg 1933–34 első felében, rendszeresen adtam elő az Egyetem Államtudományi Intézetében.”

Dr. Buk Miklós 1932-ben doktorált a Közgazdasági Egyetem államtudományi karán „summa cum laude” eredménnyel.

Gróf Teleki Pál kiemelte őt tanítványai táborából. Kedvelte a tehetséges és szorgalmas zsidó diákokat, aki az ő személyes hatása alatt, elfordult a marxizmustól. Érdeklődést kiváltó tanulmányban bírálta azt. Ugyanakkor a zsidó fiatalok lelkes híve volt ennek a politikai, társadalmi és gazdasági elméletnek, világnézetnek.

Amikor tanulmányi eredményeit megillető kinevezésre került volna a sor, amelyben éppen professzora lehetett a legeredményesebben a segítségére, az magához hívatta. Kertelés nélkül, de jóindulattal a hangjában, tudomására adta, csak akkor kaphat állami, vagy városi kinevezést, ha a római katolikus vallásra tér át.

— Méltóságos uram, miért? Hiszen ismeri eddigi tevékenységemet...

— Eppen azért, mert értékelem, alkalmasnak tartom arra, hogy állami szolgálatba lépjen.

— Mi akadály van ezekben?

— Kedves fiam, maga nagyon jól tudja, minden állam, évezredekkel ezelőtt is, ma is, az államvallás jegyében alakult meg. Arra épült. Így volt ez Kinában, Rómában, Görögországban. Az államvalláshoz való tartozás volt az alapja a hűségnek és a bizalomnak. Mindenütt az államvallás volt az ihletője a szellemi alkotásnak. Amikor idegen, külső erő, vagy a belső szekták aknamunkája következtében az államvallás megdőlt, ugyanazon a területen élő, ugyanazon nép erényei, alkotóereje is megszüntek. Például, mit teremtett Perzsia, vagy Egyiptom, hogy mohamedán lett? Mi lett Athénből Zeus nélkül? Magyarország azóta létezik, amióta Rómához fordulva, Szűz Mária oltalma alá helyezve magát, katolikus lett. És amikor nem a katolicizmus lesz az államvallás, akkor mindennek nevezhető, csak nem Magyarországnak. Kedves Buk Miklós, magának tudnia kell, hogy az antik világ

bukása óta, kizárólag a római katolikus anyaszentegyház teremtett igazi nagy műveket zenében, festészet-

DR. BUK MIKLÓS

ben, szobrászatban, filozófiában, költészetben. Az ezereves Magyarországnak, a katolicizmus műve, amelyet a protestáns szekták aknáz-

nak alá. Hallotta már maga azt, katolikus lélektől, hogy azt hirdesse, nem szabad fegyvert fogni a haza védelmére? Tudja maga, mit jelent ez hétköznapi nyelvre lefordítva? Nem, nem tudhatja. Ezt csak akkor érezheti át, ha egyszer tény leg lesz zsidó állam. Amikor a saját bőrükön tapasztalják az államvalláshoz nem tartozók szekták garázdálkodását. Sajnos, fiam, „ezt” meg kell tennie. Ellenkező esetben...

— Köszönöm, professzor úr. Mint mindig, most is sokat tanultam professzor uramtól.

Ez a beszélgetés véglegesen megérelte a döntést.

Világosabban, mint a magyar zsidóság túlnyomó többsége, tudta dr. Buk Miklós, hogy a zsidók államának meg kell születnie.

A nap-napi cionista munka mellett, nagy lelkesedéssel készült főműve megírására. A zsidó nép történelmét úgy akarta megírni, hogy az ne szokványos mártírológia, hanem az önálló államhoz vezető út

megrajzolása legyen. Könyve megírásában Marton Ede értékes tanácsaival támogatta. Módszere a történelmi hullámelmélet. Magyarországon ennek két jeles képviselője volt, Ligeti Pál és Bodnár Zsigmond.

Ennek az elméletnek a segítségével az optimista jövő és jelen szemléletet vitte be dr. Buk Miklós a zsidó történetírásba.

A héber változat Tel-Avivban, a „Jávne” kiadásában jelent meg. Kétségkívül gazdagítja a héber nyelvű szakirodalmat. Dr. Buk Miklós nem volt híve Borochovnak, aki a cionista szociológiai szemléletet évtizedeken keresztül uralta. Könyvében nem az osztályok, hanem az individua lista és kollektivisták nézetei mérkőznek egymással. Az első engedi érvényesülni a zsidót. Kiváltja az asszimilációs törekvéseket. Az utóbbi, kegyetlen intézkedésekkel kiveti magából. Megindul a zsidó öntudatraébredés.

Ezt grafinokkal is alátámasztja.

A magyar zsidóság történetében is kimutatja ezt. I. Ottó császár alatt jól ment a dolga a német zsidóságnak. — Magyarországra akkor vonulnak be Árpád hadai, kazar zsidó szövetségeseikkel. 1095-ben leszál a zsidóság a hullámvölgybe.

Akkor uralkodik Szent László. Akkor hívják egybe a „szabolcsi zsinatot”. Hetedik Gergely pápa akkor nyitja meg a zsidógyűlölet zsilipjeit. 1247-ben megjelenik Negyedik Ince pápa zsidókat védő bullája, 1251-ben Negyedik Béla bullája kiváltságokat biztosító rendeletekkel. A hullámhegyről 1360-ban Nagy Lajos szállítja le a hullámvölgybe a zsidókat, amikor előzetes, gondos és alapos ki-fosztásuk után, küzti őket országára területéről.

Dr. Buk Miklós a héber kiadást úgy dolgozta át, hogy a rendszerét maradóktalanul átmentette, de úgy csoportosította az anyagot, hogy a héber olvasónak az az érzése legyen, — az államnélküliség korszaka, bár tragikusan hosszúra nyúlt, de mégis csak intermezzo volt. A természetes, egészséges és magától értetődő állapot, — az állami lét.

Ebben Natanel Katzburg történész segítette.

Nem száraz könyv ez, sem héberül, sem magyarul. Szerencsére, subjektív. — Stílusa tele fordulatokkal. Ötlet ötletet követ. Értzi az olvasó, hogy itt a szerző hozzá beszél. Nem vitára hívja ki, hanem cselekvésre. Mert maga a könyv is — tett volt és maradt.

„Az a gonosz, zsidó Sztálin...”

— Egy volt londoni kémelhárító tiszt feljegyzéseiből —

A vérszidők nagy zsidó népvándorlása L. Ervint is elsodorta pozsonyi lakóhelyéről; néhányad magával eljutott Lembergig s ott várta, amíg valamelyik nyugati mentőakció révén megmenekül. Egyre szorongóbb érzés környékezte, hiszen nemcsak a lehetőségek szűkültek minden nap, minden óra leteltével, de a pénze is aggasztóan fogyott s már alig futotta a szállodai számlára.

Egy kora reggelen látta, amint a környező utcákból orosz csapatok özönlének a főtér felé, a házakra szovjet zászlókat húznak. Hitler tehát megegyezett Sztálinnal s Ervin úgy vélte, hogy a szovjet megszállás, az adott körülményekhez képest, még mindig jobb, mintha Lemberg a németek kezére jutott volna. Hiszen nem hihető, hogy az oroszok üldöznék őt, csak azért, mert zsidó.

Nem is került sor akcióra a menekültek ellen, akikből több ezer élt ezidőtájt Lembergben. De harmadnapra Ervin idezést kapott az NKVD (orosz titkosrendőrség) főhadiszállására.

A parancsnok barátságos mosollyal fogadta s Ervin szívét lassan elhagyta a szorongás. A környezet s a parancsnok akaratlanul emlékeztette idézte a Bűn és Bűnhődés vizsgálóbírójának figuráját, amint különböző nyugalmmal rágecsálja a napraforgó magocskaít s közbe-közbe elindít egy ártatlan kérdést.

— Így hálózta be Raszkonyikovot — gondolta fölényesen Ervin. — Csak-hogy én nem vagyok a gazdag uszorás gyilkosa, nincs mitől tartanom...

Még a „szemioeski” szüntelen ropogtatása is a millió-re híven emlékeztetett, — a magocskák héjai belepték az íróasztal környékét.

— Mi oroszok és ti csehszlovákok ugyebár testvérek vagyunk, elvtárs?

— Oh igen, parancsnok elvtárs, — felelte Ervin boldogan.

— Na lám! Beszélj az életéről s amit lehet, megtegyek érted, Ervin Markovics!

Ervin elmondott mindent, ami az eszébe jutott. Azután megszólalt a parancsnok:

— De te is megteszed a magadét, ugye, Ervin elvtárs? Mindent, amire a testi-veiréségünk kötelez...

— Mit is tetelnék én, szegény, tehetetlen emigráns? — sóhajtott L. Ervin kishitően.

— Mindenki segíthet, aki akar.

— Dehát, mivel? — Megmondom. Például azzal, hogy közölsz velem mindent, amiről a társaid beszélnek, szóval, amit úgy hallasz, Ervin Markovics...

— Azt én nem bírom csinálni, parancsnok elvtárs, nem bírom!

Börtön és Szibéria

A barátságának vége szakadt. Ervin egyszerre megszabadult a szállodafizetés gondjaitól. Holmiját magával vihette a fogházba. Amíg maradék pénzéből tellett, vásárolhatott némi élelmiszert (a foglyok élemezése azidőtájt még nem volt megszervezve), de amint elfogyott a pénz, a ruhásműjét kellett élelemért eladogatnia.

A fogházban belül dült a fekete vásár. Eppen az utolsó ingét adta cserébe kenyérért s lezuholt az első hó, amikor végre hosszú hetek után szőlították.

Egy pajtáféle építménybe vezették, amelyben a foglyok két nagy csoportja tolongott. Néhány fogházor, katonák, közepén egy őrnagy, nagy lista a kezében, amelyből szüntelenül olvasott. A baloldali csoportban voltak az „elintéztettek”. Ervin hallotta, amint az őrnagy felolvasta a nevet, azután hosszasan mormogott, végre kimondta a szentenciát: „tri goda”. (Három év).

— Dehát, őrnagy elvtárs, miért? Miért a három év? — kiáltotta Ervin kétségbeesetten.

— Miféle elvtársad vagyok én neked, az anyád... Három év, tehát három év!

Ervint beráncigálták az elintéztettek közé. Másnap az állomáson megismerkedett Sztálin hírhedt fegyvervonatával. Speciális, cellákra beosztott vagonok hosszú sora, rácsos kapu, rácsos ablak, fegyőrök bokáig érő, szőrmével bélelt bundákban idomított kutyák. Reggeliként kenyér és

sóshering, vacsorára sóshering kenyérral. Ivóvíz egy-szer naponta. A vonat neki-vágtott a végtelen orosz szteppéknak s ha olykor át kellett szállni egy más fogolyvonatra, a hóban térdelve kellett bevárni, amíg az új vonat bejutott a helyére. Ha némelyik fogoly nem bírta a hosszú térép-lest és felállt, vagy csupán készült felállni, nyomban megismerkedett az idomított kutyákkal, melyek bizony nem valami gyengéd helyen nevelkedtek.

Három heti utazás után, a vonat befutott rendeltetési helyére, a szibériai tajgára, a hírhedt munkatáborok egyikébe.

Ezeket az „átnevelő munkatáborokat”, amelyekben felhívatalos becslek szerint 20 millió ember sanyldött, már felszámolták. Sajnos, csak jóval Sztálin halála után.

Ervin ott megismerkedett a kancsukával, amellyel mindenkire lesújtottak, aki már nem bírta. Erdőirtás

volt a program. Betegség, tüdővész, tifusz, skorbut, dizentéria nem volt elfogadott ok a munka abbahagyására. Semmi más, csupán a beállott halál. L. Ervin mint vasgyűrű került fogságba és: megszúrta egy egyszerű tuberkulózissal.

Szerencsésére nem várta ott be a saját temetését, mert majd két évi sanyldós után, váratlanul jött a megváltás: egy reggelen, miközben javában irtotta a fát, mely csak nem akart elfogyni, mintha az ampuliónból a nevet hallotta volna.

— Ez az átkozott, örökös láz — gondolta keserűen.

— L. Ervinn! Azonnal a parancsnokságra! — hangzott fel újra.

Az irodában megtudta, hogy a nagy Sztálin parancsára, minden csehszlovákiai állampolgár szabad s bevonulhat a megalakult csehszlovák hadseregbe. Gyülekező hely: Buzuluk városa.

Az orosz menyecskevel

Oda való utaztatásban azon tűnődött, miképpen titkolhatná el a lágát, a tüdőbaját, hogy a sorozásnál el ne utasítsák.

Sikerült. Néhány heti képzés után már beteget jelenthetett, barátokat szerzett, majd azt is sikerült elérnie, hogy kitelepítették egy világ háta-megetti faluba, üdülni. Egy jóképű orosz menyecske portájára került; a gazda be volt vonulva s Ervinnek minden szempontból sikerült a helyettesítése. Estéknél el-diskurálgatott a fiatalasszonnyal a világ folyásáról, a háborúról a nehéz viszonyokról. Egyizben Maruszja Petrovna a következő bölcseléssel lepte meg Ervint:

— Mindennek az az átkozott zsidó Sztálin az oka! Ervin elképedve hallgatta:

— De hiszen Sztálin nem zsidó, Maruszja! Mi jut eszedbe?

— Már hogyan volna zsidó. Mások is mondják, akik tudják. Hát lehetne olyan gonosz az orosz néphez, ha nem volna zsidó?

Hát így, Ervin eltűnődött a haldúsított tornácon. Szél-

tében-hosszában nincs zsidó sem a faluban, sem az égés járásban. De zsidókérdés, az van.

Legendáshírű zsidó tábornokok, zsidó hősi halottak tizezei, világhírű tudósok, írók. Nincs többé különbség ember és ember között, gruz, kalmük, tatár, kirgiz, örmény és orosz között. Csakis zsidó és orosz között.

Ervin hosszú hónapokat töltött az orosz asszony oldalán s amikor az ezrede elindult, neki is mennie kellett. Az asszony napokat sirt, nem fogytak el a könyvei. Lám, a „zsidó Sztálin” megint rosszat tett.

Amikor L. Ervin már a Kárpátokban járt, tábori lapot meszeltett a hátmegetti orosz faluba: Látod, Maruszja, én zsidó vagyok és szeretettel üdvözöllek...

Akkor még életveszélyes lett volna megírni, hogy a zsidók nem kérnek a Sztálinnal való közös származás kétes dicsőségéből.

S. D.

Copyright by the author through the newspaper Uj Kelet, T.-A.

1963 II 15 Uj Kelet 11

Fényt és szépséget

AD HAJÁNAK
A

wellaton

25
csodás
színárnyalat

áll rendelkezésére, hogy hajának új fényt, új szépséget adjon, továbbá határtalan lehetőség még a szürkülő haj színezésére is. Mindez a világhírű KOLESTRAL hajápolószere felépítve, amely a hajnak tudományosan kipróbált

tápanyagot szolgáltat. A hajmosása és színezése egy szerű fejmosással. — Egytubus

WELLATON elég 2 női-, vagy 3 férfi fejmosásra.

WELLA GYARTMANYOK VILÁGHIRŰEK

Kaszemet utólérte a végzet

Az ősi közmondásnak, hogy aki kard által jut hatalomra, kard által vész el, most igazga lett. Ez történt Abdul Karim Kaszemmél, az iraki diktátorral is, aki 1958 július 14-ikén éjjel néhány társával, köztük Abdel Szalem Aref ezredessel, megbuktatta a Hasemita-dinasztiát, meggyilkolta a fiatal Fejszal királyt és nagybátyját, a tulajdonképpen uralkodó Abdul Ilah régensherceget, valamint hűséges emberüket, Nuri Szaid miniszterelnököt és kikiáltotta a köztársaságot az Eufrát és a Tigris között.

Amikor 1960 októberében, vagyis több mint két évvel a dinasztiaellenes forradalom után a Beirutban megjelenő „Al-Dzserida” nevű újság tudósítónője Irákban járt, interjút csinált Kaszem tábornokkal. Abban az időben robbant ki a legélesebb válság Egyiptom és Jordánia között Nasser intrikái és hódító szándékai miatt. Kaszem nagyon óvatosan igyekezett semlegesnek látszani ebben a konfliktusban, amelyet „vihar egy pohár vízben” jelzővel említett és kereken tagadta, hogy Irák és Jordánia között egyesülési gondolatok keringenek. Kijelentette, hogy az iraki hadsereg résen áll minden külső beavatkozás ellen, de hozzáfűzte, hogy amennyiben Egyiptom és Jordánia között kiéleződne a helyzet, Irák nem fog fegyvert fogni semmilyen arab katona ellen.

A libanoni újságíró ezután kényes kérdést tett fel Kaszemnek. Azt olvastam néhány iraki újságban, hogy felelős tényezők kijelentése szerint a volt uralkodócsalád meggyilkolásáért a felelősség helyettesre, Abdel Aref ezredesre hárul és hogy a vérfürdőt Kaszem hozzájárulása nélkül hajtották végre. Kaszemnek erre ez volt a válasza:

— Semmi alapja ennek a szóbeszédnek. Alapjában véve a forradalmunkkal nem bizonyos személyek ellen akarunk küzdeni, hanem a rezsim ellen a maga egészében. Az volt a szándékunk, hogy elseperjük a kormányt és minden embert, aki Irák felszabadításának útjában állott, megöltek és csak azt kapta meg a forradalomtól, ami kijárt neki.

Es most ugyanez az Aref ezredes, akit közben Kaszem halálraítélte, majd megkegyelmezése után visszavett a hadseregbe, adta meg Kaszemnek, ami nyilván kijárt neki.

Az 1958-as összeesküvés

Egyébként nem ez volt Kaszem ellen az első összeesküvés és nem is az utolsó. Összesen 19 kísérlet történt arra, hogy megöljék, de mindegyik esetben megmenekült. Már 1958 októberében, vagyis alig 15 hónappal a királyság megszüntetése után meg akarták gyilkolni a diktátort, akik csak a véletlen szerencse mentett meg ellenségeinek a golyóitól.

Mint ismeretes, Kaszem már uralmának elején erősen barátkozott az iraki kommunistákkal és ezeken keresztül Moszkva felé orientálódott, hogy nyomást gyakoroljon az angol-francia-amerikai érdekeltségű petroleumtársaságokra nagyobb részesedés és beleszólási jog kiszorítása céljából. Minthogy a politikai pártokat az első időben feloszlatta, viszont egyedül a katonai junta tisztjeiben sem bízott meg, — és a jelek szerint ezt joggal tette, — erősen a kommunista pártra támaszkodott uralmának megszilárdításában is. Ekkor kerültek a hadsereg vezetőpozícióiba a kommunisták hajlandósága tisztek, mint például a politikai perek vezetése által hírhedté vált Faddel Abbas Mahdaui ezredes, akit most többedmagával ugyancsak megöltek a forradalmárok.

Irta: Diamant Elemér

Mahdaui ezredes a népbíróság élén

Az 1958 októberében meg-husult merénnyel kapcsolatban 57 ember került a Mahdaui ezredes elnöke alatt megalakított népbíróság elé. A tárgyalás során kihallgattak többek között egy bagdadi fogorvost, aki azt vallotta, hogy a szocialista Báát-párthoz tartozó egyik összeesküvőt a kiról csak később tudta meg, hogy a szökésben levő Taha Jászsin Alival azonos, szobafestőként küldték a rendelőjébe, amely a merénylet színhelyétől kijelölt utcácskában van. Az állítólagos szobafestőnek, módjában állott a fogorvos telefonját használni, amelyen keresztül értesíthette a Rasid utca mindkét bejáratánál lesbenálló merénylőket. Ezen az utcán kellett Kaszemnek áthaladnia az állítólagos szobafestő, aki nagyon gyenge szakembernek bizonyult, páciensként tovább járt a fogorvoshoz

A perbe belekeverik a hadsereg vezetőit is

Az igazi meglepetés a per utolsó napjaiban jött, amikor egy Kadim el Azzaui nevű vádlott öt magasrangú katonatisztet nevezett meg, aki állítólag újabb katonai összeesküvéstől tárgyalt a kommunistákkal Kaszem megbuktatása céljából. A vádlott által megnevezett tisztek között volt Nagib Rubai, aki Kaszem uralmának elején a névleges államfő és a szuverenitási tanács elnöke volt, továbbá Salih el-Abdi vezérőrnagy, Irák katonai kormányzója és vezérkari főnöke, azonkívül

„Nasser — a cionista kém”

Ennek az ominózus tárgyalásnak, — amely mindegyikben arra mutatott, hogy Kaszem uralma távolról sem nyugszik olyan bizonytalan alapokon, mint ahogy el akarták hitetni, — volt még egy szenzációs mozzanata. Az ügyész vádbeszéd előtt Mahdaui ezredes elnök külön vádbeszédet tartott, amelyben többek között azt mondta, hogy „Nasser az imperializmus kutyája és cionista kém.” Mert csak természetes,

a rendőrség vezérigazgatója, a biztonsági szolgálat vezérigazgatója, a katonai hírszerzőszolgálat vezetője és a bagdadi rádióállomás igazgatója. A megdöbbent hallgatóságnak már ekkor az volt a benyomása, hogy az állam biztonsága megrendült. Az egyik kommunista újságnak adott nyilatkozatában Mohammed Amin katonai vezér azt mondta, hogy a Mahdaui ezredes által vezetett népbíróság magasabb fórum, mint maga a semmitől, mert minisztereket is perbe foghat.

Abdel Salem Aref

latkozatában Mohammed Amin katonai vezér azt mondta, hogy a Mahdaui ezredes által vezetett népbíróság magasabb fórum, mint maga a semmitől, mert minisztereket is perbe foghat.

Az NKVD belső börtönében

Rövidesen napvilágot lát a Mászadá kiadóvállalat gondozásában Jehosua Gilboa, a Mááriv munkatársa „Örökre megörzendő” című könyve, melyben a szerző saját élményeiről írja le a Szovjet Biztonsági Szolgálatának börtönében és a hírhedt szovjet táborokban, ahol hét évig szütyölt. Az alábbiakban részleteket közlünk Gilboa (azelőtt Globbermann) könyvéből. A szerzőt az Uj Kelet olvasói I. Szoker név alatt ismerik.

Ejféli Almá-Atá Kázák-sztán szovjet köztársaság fővárosának „belső” börtönében. A zárban forgó kulcs zaja ébreszt föl a magánzárkában. A cella ajtaja kinyílik egy féllépésnyire. Az őrszem feje benyomul. A nevemen szólítanak, tehát engem akarnak „öitözzön fel” — oroszul többszámot használnak, úgy hangzik „öntözzenek fel”. Egy perc alatt kész vagyok. megdörzsölöm a szemem és ónuralmat parancsolok magamra.

Saját tapasztalatomból és a történetek százaiból tudom: innen nem kerülnek ki az emberek. Annak ellenére, hogy igazán nem tudom miért hoztak be ide, talán mégis csak valami félreértés történt? Folyosóról folyosóra vezetnek, áthaladunk néhány alagúton. Egyre lefelé, pince, a pince közepén, amíg az őrszem megállt egy ajtó előtt, meg nézte a számtáblát, kopogott és bevezetett egy világos és szépen bútorozott szobába.

MI AZ IGAZI CSALÁDNEVE?

Le is ülök mindjárt a sarokban lévő székre, a kötelező szabályok betartásával: a fej a vizsgálóbíró felé, a kéz a térdem.

— Mi a családi neve?
— Globbermann.
— Az igazi családi nevére gondolok.
— Az mit jelent? Családneve Globbermann.
— Én azonban az igazi családi nevémet akarom tudni.
— Nem értem. Az egyetlen családi nevem Globbermann.

CSALÁDNEVE?

— Már a vizsgálat elején kezdél a makacsodást? Mi az igazi családi neve?
(Igy folyt a kihallgatás hosszú perceként keresztül. A vizsgálóbíró ragaszkodott ahhoz a képtelenséghez, hogy Globbermannak más családneve is van, sőt azt is elmagyarázta, hogy a hatóságok tudják ezt a nevet, csak éppen a gyanúsított szájából akarja hallani. Végtülis a vizsgálóbíró kijelentette, hogy ezt a kérdést félreteresz.)

Hogy a cionizmus...
...nem maradhat el semmiféle arab megnyilatkozásban sem. A bíróság asztalán ott voltak láthatók a „bizonyítékok” is, néhány izraeli gyártmányú Uzi-géppisztoly, amelyet alighanem átszivárgók rabolhattak el és azután Bagdadba csempészték, — annak bizonyítására, hogy Izraelnek is része van a Kaszem elleni összeesküvésben.

A szövetségeseit kijátssza egymás ellen

Ezekről a szintén jellemző epizódokról eltekintve az 1960 januárjában befejeződött összeesküvés per azt bizonyította, hogy Kaszem helyzete kétségtelenül megrendült. Úgyes diplomáciai taktikával és mindenféle ígéretekkel sikerült ugyan egy darabig egymás ellen felhasználni a kommunistákat és Nasser híveit, ez a játék sokáig nem volt folytatható. Ha sikerült is neki később a kommunista pártban szakadást előidézni és saját kommunista támogatót szereznie Daud Sayegh személyében, az 1960 januárjában ismét engedélyezett négy politikai párt közül a legerősebbnek számító Nemzeti Demokratika Pártot nem sikerült felrobbantania és kis egyéni csoportoktól eltekintve a párt kongresszusa az alapítójáról elnevezett Csadercsi-tömb mellé állt, amely kimondta, hogy nem szabad semmiféle támogatást adni a kormányrendszernek, mert az ellenében van a párt programja és politikai felfogásával.

A Csadercsi-csoport össze-

...fogott a kijátzott kommunistákkal, valamint más baloldali frakciókkal, valamint a működésüktől eltiltott politikai alakulatokkal, hogy az összes polgári arnyalatokat az egyre inkább katonai jellegű kormányzati rendszer ellen irányítsa.

Itt meg kell említeni, hogy az új front kezdeményezője, Kamel el-Csadercsi egyidőben Kaszem hűséges barátjának számitott, aki alig néhány nappal volt beavatva az 1958 július 14-iki felkelés tervébe, még mielőtt a monarchia-ellenes felkelés kirobbant volna. De amikor látta, hogy Kaszem nem váltja be a demokratikus kormányzásra és reformokra tett ígéreit, lemondott az általa alapított Nemzeti Demokratika Párt elnökségéről és ellenzékbe vonult.

Kegyelem a királyság embereinek

Kaszem érezte, hogy a talaj kezd kicsuszni a lába alól és még 1960 elején közeledést keresett a volt királypárti elemek felé. Többek között megkegyelmezett a halálra ítélt Faddel el-Dzsamáli volt miniszterelnöknek, aki már több mint egy éve várt a siralomházban a kivégzésére, továbbá Mubdir al Gailaninak, aki a második világháború alatt 1941-ben ki-tört Hitler-barát felkelés fővezérének, Rasid Alinak az unokaöccse, azonkívül a királyság utolsó miniszterelnökének, Ahmed Mauktar Babannak, valamint a volt vezérkari főnöknek, Rafik Aref tábornoknak és két hadosztály parancsnokló tábornokának, akiknek a halálbüntetését 7—10 éves fegyházbüntetésre változtatta át, míg más politikai ellenfeleinek a börtön büntetését csökkentette. Ezek között volt Tufik el-Suwaidi, aki a külügyminiszteri tisztséget töltötte be a felkelés kúszóiban Irák és Jordánia között létesített egyesült Hasemita-államszövetségben. Akkoriban azt hitték, hogy Kaszemet a februárban nála látogatásban járt marokkói király indította a kegyelmi aktusra.

Mindenkit maga ellen hangolt

Mindezek a politikai megterkedések és palfordulások azonban nem szilárdították meg Kaszem helyzetét, amelyet a kurd felkelések is állandóan veszélyeztettek. Egyidőben Kaszem közeledést keresett a kurdok felé, de ezt a hozzá legközelebbálló katonai körök nem vették jó néven tőle. Az utóbbi időben Kuwait annektálásának terveivel próbálta népszerűségét megerősíteni, de itt Amerika és méginkább Anglia ellenállásával találta magát szemben, azonkívül pedig a többi arab állam is ellenezte a petroleumban gazdag fejedelemségnek Irák által tervezett elfoglalását.

A helyzet úgy alakult, hogy eredeti reformjairól Kaszem semmit sem változtatott meg, viszont hatalmának megőrzése érdekében ugyszólván mindenkit maga ellen hangolt, még a látszólag hozzá legközelebb álló katonai köröket is. Ezek azután megelégtettek az uralmát és így került sor a múlt csütörtökön kirobbant államcsínyre, amely véget vetett Kaszem uralmának és életének is.

Szemben Pitsugin vizsgálóbíró polgártárssal

— Jó. Már megmondtam, hogy egyelőre ezzel végeztünk. Nincs időnk mindig egy helyben topogni. Most mondja meg nekem, hogy miért tartóztatták le?

— Ön kérdez engem?
— Hát kit kérdeznek?
— Én nem tudom, hogy miért.

— Megszoktuk ezeket a válaszokat. Eleinte egyik sem tudja, hogy miért. Mondja meg, hogy miért tartóztatták le.

— Nem tudok semmit, még csak el sem tudom képzelni.

— Mit követelt el a Szovjetunió ellen?
— Nem követtem el semmit.

GONDOLKOZZON A CELLÁBAN

Egy percre elfelejtettem „pozícióm” és merészelttem feltenni a kérdést.

— Mi az „amit önök tudnak”?

— Ezt maga fogja nekünk megmondani, maga. Mi tudjuk és mégis maga fogja nekünk megmondani. Általában tudnia kell, hogy nekünk a maga vallomása nem is szükséges. Számunkra minden világos. Beismerése csak magának kell, hogy könnyítsen a helyzetén.

— De én nem tudok semmit.

(A vallatásnak ez a része is hosszú ideig folyt. Globbermann azt is megtudta, hogy „valakivel együtt” tartóztatták le és a vizsgálóbíró tőle akarta megtudni, hogy mivel. Minthogy azonban Globbermann mindezekre a kérdésekre nem tudott válaszolni, Pitsugin polgártárs visszaküldte a gyanúsítottat a cellába, a következő szavakkal.)

— Jobb lesz magának, ha békésen folytatjuk a kihallgatást. Maga bizonyára megérti, hogy különböző módok vannak a kihallgatásnak, de én azt akarom, hogy az kulturális formában folyjon le. A cellában lesz ideje gondolkodni ezen.

A második kihallgatás hasonló körülmények között folyt le.

— (Kétségbevonó hangszíval elnyujtva a szavakat) Tehát a szovjet biztonsági hatóságok ön szerint minden ok nélkül le-tartóztattak embereket?

— Kérzem ezeknek a szavaknak a súlyát, csapdát sejtetek mögöttük és fegyelmezem magam adom meg a választ.

— Nem, ezt nem mondtam.

— Tehát akkor mit mond?

— Egyszerűen valami tévedés, félreértés.

— Ne beszéljen ostobaságokat. Az NKVD sohasem téved. Ha ön itt van, ez annak a jele, hogy minden világos, mindent tudnak.

— Gondolkozott?

— Min kellett volna gondolkodnom?

— Azt is elfelejtette? Milyen rossz az emlékezőtehetsége. Most beszélni fog-e, vagy nem?

— Beszélék.

— De az ügyhöz kell szólnia. Beszéljen tevékenységéről.

— Milyen tevékenységéről?

— Amely letartóztatásához vezetett.

— Én nem tudom, hogy miért tartóztattak le.

— Mi már régen tudjuk, maga még nem tudja?

— Nem, nem tudom.

— Nem lesz más választása, mint hogy emlékezzék. Olyan ember helyzetében vagyok, aki sem nyelni, sem hányani nem tud. Talán nekem is kell valamivel „hozzájárulnom” a nyomozás előrehaladásához. Elhárítottam, hogy kijátsszam az egyik kártyámat. De óvatosan, vigyázza cselekszem, nehogy túl messze menjek a célzásaimban.

A ZÖLDSEGESKERTTŐL GERLIG

— Nem tudom, de talán nem volt valami rendben a munkám körül a zöldsegeskertenben.

— Például mi?

— Nem vagyok biztos benne, de talán nem volt szabad...

NEVET A VILÁG

Népek humora

FRANCIA

A vőlegény

Georges megfogja a kezét a menyasszonyának s így szól:
— Drága egyetlenem, az esküvő előtt meg kell gyónnom neked néhány szerelmi kalandomat.

Colette kedvesen mondja:
— De hiszen a múlt héten már meggyóntad!
Mire a vőlegény:
— Ezek azóta történtek.

NÉMET

Frankfurti jelenet

Fiatalember forgolódik az utcán, gondterhelt arccal körül-körülnéz, majd egy éppen arra jövő hölgyhöz fordul:
— Bocsánat, asszonyom, nem látott valahol a közelben egy rendőrt?
— Nem láttam — feleli a hölgy.

— Biztos benne?
— Biztos. Ha én állítok valamit, abban maga ne kételkedjék, fiatalember!
— Akkor rendben van — feleli megnyugodva a férfinek. — Most pedig gyorsan adja ide a retiküljéből a pénzt és szedje le magáról az ékszerket...

OLASZ

Az eltűnt férj

Signora Rossi bejelenti a Rendőrségen, hogy férje két nappal ezelőtt elment hazulról és azóta nyomavesztett.

— Nyugodjék meg, asszonyom — igyekezik a rendőrtiszt csillapítani a síró asszonyt, — mindent elkövetünk, hogy megtaláljuk a férjét. Van valami üzenete a számára, amit mindjárt átadhatunk neki, ha megtaláltuk?
— Igen — szipogta Signora Rossi — mondják meg nekik, hogy az anyám nem érkezett meg.

LENGYEL

Az ideális nő

A varsói társaságban egy úriember megismer egy leányt, aki feltűnően hallgatag.

— Miért olyan elgondolkodott? — kérdi az úr.
— Nem vagyok elgondolkodott — feleli kimérten a leány.

— Félőrája egyetlen szót sem ejtett ki a száján.
— Nyilvánvalóan nem volt mondanivalóm!

— Ha a kisasszonynak nincs mondanivalója, sohasem beszél?
— Sohasem.
— Nem lenne kedves hozzámjónni feleségül?

ISKOLÁBAN

— Biztos vagyok benne, hogy apád írta meg a házi feladatot...

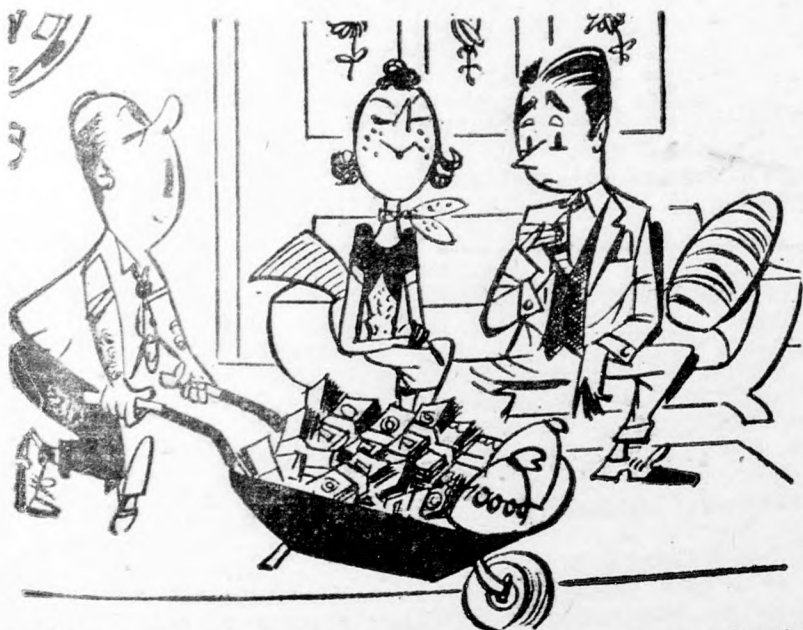
— Igen, tanító úr... de azért segitettem neki.

MINT AZ ELETBEN...

Egy barátja megkérdezi a színészt:
— E mond, fontos szerepet kaptál az új darabban?

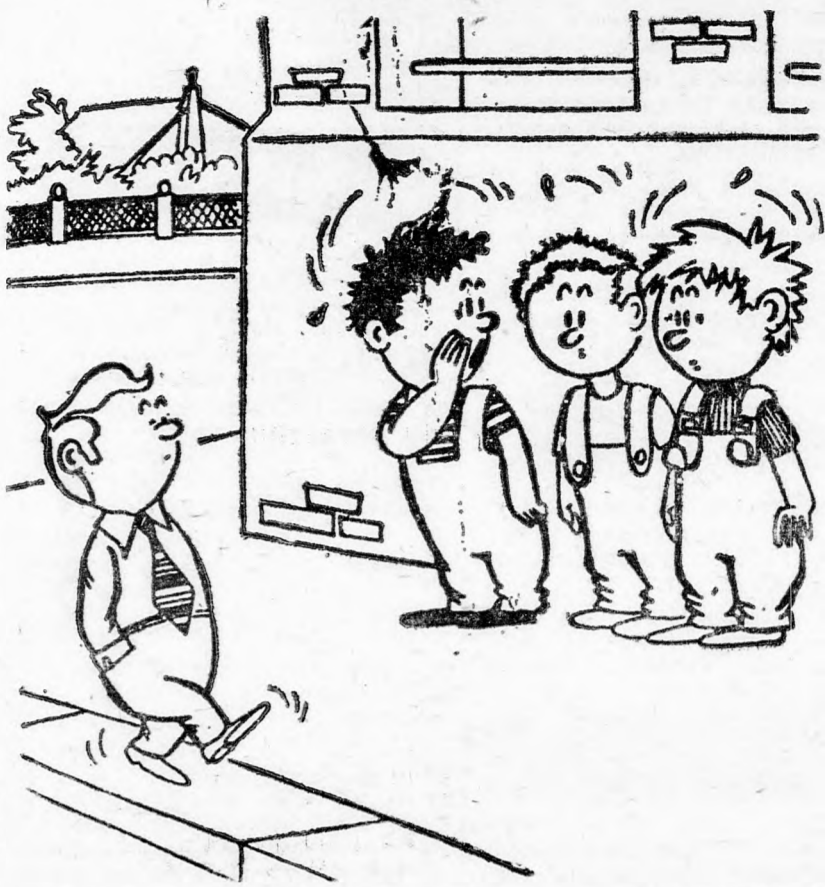
— A, — legyint a színész — egyáltalán nem fontos. En vagyok a férj...

Meggyőző érvek

— Bocsánat a zavarásért, csak a lányom hozományát szeretném felvinni a dolgozószobámba.

A SVICCCER

Azt mondják róla, hogy minden reggel önként megmossa a nyakát.

SZÓRAKÖZÖTT PROFESSZOROK

1.
— De professzor úr, az egyik lábán sárga, a másikon fekete cipő van!
— Érdekes. Még egy ugyanilyen pár cipőm van odahaza.

2.
— Hallottam professzor úr, hogy ikrei születtek. Fiúk, vagy lányok?
— Egy fiú és egy lány. De lehet, hogy fordítva van a dolog...

3.
— Telefon szóal meg a professzor lakásán, éjjel két órakor.
— Halló, 1-1-1-1?
— Nem kérem, 11-11.
— Bocsánat, tévedtem. Nagyon sajnálom, hogy felzavartam.

— Nem tesz semmit. Ugyis csengett a telefon...

UDVARIAS EMBER

— Szabadna tüzzel szolgálnom?

LEHET VELE ALKUDNI
Rosszinnivel közölték hogy szobrot akarnak emelni neki.

— És mennyibe kerül az a szobor? — kérdezte a zeneszerző.

— Huszezer aranyba — hangzott a válasz.

— Te Jóisten A fele pénzért életem végéig halandó vagyok kiállni a főtéren...

A zsidó humor kincsestárából

Egy chászid feldult állapotban megy rebejéhez és elmondja, hogy felesége nagybeteg, láthatóan haldoklik. A cádik hazaküldi a chászidját és megígéri neki, hogy imádkozni fog felesége életéért.

Egy órával később a rebe felkeresi chászidját és ezekkel a szavakkal nyugtatja meg:

— Nyugodj meg. Viaskodtam a halállal és kitekertem a kezéből a kardját.

Ebben a percben kiront a másik szobából a chászid leánya és jajveszékelve kiáltja:

— Meghalt az anyám.

A rebe a fejét csóválja.

— Micsoda egy rose ez a halál anyyala. Kitekertem a kezéből a kardját és ő képes volt a szegény asszonyt pusztá kézzel megfojtani.

Szegény rebe!

Egy gazdag, de zsigori bálbász kérdi a rabbitól, hogy milyen a párnoszeja.

A rabbi így válaszol:

— Háleváj, volna a kilemban öt-hat olyan bálbász, mint te vagy, nem volna okom panaszkodni.

A bálbász elcsodálkozik.

— Hogy érted ezt, rebe?

— Ahogy mondom. Bár volna nekem öt-hat olyan bálbászom, mint te vagy. De sajnós, majdnem mindegyik olyan...

Kész a mérleg

Az orosz kisvárosban a chászid odaadja fiát egy szabómesterhez, hogy az megtanítsa a szakmára. Megállapodnak, hogy 15 rubelt kap a szabó a fáradságáért. Alig mulik néhány nap, beállít a szabómester és kéri a pénzt.

— No, de csak most kezdett tanulni a fiam és te már kéred a pénzt?

— Nézd — feleli a szabómester. — Nyugodtan fizethetsz. Egy szabómesternek két dolgot kell tudni. Inni s varrni. A fiad inni már tud, varrni pedig sohasem fog megtanulni. En tehát elveztem vele a dolgomat.

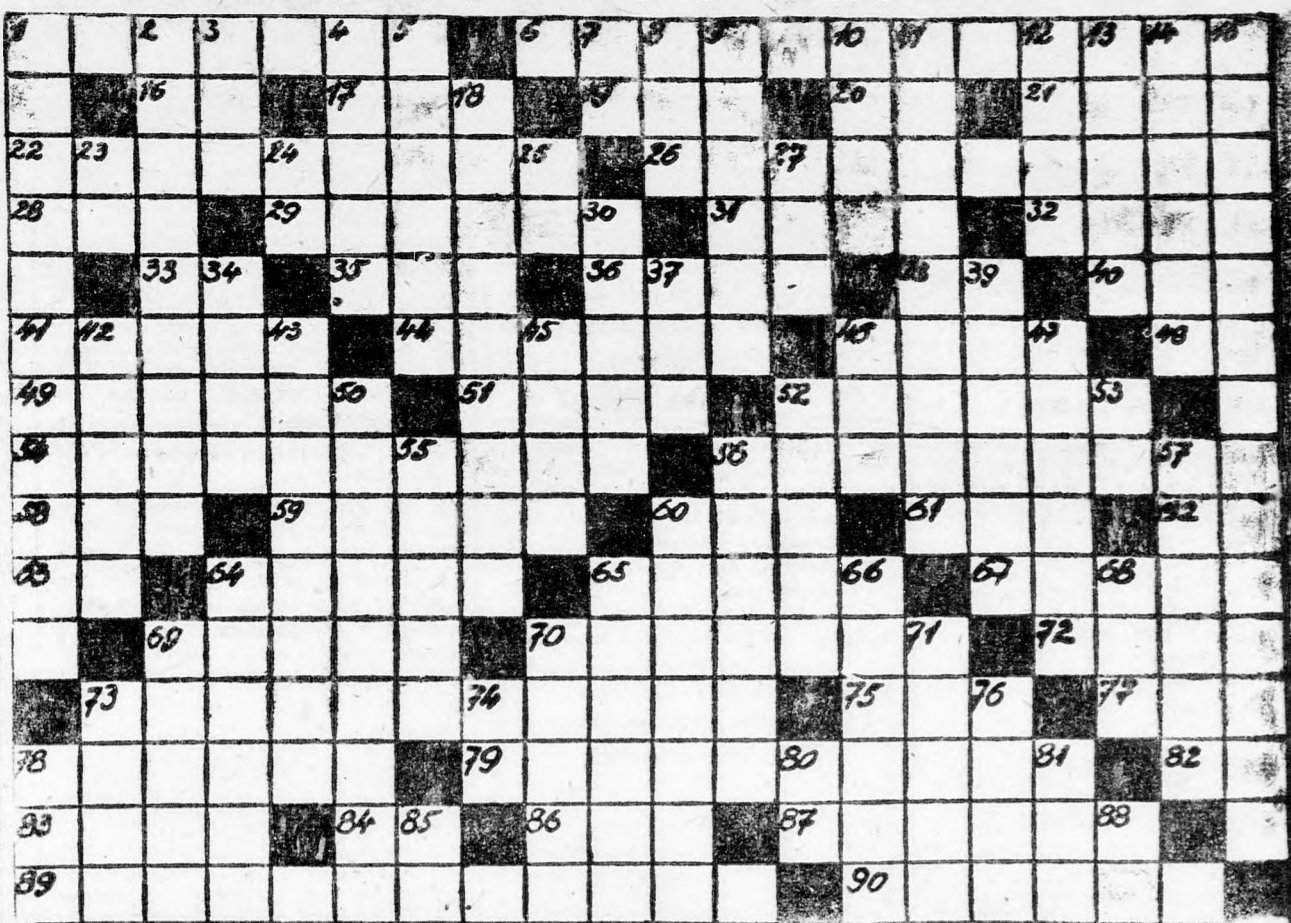
Eppen az a baj

Az örökké veszekedő házaspár válási szándékkal állít be a rabbihoz. A rabbi békíteni akarja őket.

— Próbáljatok továbbra együtt élni és próbáljatok egy véleményen, egy akaratton lenni.

A perlekedő asszony közbeváág: Rebelébn, pont az a baj, hogy egy az akaratunk. Ez a nebich is úr akar lenni a házban és én is az akarok lenni.

KERESZTRETJTVÉNY 1100

Vízszintes: 1. Világhírű francia cirksuz, Izráelben is vendégszerelt. 6. Franciaországi zsidó író, teljes név. 16. O. E. 17. Betűvel az elején sivatag Ázsiában. 19. Idegen soha. 20. Latin költőszó. 21. Olasz pénzegység keverve. 22. Európai törpeállam. 26. Izráeli atom tudós, az ezévi Weizmann tudományos díj egyik kitüntetettje, teljes név. 28. Ekezetten jómádár. 29. Magyar zeneszerző. 31. ...bene. 32. Vissza: nemesgáz. 33. Allami jövedelem magánhangzó. 35. A-val szülő. — 36. Vissza: héber döntetlen (mérkőzés). 38. N. K. 40. N. N. T. 41. Citrus gyümölcs. 44. Az újvilági kelyslyük délamerikai faja. 46. Héber váltó. 48. Y. J. 49. A „trafalgári hős”. 51. Héber kapu. 52. Département Franciaországban. Székhelye Orléans. 54. Két szó: 1. fejedelem, Árpád fia; 2. vontatóhajó által húzott folyami teherhajó, utolsó kocskába duplabetű. 56. Spártaí hadvezér. Leonides halála után a rendes időszámítás előtt 479-ben győzött Plataianál. Később összejátszott a perzsákkal. 58. Kevert értelem. 59. Angol válogató mérkőzés. 60. Szólit. 61... ké, hivatásos versenylovas. 62. Kereskedelmi rövidítés. 63. Francia költőszó. 64. Angol író „Gulliver utazásai” stb. 65. Fertőtlenítőszer. 67. Vissza: tartomány Spanyolországban. 69. Vissza: Japán második legnagyobb városa. 70. A rendes időszámítás előtti 8-ik században Izráel fővárosa volt. 72. A Duna egyik mellékfolyója. 73. Két szó: 1. bécsi operettszerző s kar-nagy, Izráelben vendégszerelt. 2. A görög istenek halhatatlanságot adó itala. 75. F. V. E. 77. Japan honi nevének fele. 78. Olykor az ember is bele esik. 79. Világhírű olasz filmrendező, teljes név. 82. Tolvajnyelv fele. 83. Vissza: régi hossz-mérték (s=sz). 84. Olasz névelő. 86. N-nel a hold istennője. 87. Olasz tartomány és székhelye Dél-Tirolban. 89. Két szó: 1. műszaki katona, 2. Kvuca a Kineretnél. 90. Bécs Lunaparkja.

Függőleges: 1. Izráel új főállamügyésze, teljes név. 2. Schiller mű címe. 3 Szörnyeteg. 4. Vissza: a Kámeri színház tagja. 5. Vissza: az iramszarvas északamerikai erdőlakó rokona (o=ü). 7. Valaki. 8. Honorárium. 9. Amerikában élő magyar-zsidó karmester. 10. Angol hús. — 11. Az elsüllyedt világrész fonetikusán. 12. A jég teszi. 13. Szintetikus mürost. 14. Tó a Szovjet-unió észak-nyugati részén. 15. Két szó: 1. A francia forradalmár Robespierre-rel együtt végezték ki, 2. bájos sziget a Nápolyi öböl bejáratánál. 18. Két szó: 1. jelt ad, 2. telepes növény, amelynek testében növényzöld van. 23. Rangjelző. 24. Azonos betűk. 27. A közepekori írás egyik válfaja. 30. A legnagyobb élő magyar zeneszerző, utolsó kocskában duplabetű. 34. Európai főváros keverve. 37. Betegség. 39. Ekezetten a pontyfélék egyik faja. 42. Angol próba, működési pró-

ba, fonetikusán. 43. Elhunyt csehsllovak kommunista vezér. 45. Héber cipő. — 46. Francia váltópénz. 47. Francia festőművész. 50. Az iraki királyság utolsó miniszterelnöke volt. 52. Mosdótál. 53. Személyes névmás. 55. Fehérített pamutvászon. 56. Spanyol felfedező, Peru meghódítója, 5-ik betű duplázva. 57. Földünk legnagyobb felszigete. 60. Betűvel a végén a föld legnagyobb hegysége. 64. A ókor leghíresebb szobrása. 65. Fontos gőcpona a Jeruzsálembe vezető úton, a felszabadító háborúban nagy harcok színhelye. 66. Vissza: arécl, oldaldézet. 68. Héber törzs. 69. Héber női név. 70. Fokozatokat feltüntető táblázat. 71. Saul király hadvezére. 73. Vissza: a Szovjetunió hivatalos távirati íródjaja. 74. Ekezetten héber fa. 76. Működő vulkán Európában. 78... En Láj, kínai politikus. 80. P. T. 81. Helyhatározószó. 85. Skála-hang. 88. O. E.

NYEREMÉNYKÖNYV: Salamon Mihály: KERESZTENY VOLTAM EURÓPÁBAN

Az NKVD belső börtönében

(Folytatás a 12-ik oldalról)
— Mi nem volt szabad?
— Néhányszor, amikor hazamentem a munkából, dinnyét, vagy krumplit vittem magammal, azt hittem, hogy ezt nem kell megkérdeznem.

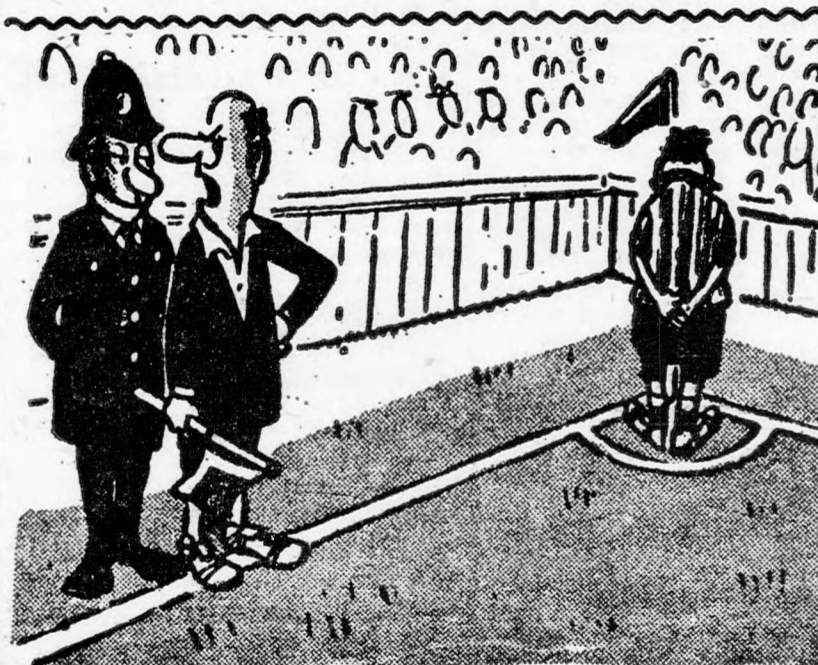
Az én Pitsugin elvtársam szinte hisztérikus nevetésben tör ki, amely azonnal haragos hatótává változott.

— Ide figyeljen, ez remek történet. Dinnyét, krumplit! Megpukkadok a nevetéstől. Mit gondol maga, ez itt a milícia? Kitérdekkel a maga krumplija? Miattam akár szekérszámra vihette a zöldségesből. Nem rossz találmány! De ez nem segít magán! Népelenség, aki meg akarja játszani a kis tolvaj szerepét. Szegény kis zsebtolvaj. Dinnyéket akar adni nekem.
— Hát mit akar tőlem?
— A szovjet-ellenes tevékenységét akarom hallani, nyomorult! Azt adja ki!
— Mit adjak ki?
— A szovjet-ellenes tevékenységét. Az ellenforradalmárt akarom hallani, nem pedig a zöldségeit.
— Milyen ellenforradalmárt?

(Ezzel a vallatással nem ment sokra a vizsgálóbíró, mert Globermann minden igyekezte ellenére sem tudott ellenforradalmi tevékenységről vallani).

Végül is ő tért a tárgyra. — Jó, segíték magának emlékezni. Gerzlt (Herzről van szó, az oroszok a H-betűt G-nek ejtik) ismeri?

— Tudom, nagy cionista vezér volt.

— Mellérűgta a 11-est.

UJ KELET REJTVÉNYPALYAZAT-SZELVENY 1100

Név:
Cím:

AZ 1097 SZÁMÚ KERESZTRETJTVÉNY MEGFEJTÉSE
Vízszintes: 1. SEVILLA. 6. STEWART ALSOP, — 22. D'ANNUNZIO, 26. PITIGRILLI, 56. PANTALONE, 73. MEREV, YERKES, 79. SZABÓ DEZSŐ, 89. MENAM, TORNADO

Függőleges: 1. SZDÉ NECHEMIA, 2. VENETUSOK, — 15. POINCARÉ, APATIA, 18. DIGI, BAZAR, 43. LEINSTER, 50. ROOSEVELT, 60. DOBERDO, 65. ANKARA

MINDENKINEK...

AKIT ILLET

SZOMBATI NAPTAR

5723. svát 21.
1963. február 15. péntek
5723. svát 22.
1963. február 16. szombat

GYERTYAGYÚJTÁS

Jeruzsálem 4.48
Tel-Aviv 5.06
Haifa 4.57
Szombat kimenetele:
Jeruzsálem 6.02
Tel Aviv 6.00
Haifa 6.02

HETI SZAKASZ

Heti szirda: Jitro
Haftara: Bisanát mot hámelech
Jesájahu 6.

PÉNTEK

6: Mátovu. 6:05: rövid hírek
6:10: zenélő óra. - 6:30: torna.
6:40: zenélő óra. - 6:57: műsor-
ismertetés, 7: hírek, 7:17: hang-
lemezek, 7:45: izraeli dalok, 8: rö-
vid hírek, 11: közzene, 11:05: az
elemiiskolások rádióoktatása, -
11:50: izraeli dalok, 12: fúvószené-
kari számok, 12:30: Meyerbeer:
„Korsolyázók” - balettzene.
Weinberger: Polka és fuga a
„Svandá”-ból, 13: hanglemezek,
13:30: hírek, 13:45: könnyű zene,
13:58: rövid hírek, 15:16: sabbati
melódia, 15:30: Kabbalat Sabbat
műsora, 16: ifjúsági műsor, 16:30:
asszonyrovat, 17: rövid hírek, -
17:06: Bruckner: Szimfonia No. 3,
d. moll, 17:30: irodalmi felőra, 19:
hírek, 19:20: „Egy csokorban”,
Jakov Ben Herzl műsora, 20: Hon-
nenger: Nyári Pastoral, Manuel de
Fallia: „A háromszögletű kalap” -
balettzene, Ravel: Couperin sir-
ja, 21: hírek, 21:16: könnyű zene,
21:30: „A függöny felgördül” -
22:19: közzene, 22:30: Richard
Tucker - tenor énekesszámai
Haendel, Mozart, Weber, Offen-
bach, Bizet, Purcell és Ligeti mű-
veiből, 23: hírszefoglalás.

FARHUZAMOS MŰSOR

8: Rövid hírek, 8:02: reklá-
mok és hanglemezek 10 óráig, -
14: hanglemezek, 16: Jeruzsálem
hangja angol és francia nyelven,
21:31: francia zenés műsorok, 22:
tánczene, 23: hírszefogla-
lás.

A HADSZEREG MŰSORA

10-11 óráig hanglemezek, -
18:03: kívánságlemezek, - 19:15:
Frank: Szimfonikus variációk, Ar-
tur Rubinstein - zongora - elő-
adásában, Bizet: Szimfonia No. 1,
20:30: „Egy család története”,
21:15: „Lámá Ková”-dalgayttes
műsora, 22: tánczene.

SZOMBAT

Az izraeli rádió magyar adása
19.45 órakor a 423, 457 és 273 m.
középhullámhosszon hallható.

7:30: Adon olám, 7:37: Holz-
bauer: Szimfonia G dur, Flothius:
Fantasie, háfia és kamarazenekar-
a, Bassani-Malipiero: Szerelmi da-
lok, Schein: Svit, 8:30: hírek, -
8:45: könnyű zene, 9:15: Haydn:
Szimfonia „Az óra”, 9:45: hangos
heti híradó, 10:20: népdalok, 10:50:
zenei fejtörő, 11:20: a tudományos
világ, 11:40: izraeli dalok kíván-
ságműsora, 12:15: színház-
és filmszene, 13: a Kol Jisraeli sa-
lozenekarának műsora, 13:30: hi-
rek, 13:40: chazandalok, 13:58:
rövid hírek, 15:32: Csajkovszki:
„Hőféherke”-részletek, - 16:20:
„Szonaillat” - szórakoztató tar-
ka műsor, 17: modern zene, Andre
Jolivet művel: 1. Eritthalame - 2.
Svit Delphique, Sächs Arje össze-
állításában, 17:45: görög melódia,
18:15: tudományos előadás, 18:30:
Rosenmüller: Szonata, hegedűre és
csellóra, Haendel: Aria a
„Xerxes”-ből, Mozart: Falusi tán-
cok, Lasso: „Visszhang”, Rameau:
Két darab csemballóra, Schumann:
Allegro vonónégyesre, Leonardo
Leo: Andantino, 19: hírek, 19:20:
Hámvávil és Meláve Malká mű-
sor, 19:30: énekkari számok, -
20:20: sporthírek, 21: hírek, 22:
operarészletek, 23: hírszefogla-
lás.

PARHUZAMOS MŰSOR

17:01: Izraeli dalok, - 17:30:
jazz-zene, 18:02: „Ahogy tetszik” -
tarkaműsor, 18:30: szórakoztató
műsorok, 21:31: zenei egy-
veleg, 22:02: tánczene, 23: hí-
rszefoglalás.

A HADSZEREG MŰSORA

18:03: Kedvelt melódia, 19:10:
Mozart: „Così fan tutte” nyitány,
Beethoven: Zongoraverseny No. 5,
Vilhelm Horowitz előadásában,
20: zenei egyveleg, 20:30: sabbat
kimeneteleket, 21:15: tánczene.

KOZMETIKA

DESIRÉE KOZMETIKA. -
Egyéni arckezelés, végleges szőr-
eltávolítás, kozmetikai kurzusok.
Tel-Aviv, Sheinkin 69.
VÉGLEGES SZÖRELTAVOLÍ-
TÁS arcról, karról, lábról, a leg-
újabb típusú villanygépekkel, 100
százalékos garanciával. - Institut
Oradon, T. A., Ben Jehuda 238.,
telefon 41883.

ADÁS - VÉTEL

Ingyen EKSZER-beadás
ADNAI órák-ékesítés
vétel - eladás.
KOLON KOLCSON-OSZTÁLY
TEL-AVIV, ALLENBY-U. 72.

ELADÓ „VITOS” harisnya
szemfelszedőgép, Arusítás, javítás,
Bergmann, T. A., Ben Jehuda 10.
ALKALOM! Modern luxusbutor
először eladó, Allenby-út 97, II.
bejárta, III. em. ajtó 13. (12-5,
7-9-ig este).

MEGÉRKEZTEK
korlátozott mennyiségben
az automata „ZIG-ZAG”
VARRÓGÉPEK
tökéletes kivitelben

A. LEVY
VARRÓGÉP KOZPONT
Tel-Aviv, Bét Lechem-utca 8.
Telefon: 65232

AMERIKAI ÉS AMCOR friz-
dárok, újak és használtak, kedvező
fizetési feltételekkel, 5 éves ga-
rancijával, csak: Kirur Aviv, T.A.,
King George 29. Magyarul beszél-
tünk.

A „VITAMIN” ÉS ZEPRESSZÓ felelőse eladó

TEL-AVIV, SHEINKIN-U. 15.
TELEFON: 65006. Terner.

150 amerikai gyapjú- és selyem-
ruha 18.- fontjával, 100 szolnya
8.- fontjával, Eszküpenyek potom-
áron! Spieler, Tel-Aviv, Gordon-
u. 9.

RECHOVOT, figyelem! Lá-
togassa új optikai-, óra- és
ékszerüzletünket, Simon és So-
lomon diplomás optikus, Herzl
194, Kupát Cholim tagoknak
kedvezmény.

FIGYELEM! FÜGGÖNYNYA-
GOK árúsítása a gyári lerakató-
ból közvetlenül a fogyasztónak.
Dekoratív helyben, Tel-Aviv, Roth-
schild 137, 9-1, 5-7-ig.

REMINGTON táskairógép el-
adó. Tel-Aviv, Allenby 11., könyv-
tár.

ÜZLET

ALKALMI VÉTEL. Üzlethely-
ség eladó. Rámát-Gán, Hároe 87,
Lewin.

NŐI PODRASZ szalon átadó,
nagy vendégkörrrel, Rámát-Gán-
ban, rech. Uzki 122.

HÁZASSÁG

„FORTUNA” házasságközveti-
tő iroda, Haifa, Pevzner-u. 13.
Telefon: 2495.

„KORIN”, T. A., Zerubavel 10.
Telefon 58304 (5-9-ig), Jó pártik
minden korban és kategóriából.

ERDELYI SZÁRMAZÁSÚ torna-
tanár, 40/160, komoly, gyermek-
szerető, keres magához illő fele-
sért. Rison Lecion, POB, 171.

JÓ ALKALOM minden házasa-
landónak. Nagy klientúra bel-
és külföldön, a közismert „Exclusive”
iroda útján, Ben Jehuda 11.

EGYEDÜLLŐ ÖZVEGYASZ-
SZONY, saját hádári lakással,
50-es férjtel keres rendezett visz-
onyok közt. Haifa, POB. 4094,
„CSR” jellegre.

EGYEDÜLLŐ, fess úri-
asszony megismerkedne 50-55 éves
úrral, házasság céljából, „Kom-
moly” jellegre a kiadóba.

„ZAHAVA” házasságközveti-
tő irodájához bizalommal forduljon.
Haifa, Pevzner 42. II. em.

58 EVES, jömegejelentés, lakás-
sal bírónő férjhezmenne hozzá-
illő férfivel. „Modern vallásos”
jellegre, Uj Kelet, Haifa, Schapi-
ra 13.

KÖLÖNBEJÁRATU butorozott
szoba egy személynek kiadó. Fri-
zider kettőszázhuszért eladó. Kori,
Sd. Hákmarmel 40/b., földszint,
Haifa.

58 EVES, jömegejelentés, lakás-
sal bírónő férjhezmenne hozzá-
illő férfivel. „Modern vallásos”
jellegre, Uj Kelet, Haifa, Schapi-
ra 13.

KÖLÖNBEJÁRATU butorozott
szoba egy személynek kiadó. Fri-
zider kettőszázhuszért eladó. Kori,
Sd. Hákmarmel 40/b., földszint,
Haifa.

58 EVES, jömegejelentés, lakás-
sal bírónő férjhezmenne hozzá-
illő férfivel. „Modern vallásos”
jellegre, Uj Kelet, Haifa, Schapi-
ra 13.

48 EVES jömegejelentés, szim-
patikus, tüchtig, önálló fútcái
kereskedő, hádári szerény la-
kással, okmoly, hozzáillő házasa-
részt keres rendezett viszonyok
közt. Haifa, POB. 4094, „Erdélyi”
jellegre.

FORTUNA. Tel-Aviv, Idelson
20. Komoly, diszkret, gyors. Aka-
démikusok, fiatalok, turisták.

FELESÉGUL vennék ort. nő
55-ig. „Paróka” jellegre, POB.
1989. Tel-Aviv.

49 EVES, jömegejelentés, kom-
oly kereskedő rokonom részére,
akinek huszezer font készpénze,
jó állása és más értékes vagyona
van, keresek hozzáillő, 40-42 éves,
komoly, szimpatikus feleséget, a
kinek üzletét, vagy ipari vállala-
tát feltenné. „3453/63” jelleg-
re a kiadóba.

LAKÁS

LAKÁSRA, vagy üzletre van
szükség? - Forduljon az ismert
RINGEL közvetítőirodához, T. A.,
Nachlat Benjamin-u. 39. Telefon:
65713.

LAKÁSOK: vétel, eladás, kules-
pénz, üzlethelyiségek, existenciák:
Weinberger közvetítő iroda, T. A.,
Merkz Bádé Meláchá 12. Tele-
fon: 64923.

KIADÓ BUTOROZOTT szoba
férfiaknak. Tel-Aviv, Allenby 19.,
Ratan.

TANUKAT KERESK: Nagy-
bánya kényszermunka 1942 no-
vember - 1943 májusig. Beet,
Sándor, Haifa, Abava 12.

RONARD, BUKAREST, fran-
cia iskolában érettségizett hülye-
ket kérem, hívjanak telefonon Tel-
Aviv 47598. Wolf.

KERESSEM kölcsönös igazolás-
ra, akik valam voltak munkaszta-
golatlanok 1940-1944-ig. Blechner
Jenő, Jeruzsálem, Hotel Zion.

TANUKAT KERESK: Turno-
szeverin kényszermunka 1943. má-
jus - 1944 augusztus. Neumann
Eugen, Natanja, Smilanski 7.

OKTATÁS

TANITOK GARANCIÁVAL
terylene- és más szolnya plüssi-
rozást. Grünfeld, Herzlia, Sikan
Bárom 10., ajtó 7.

HAROMHÓNAPOS masszazs-
kurzus, George, torna- és massz-
számszintézis. Tel-Aviv, Bloch-u.
13., 10-12, 5-7-ig.

BŰTOR

„DALIA” KARPITOS üzem-
ben, Tel-Aviv, Pinksir 33., nagy
választék reklámiákban, fotelek-
ben, modern bútorkban. Töb-
letes munka, E. Appel vezetése
alatt.

Minden reggel friss hírekkel UJ KELET

LAKÁS, üzlethelyiség a köz-
ismert „EXPRESS” iroda útján,
Tel-Aviv, Merkz Bádé Meláchá
5. sz. Telefon 65376 (10-1, 4-6).

LAKÁSAT BERBEADJA el-
adja gyorsan és kedvezően Músz
Ellenberg és Tsa. útján. Tel-
Aviv, Javne 34. Tel. 62314
„Maldan”.

RIVALÓ ALLAPOTBAN levő,
földszintes, egy- és fél-szobás
luxuskülső, alkalmi árú eladó.
Givátáim, Berdicssevszki-utca 22
szám alatt. Megtekinthető minden
nap d. u. 4-8-ig: L. Kálmán tu-
lajdonosnál. Tel-Avivból 53-63-as
autóbuszmegálló közelében.

KERESÉS

TANUKAT KERESUNK: kény-
szermunka Munkács, Miskole,
Dolha, Ukraina, Ternava, 1940
áprilistól 1945-ig. Schönfeld Ab-
rahám, Cholon, Sd. Kugel 2. és
Einhorn Izrael, BnÉ-Brák, Zirel-
sohn 3.

ELADÓ 2 szoba-hallos lakás,
Kiein, Givat-Mordehá 59/3, tele-
fon 35723 (12-7-ig).

2, 2½, 3 SZOBAS, butorozatlan
lakásokat keresünk havi bére.
„OR” hirdetőiroda, Ben Jehuda 3,
„6624” jellegre.

BUTOROZOTT SZOBAT keres
Rehován, vagy Katamonban Adv.
„OR”, Ben Jehuda 3., „9922” jel-
legre.

KÖLÖNBEJÁRATU butorozott
szobákat keresünk, „9923” szá-
mon, „OR”, Ben Jehuda 3.

2, 3 SZOBAS butorozott laká-
sokat keres Bét-Hakerben, Ro-
memán „OR”, Ben Jehuda-u. 3.,
„6622” számon.

HIRDETESEKET az Uj Kelet-
be felvesszük: az összes hirdető-
irodák: az Uj Kelet fiókkiadó-
vatala M. Landau, Javev-u. 7; Er-
dős Béla, Javev-u. 7; Zauberc
Mose, Kirját-Hájóvél, Sikan Olim
142.

JERUZSALEM

EGYSZOBAS LAKÁST keresünk
a város központjában, vagy annak
közeliében. - Erdekldni: „6625”
számon, „OR”, Ben Jehuda 3.

KÜLÖNFÉLE

KÜLFÖLDÖN BEVALT. Iz-
raelben még forgalomba nem ha-
zott fémpárl gyártmányok kidol-
gozott terveivel rendelkezem. Er-
tekesítéskülső (előállítás, társu-
lás, eladás) kombinációt keres-
sek. „Technofor” jellegre a ki-
adóba.

HIRDETESEK az Uj Kelet és
az összes izraeli és külföldi lapok
részére eredeti árán feladható:
Gershon Ben, Tel-Aviv, Allenby 51.
Telefon 62810 (8-1, 3-7).

RAMAT-JOSZEFBAN előzetes-
eket, hirdetéseket az Uj Kelet és
minden befutó lap részére, ere-
delti árakon felvesszük. „DINA” ügy-
nökség, virágüzlet, Merkz 37.

MŰFOGOSIAT javítok lego-
csoában, 30 perc alatt, garanciával,
a legújabb módszerrel. Fogadok
bármelyi órában. - Tel-Aviv, Ke-
ren Kájjemet harminkettő. Emil
Zola utca sarok. Telefon 222850.

Dr. HEIL egészségügyi elnök
szemérvégi hársútása 10-20%,
engedményel, egyes párokál 50
%-ig. Reich, Tel-Aviv, Allenby 87.
VILLANYBOILEREK, vízve-
zetékszerezések, garanciával. -
Gyenes, T. A., Sheinkin 61. Tel.:
224918
HIRDETESEKET az összes új-
sághoz felvesszük a „HAGLACHA”
hirdetőiroda. Tel-Aviv, Jesod Há-
máátá-u. 8., tel. 32145.
A ZUCKERMANN FOGASZA-
RI LABORATORIUM, exressz ja-
vítások fél óra alatt, T. A., Cing
George 5., tel. 62429

ÁLLÁS

MEGBIZHATÓ, kaucióképes
hirdetési ügynököt (nőt) keresünk
Tel-Avivban. Jiddis v. német nyelv
tudás szükséges. Ajánlatokat: Tel-
Aviv, POB. 2874. címre kerünk.

BÉBISZITERT keresünk 1½
éves fűdőhöz, heti 20 órára, 60 IL.
Jelentkezés 13.30 - 14.30 között:
Margittai, Hásaron-u. 12. (Tá-
cháhá Merkzít mellett), T. A.

MAGYARUL IS BESZÉLŐ,
perfekt fodrászműt keresek. Kétféle
fűtőfűtő, „Klára” fodrász- és
pedikűr-szalón, Tel-Aviv, Geula-
u. 39.

DJITLANUL KÖLDUNK tisztu-
viselőt, könyvelőt, háztartási al-
kalmazottat és mindenféle munká-
st. Forduljon bizalommal hoz-
záink: T. A., tel. 32145.

KERESUNK tanulókat (fiút,
lányt) tisztviselőnek. - Háztartási
alkalmazottakat, mindenféle munká-
sokat szakmával és szolnya nél-
kül. „Háclécha”, T. A., Jesod
Hámáátá 8. (Táchaná Merkzít-
nél).

KOMOLY, megfelelő gyakorlat-
tal bíró özevgyasszony elhelyez-
kedne háztartásban. „Mebizha-
tó” jellegre a kiadóba.

ASZTALOST KERESK keres-
kedelmi frizider munkához. Far-
kas, Tel-Aviv, Sivát Cion-u. 49.,
frizider műhely.

ASSZONT KERESEK ház-
tartási munkára, bentlással.
Gyerekek vannak. J6 fizetés. -
Farber, BnÉ-Brák, Rabbi Akiba-u.
45. Tel. 72633.

Motors
VARRÓGÉPEN TUDNI TUDÓ
nőt, állandó munkára, továbbá
SEGÉDMUNKÁRA NŐKET
felvesszük. - Bördizsműben
járás előnyben. - Témáni
közelmunkára betanított és
munkát hához kiadunk. -
CROCO, TEL-AVIV.
Hágdud Háivri 6/álef, emelet.

PEK-SZAKMUNKÁST keres-
sünk állandó munkára. Tettel-
baum, Cfat.

ELSŐRENDEU VASALÓNÉT ke-
res női konfekcióhoz Shamay, Tel-
Aviv, Allenby 53., II. em.

BANK VALLALATI főköny-
velő delutáni órákra könyvvelési
munkát vállal. Megkeresések:
Jaffa, POB. 8382.

FÜGGÖNYSZALON keres var-
róműt, társulás lehetséges, vagy,
ha valaki függönyvarrást akar
tanulni, sürgősen. Cim: Dachaf,
T. A., Dizengoff 166. „No 56590”.

SZAKACSOT, vagy szakácsnőt
keres Haifa környéki nagy, mo-
dern penzió. (Társulási lehetőség).
„Dachaf”, Haifa, Herzl-u. 7.,
„30.015” számon.

KÖNYVTÁRAK

JÓ ES UJ könyveket olvashat
HARTSTEIN (azelőtt Jambor)
könyvtárából. T. A., Allenby
84. sz. udvarban. Könyvek a leg-
magasabb áron veszek.

A BNÉ HERZL KÖZLEMÉNYEI

Szeretettel meghívjuk tagjainkat
és barátainkat új, állandó klub-
helyiségünkbe: Tel-Aviv, Rch.
King George 48 sz. I. em. (Maxim
mozi fölött), ahol minden hét-
főn, d. u. 6 órától kellemes szóra-
kozási lehetőségek állnak rendelkezé-
zésre. Minden igénynek megfelelő
zene, bel- és külföldi folyóiratok,
sakk, dominó, büfé. - Delutáni
közvetveleinket kultúrest követi.
Mindenki kísérje figyelemmel köz-
leményeinket! - Már most ltkas-
a programjába márc. 11-ki vi-
ám purim vacsoránkat.

A BnÉ Herzl új helyiségében
T. A., Rch. King George 48 sz.
I. em. Maxim mozi fölött) tart-
tandó kultur-előadások sorozatát
az 1963 febr. 18-án, hétfőn este
19 órakor kezdődő helyiségát-
vónnepsé nyitja meg, mely alkalm-
ossá teszi a tagok részvételét.

NASCHITZ FRIGYES,
„Irodalmi egyveleg” című előadá-
sa fogja bevezetni most induló iro-
dalmi, kulturális és művészeti
évadunkat.

Rejtvenypályázatunk
nyertesei:
1. Gervai: „Galambok az olaj-
fák ágain” című könyvét az 1035
számu rejtveny megfűtői közül.
Levin Irma, Tel-Aviv, Arizorov
184.

2. Zúzman: Jubileumi évköny-
vét az 1096 számu rejtveny meg-
fűtői közül Eisler Irén, Jokneám.

3. 10.- font értékű hirdetési
utalvány az 1097 számu rejtveny
megfűtői közül Avni Beátel, Ej-
lát, POB. 224. - nyerték.

CSODÁS

Dafdafim OSEM KÖMÉNYMAGGAL

Csodás, csemegé inyencek-
nek, ideális a családnek és
vendégek kínálására össze-
jöveteleken és nesefeken.

Omlós, izletes - minden
meleg és hideg italhoz.

WALLISH

A Hitachdut Oléj Hungária közleményei

TEL-AVIV
KALMAN IMRE-EST
A tíz éve elzött Párisban
elhunyt világhírű zeneszerző Kál-
mán Imre emlékére, a tel-avivi
HOH kulturbizottsága 1963 febr-
ruár 15-án, hétfőn este, fél 9
óral kezdettel, nagyszabású
EMLEKESTET
rendez a tel-avivi HOH kultúr-
teremben (Hajarkon 61.)
A magyar-zsidó komponista
operettjeiből a legszebb árlákat,
dalokat és duókat éneklük:
Gróh Julia, a budapesti Filharmo-
nia v. szőlőnekesnője és Rosen-
feld Zsuzsanna, a tel-avivi Opera-
ház tagja.
Biran J. H. zongoraművész
Kálmán Imre-dalokat játszik.
A műsor második részében
Gróh Julia és Rosenfeld Zsuz-
sanna híres magyar-zsidó
zeneszerzők dalait is éneklük.
A művészeket Halmi József
mutatja be a közönségnek.
Terembér-hozzájárulás: 1 és
fél font személyenként.
Elővetel a tel-avivi HOH iro-
dájában mindnapon d. e. 10-től
1 óráig.
Biztosítsa jegyét a hétfői Kál-
mán-estre!

NATANJA
A HOH natanjai színiéneke a
PURIM-BALJARA
az előkészületek nagyban folynak.
A zenekar a naharai MIKI
együttessel szorgolatkijta.
Üjdosnágok és meglepetések.
A BAL MARCIUS 2-án lesz a
Bétt Zeév összes helyiségében. -
Büfé poigári árakkal.
Kisérje figyelemmel a további
közleményeket.

CEOLON
A cheloni HOH március 2-án,
szombaton este 6 órai kezdettel
PURIM-BALT
rendez a „Dobozó Anyák Szövet-
sége” új klubtermében, Arizorov.
68. sz. alján.
Remek hangulatos zene. Büfé
saját kezésében. Felújított
árak. Tombola értékes díjakkal.
A helyiségre, mely egyttel a ti-
voval, Seidler Penzió” háromnapos
ünnepre jögszö utalvány sorso-
lásán vesz részt.

RECHOVOT

A nagyhatalmak beavatkozása nélkül több nyugalom lenne a Közelkeleten

Golda Meír nyilatkozata az iraki eseményekről, valamint az ázsiai és afrikai országok tanganyikai konferenciájának Izrael-ellenes határozatairól

Jeruzsálem (Az Új Kelet tudósítójától). A külföldi laptudósítók előtt tett nyilatkozatában Golda Meír külügyminiszter kijelentette, hogy mindaz, ami jelenleg a Közelkeleten történik, kizárólag az övezet belügyének tekintendő és Izrael ezeket az eseményeket csak annyiban kíséri figyelemmel, amennyiben közvetlen hatások lehet a biztonságára.

Egy kérdésre válaszolva Golda Meír azt mondta, hogy

ha az irákihoz hasonló események olyan arab országokban is lezajlanának, amelyek Izraelnek közvetlen szomszédai és amelyek változatlanul ellenséges magatartást tanúsítanak velünk szemben, ennek Izrael rendkívül nagy jelentőséget kell majd tulajdonítania.

Ha a nagyhatalmak mind a keleti, mind pedig a nyugati világban végül felismernek, hogy nem szabad az övezet országainak függetlenségét és szuverenitását megsérteni, az egész övezetben igen jelentős csökkenés állana be a különben állandóan mutakozó feszültségben. Ha egyes közkeletű államok nem használnák ki állandóan a nemzetközi helyzet feszültségét, akkor az egész övezet előnyös változásokon menne

keresztül, helyzete megstabilizálna és nemcsak Izrael és az arab országok közötti kapcsolat válna megnyugtatóbbá, hanem jó viszony alakulna ki maguk az arab országok között is.

Beszélt a külügyminiszter az ázsiai és afrikai országok szolidaritása jegyében megtartott moshi-i értekezletről is, ahol — mint emlékeztetés — Izrael-ellenes határozatokat fogadtak el. Ezeknek a határozatoknak semmilyen hatásuk nem lehet Izrael és az afrikai államok barátságára, — mondotta és egyben rámutatott arra, hogy ez alkalommal először

rövid idővel a határozatok meghozatala után az egyes résztvevő országokból igen elítélő visszhang jelentkezett azoknak szellemével szemben.

Magának Tanganyika kormányának és népének, ahol ez az afrikai kongresszus lefolyt, semmi köze sem volt a Moshiban meghozott határozatokhoz.

Egy másik kérdésre válaszolva, a külügyminiszter a Szovjetunió sajtójában nemrég megjelent Izrael-ellenes támadásokkal foglalkozott. Ezek a cikkek azt állították, hogy

a kibuc és a mosáv, az izraeli mezőgazdasági települések két tipikus formája, nem más, mint munkatábor

és hogy Izrael most ezt a módszert „exportálni” akarja az afrikai államoknak.

Nagyon kétféle — mondotta Golda Meír —, hogy az ilyen szerű állítást valaki is hajlandó volna aláírni a Szovjetunió izraeli nagykövetségének vezetői közül.

Ben-Meír helyettes belügyminiszter lesz

Megirtuk, hogy J. S. Ben Meír, a Vallásos Nemzeti Párt képviselőjét és Kneszet-alelnököt Sapira belügyminiszter a helyettes miniszteri tisztség elvállalására kérte fel. A miniszternek adott válaszában Ben Meír hajlandónak nyilatkozott a kinevezés elfogadására. Ben Meír mintegy két hét múlva fogja elfoglalni új hivatalát a belügyminisztériumban, ennyi időre van szüksége, hogy megfelelő lakást szerezzen magának Jeruzsálemben.

Sapira belügyminiszter azért kérte fel Ben Meírt a tisztség elfogadására, mert őt a hivatallal járó sok munkája akadályozza abban, hogy megfelelő időt szenteljen a mozgalom és a párt számára.

Dibon alezredes ügyvédi vizsgája

Jicchák Dibon alezredes, aki a Szinaj-hadjarat után megtartott kfar-kaszemi per bírának egyike volt, a felsőbbíróság útján ordoreszt kért az ügyvédi kamarától, amelynek azt kell indokolnia, miért követel Dibontól még egy vizsgát, mielőtt felveszi tagjai közé. Az alezredes a telavivi egyetem jogi fakultásán végzett és disszertációját a kfar-kaszemi per adatai alapján „Törvénytelenül kiadott parancsnak való engedelmesség” címen írta. Ezután egy éven át a hadügyminisztérium jogtanácsosának hivatalában dolgozott „cseléd-könyves” ügyvédként és most azt követeli tőle, hogy vizsgát tegyen le a zsidó jogtudományi kódexből.

A felsőbbíróság már vasárnap soronkívül dönt a kérdésben, miután az ügyvédi vizsgák határideje a közeli napokban lejár.

Patkánymérget tett fivérének a kávéjába

Gyöngéd szálak fűzték fivérének a feleségéhez

A felsőbbíróság elutasította Juszef Aszlá 27 éves kfar-arávái lakos fellebbezését, akit gyilkossági kísérlet miatt három évvel ezeltől háromévi börtönrre ítélték. Juszef Aszlát azzal vádolták, hogy anyagi és romantikus hátterű viszályból kifolyólag patkány mérreget meg akarta mér-

gezni Musztafa nevű fivérére.

A bíróság bebizonyított, hogy Aszlá kihasználta bátyja távollétét és patkánymérget tett a kávéfőző edényébe. A fivér, aki másnap ivott a kávéból, heveny gyomormérgezést kapott és így derült ki a gyilkossági szándék. Musztafa azzal vádolta fivéré, hogy gyöngéd kapcsolatok fizik feleségéhez, Juszef Aszlá viszont arra hivatkozott, nem akarta megmérgezni bátyját, csak megijeszteni és erre utal az a tény, hogy a mérgetől nem halt meg, csak rosszul lett. Ezért kérte büntetésének csökkentését.

Feltételes elzárásra ítélték a betörőpárt

Mose Kennet soros telavivi törvényszéki elnök három évi feltételes elzárásra ítélte és gondozótiszt felügyelete alá helyezte a 29 éves Jozsef Mardzsi és a 32 éves Michaelina Gersovitz bné-bráki lakosokat, akik bevallották, hogy Rámát-Gánban és környékén több mint száz fűszerüzletbe törtek be, ahonnan 126 ezer font értékű élelmiszert cigarettát és készpénzt loptak. Az ítéletben a bíróság elzárja, hogy csakis a gondozótiszt véleményezésének és az államügyész kérésé-

nek engedett, amikor feltételes büntetést mért ki rájuk, tényleges elzárás helyett.

Jozsef Mardzsi és Michaelina Gersovitz egy tífó szanatóriumban ismerkedtek meg, majd összeköltöztek és később gyerekkük is született. Néhány hónappal ezeltől tettenérték őket egy fűszerüzletben. A férfinek sikerült elszöknie, de az asszonyt elfogták. Házukat tartottak náluk, amelynek során a lopott élelmiszerek javarészt megtaláltak.

RAEK EGY PERORE? NÉZZE MEG KIRAKATOMATI!

HESIL SCHWARTZ

KALAPSZAKÜZLET.

TEL-AVIV, NACHLAT BENJÁMIN-U. 40.

TISZTÍTÁS TELEFON: 65309 JAVITAS

„GINA” FODRÁSZ SZALON

TEL-AVIV, JONA HANAVI-U. 46.

(Allenby sarok) — (azelőtt Geula)

Telefon: 55180.

Természetes dauer ★ Shampoo és festés minden árnyalatban ★ Modern frizurák.

Mérsékelt árak.

Tanulókat keresnek bőrkesztyű szabás kitanulására

A tanulás idejére megélhetési segítség.

A sikerrel végzeteknek — állandó munkalehetőség magas fizetéssel.

Felvilágosítás kapható naponta 8—12 óra között:

»HAZVI« KESZTYŰIPARI Ltd., TEL-AVIV, LEVINSKY-U. 92. - TEL. 87237.

„KIESŐ-DERBY”

A MAKKÁBIA-STADIONBAN

A labdarúgó Nemzeti Bajnokság 13-ik fordulójában számos érdekesnek ígérkező mérkőzésre kerül sor, amelyek közül a Cáfón telavivi Makkábia stadionban lejátszandó Makkábi Tel-Aviv—Makkábi Petach Tikva összecsapás ígérkezik a leghevesebbnek. A legjobb labdarúgást viszont valószínűleg Haifán láthatják a szurkolók, a Makkábi Haifa—Makkábi Jaffa találkozóján. Tibériáson a Hápoél Tel Avivot, Petach Tikvát a Hápoél Jeruzsálemet, Rámát Gánban, a Hákoach pályáján a Bné Jehudát látják vendégül, míg a Bloomfield stadionban a Simson mérkőzik a Hápoél Haifával. Részletes program:

Makkábi Tel Aviv—Makkábi Petach Tikva (Makkábia stadion, három óra). Mindkét együttes a kiesés ellen küzd, de a Makkábi Tel Aviv féllábbal már az I. osztályban van. Nem sokkal rózsásabb Schaffer edző csapatának helyzete sem. A Makkábi Tel Aviv legutóbbi mérkőzésén Matanjáéknek a 91-ik (!) percben sikerült pontot szerezniük a Makkábi Jaffától. A csapat új szerzeményei közül Ron (Rabinovics) elsőrangúan, míg a fiatal Portugéz elfogódottan, csalódást keltve mutatkozott be. Holnap valószínűleg sor kerül Gál Robinnak, a Makkábi Jaffa volt csapatkapitányának a bemutatkozására is és vele alaposan megerősödik a csapat halvesora. Igenám, de a Makkábi Tel Avivot alighanem csak egy Rafi Lévihez hasonló góllövő csatár tudja megmenteni a kieséstől. Az is lehetséges, hogy Sije Glázer is pályára lép holnap, hogy egy kis zavart okozzon Buch kapuja előtt. A Makkábi Petach Tikva legutóbbi mérkőzésén tisztes vereséget szenvedett a bajnokságtól és két kölcsönjátékosának komoly részese volt a szófiai Lokomotiv haifai kiküldésében. Bármitlyen eredmény lehetséges...

Hápoél Tibériás — Hápoél Tel Aviv (Tibériás, 3 ó.). A tibériási csapatnak van mit törleszteni az első fordulóban elszenvedett vereséért. Az együttes sorait megerősítették, néhány al-sőbbosztályú tehetséges játékoskal, ugyanakkor Eli Fuchs csapata sérülésektől megritkulva kezdte a szezon: sérültjeinek hosszú listáját a legutóbb agrázskódást szenvedett Dáni Burzszuk szaporítja, de Rozenbojm játszani fog. Így bizony a holnapi mérkőzés favoritja a hazai együttes.

Simson Tel Aviv—Hápoél Haifa (Bloomfield, 3 ó.). A Simson legutóbb a Hápoél Tel Avivot páholta el, a Hápoél Haifa viszont vereséggel tért vissza a fővárosból. A Kerem Hátémanim csapatának esélyei mellett nemcsak a „hazai” pálya, de az erőteljesebb, korszerűbb labdarúgás is szól. A kérdés az, hogy a Hápoél Haifa technikailag képzetesebb játékosai le tudják-e fékezni a Simele Kohéneket és társainak lendületét? Tippünk: Simson győzelem, vagy döntetlen.

Makkábi Haifa—Makkábi Jaffa (Haifai Makkábi stadion, 3 ó.). A Makkábi Haifa a múlt héten alaposan „megrántotta a szófiai Lokomotiv vészfékjét” és az 1:0-ás győzelem az utazástól megviselt bolgárok ellen vívathatatlannul kitünő teljesítménynek számít. A haifai csapat nagyobb arányban is győzhetett vol-

na és játékosai majdnem olyan szépen passzolták ki a Lokomotiv játékosait, ahogy azok tették a Bné Jehuda, vagy a Hápoél Jeruzsálem elleni második félidőben. Túlás nélkül írhatjuk le, hogy a haifai csapat a NB legtechnikásabb ötösfogata. A csapat ugyanakkor féllábra számít, mert védelme alig éri el az NB színvonalát. A jaffaiak legutóbb izgalmas kupameccsen megérdemelt győzelmet arattak a Hápoél Tel Aviv ellen, melynek értékéből sokat levon Kálmí sportszerültsége, aki durván „kórházba utalta” az ellenfél centerét. A holnapi mérkőzés teoretikus esélyese, a hazai csapat.

Hákoach Rámát Gán — Bné Jehuda Tel Aviv (Gálé Gil melletti Hákoach pálya, 3 ó.). Schunát Hátkiva lelkes együttese összetlan csalódást keltett a hét közben a Lokomotiv elleni játékkal. Ugyátszik tévedtek azok, akik „Gigi” Gideon Kohen személyében látták Marko utódát. A nyurga kapus biztató kezdés után potyogókkal mutatkozott be. A Lokomotiv ellen egyébként Grundmann és Tam kivételével, valamennyi játékos formája alatt játszott. A Hákoach viszont nem azonos a Lokomotivval és így Kapitányi-kék kiegyezésnek az egyik pont megtartásában is, Tippünk: döntetlen, vagy Bné Jehuda győzelem.

Teljes forduló az I. osztályban

A labdarúgó bajnokság I. osztályának központi mérkőzése a Makkábi Natanja—Bétár Tel Aviv összecsapása lesz. Nem kevésbé heves küzdelemnek ígérkezik a Hápoél Kfar Szabá—Hápoél Rámát Gán találkozója. A kiszárgott hírek szerint itt sor kerül Benvenistinek, a Hápoél Jeruzsálem egykori válogatott centerhalfjának bemutatkozására. Ez esetben a Hápoél Rámát Gán Chodorovval és Slomo Lévivvel együtt három válogatott játékosot vonultat fel. Ugyancsak hatalmas küzdelem van kilátás a Makkábi Sárárim és a Hápoél Machane Jehuda között. További mérkőzések:

Hápoél Cholon — Hápoél Cfat; Hápoél Beér Séva — Makkábi Rámle; Bétár Jeruzsálem — Hápoél Ludd; Hápoél Kirját Chájim — Bétár Natanja, Hápoél Ramle — Hápoél Chedera.

Az elsőosztályú bajnokság állása a 17-ik forduló előtt a következők:

1. H. Rám it G.	47:15	25
2. M. Sárárim	41:16	24
3. M. Natanja	39:16	22
4. H. Ludd	25:19	20
5. Bétár T. A.	22:19	20
6. H. Machane	34:24	18
7. H. Kirj. Ch.	18:19	18
8. B. Natanja	16:17	16
9. H. Chedera	24:18	15
10. H. Kfar Sz.	22:21	15
11. H. Beér Séva	13:21	15
12. B. Jeruzs.	16:27	18
13. H. Rámle	15:38	10
14. H. Cholon	14:32	9
15. M. Rámle	14:30	7
16. H. Cfat	16:46	7

Elsőrendű

kárpitozott ülőbutorok

raktáron és rendelésre. Javításokat olcsón vállalok.

Mülhoffer kárpitos

Tel-Aviv, Dizengoff 278.

Telefon: 42368.

Küldjön

vámmentes **IKKA-csomagot** magyarországi rokonainak és barátainak

PURIMRA

A purimi kiosztásra kerülő februári (2. sz.) listát szerdán, febr. 20-án zárjuk

MEGRENDELŐHELYEK:

JERUZSALEM: Vajda Jolán (délután 4—6 óráig) a FUV TAAM cinkárszámban, King George 3.

TEL-AVIV: G. Kemény, Ben Jehuda 27., I. emelet, d. o. 10—12 és délután 5—7 óra között. Telefon: 55052.

HAIFA: Léber Ékszerüzlet, Nordau 21., délután 4—7 óráig.

Levelezést kizárólag: G. Kemény, Tel-Aviv, Ben Jehuda 27., címre kérünk.

IKKA az egyetlen vám- és minden egyéb költségtől mentes küldési lehetőség.

Az életbiztosítás térhódítása Izraelben

(Folyt. a 8. oldalról)

sajnos messze jár még ezektől a számoktól, bár a fejlődés útjében alkalmas arra, hogy néhány éven belül ezt az eredményt mi is utóljárjuk. Számszerűen fontra rúgott így is az értékhez kötött biztosítás 1962-ben.

Hogy a biztosítás mit jelent takarékoság szempontjából és mit jelent az infláció, az áremelkedés és egyúttal az adó-terhek növekedése elleni harcban, azt a világ közgazdaszai már régen meggyőzően kimutatták.

Az életbiztosítás mint hosszú távra szóló befektetés a legbiztosabb módja a takarékoságnak, hiszen a biztosítottak nagy tömege a biztosítások mellett kártartó évtizedeken keresztül. A biztosító intézetekben felhalmozódott prémiumok a befektetések révén az ország közgazdaságát szolgálják. Az izraeli biztosító intézetek befektetését a kormány teljes mértékben garantálja. Ezenkívül a prémiumok olyan nagy üzemek meg alapozását segítik elő, amelyek termelése az izraeli szükségletet vannak hivatva kielégíteni és egyben az izraeli termékek árait is szabályozni.

A biztosítás az egyén javát szolgálja

A biztosítás révén az egyén nemcsak a biztonság érzetét kapja meg, hanem a teljes anyagi ellenszolgáltatást is. A jóléti államok úgynevezett szociális biztosítása, mint például nálunk

a Bituach Leumi, legfeljebb csak az éhenhalás ellen nyújt védelmet, de nem biztosítja számunkra a megszokott életszínvonalunkat. A biztosítással az egyén tulajdonképpen versenyre kell az idővel. Azáltal, hogy a biztosítottak tömegéhez csatlakozik, a maga elé tűzött célt mindenképpen elérni, akár előbb, akár utóbb lesz szüksége neki, vagy családjának a biztosított összegre.

Az eddigi gyakorlat szerint az izraeli ember vagyontárgyának a biztosítására gondolt, csak önmagára nem. Az izraeli embernek rá kell ébrednie, hogy ez nagy mulasztás saját magával és családjával szemben is. Külön fel kell hívni a közönség figyelmét az önálló keresetűek nyugdíjbiztosítási lehetőségeire. Nagy könnyebbséget ad a kormány ezen a téren az önálló keresetűeknek, mikor mintegy 1400 font biztosítási költség erejéig jelentékeny adóelengedést nyújt. Az 1400 font biztosítási kötelezettségét az egyén így, mintegy 500 font engedménnyel teljesítheti.

A közönségnek tudnia kell, hogy a nyugdíjak és öregségi juttatások fizetését a biztosító társaságok garantálják a legmegnyugtatóbb módon.

Mindezek után megdöbbenő jelenséggént hat, hogy Izraelben még 150.000 önálló kereső semmiféle biztosítással nem rendelkezik.

Indonézia kilépett az olimpiai bizottságból

Szukarno elnök szerint a sport nem választható el a politikától — Különálló nemzetközi játékokat akar szervezni — Kína is elítéli Indonézia kizárását a tokiói olimpiai játékokból

Dzsakarta (Reuter). Dr. Ahmed Szukarno indonéz elnök a „nemzeti front” kongresszusa előtt tartott beszédében élesen kikelt a nemzetközi olimpiai bizottságnak Lausanneban elfogadott döntése ellen, amely kizárta Indonéziát az 1964 évi tokiói olimpiászról. — Mint ismeretes, ez a döntés azért történt, mert Indonézia megakadályozta Izrael és Formóza részvételét a Dzsakartában megtartott ázsiai játékokban. Szukarno kijelentette, hogy Indonézia nem hajlandó elválasztani a sportot a politikától. Ha az ázsiai játékok nem képezik sport és politika szintézisét, akkor fel kell tenni a kérdést, hogy miért távolították el a kommunista Kínát a játékokról? En azt mondom, hogy a sportnak politikán

all alapulnia — hangoztatja Szukarno. Szukarno később kihallgatáson fogadta Maladi sportminisztert, aki az elnököt távozva kijelentette, hogy Indonézia nemzetközi játékokat fog rendezni „a világ feljövő erői” részére, az ázsiai, afrikai, délamerikai és szocialista államok részvételével. „A nemzetközi olimpiai tanács elhanyagolja kétmilliárd ázsiai érdekeit, hogy Formóza és Izrael politikai manővereit szolgálja — mondotta a sportminiszter. — Indonézia azt hiszi, hogy ilyen körülmények között nincs értelme az olimpiai bizottsághoz tartoznia és ezért ünnepélyesen kijelenti, hogy abból kilép.” Maladi közölte az újságírókkal, hogy a „feljövő erők” sportversenyét még

az évben megrendezik Dzsakarta-ban. Kuba és Kína már bejelentette, hogy részt vesz a játékokon.

Peking (Reuter). — A kommunista Kína sportbizottsága megjelölte a Nemzetközi Olimpiai Bizottság határozatát, mely meg-

MEGSZAKADT AZ ÖSSZEKÖTTETÉS AZ AMERIKAI SYNCOM MŰBOLYGOVAL

A kilövés tervszerűen sikerült és a műbolygó 35.000 kilométeres magasságot ért el

Cape Canaveral (Reuter, UPI). Csütörtök hajnalban kilőtték a Syncom telekommunikációs műbolygót, amelynek elipszis alakú pályáján több mint 35 ezer kilométer magasságban kell keringeni a föld körül. A műbolygó sebességét úgy állapították meg, hogy az ugyanannyi idő alatt keringjen, mint amennyi idő alatt a föld megfordul a tengelye körül. A kilövés tervszerűen sikerült, néhány óra múlva azonban a bázisról jelentették, hogy a műbolygóval megszakadt a rádióösszeköttetés. Nem lehetett még megállapítani, hogy a Syncom kényes

műbolygó részvételét az olimpiai játékokban. Az indonéziai olimpiai bizottsághoz és sportügyi miniszterhez intézett pekingi távirat többek között a következőket mondja: „A kínai nép és sportolói élesen megelégednek a Nemzetközi Olimpiai Bizottság indokolatlan határozatát, amely meghatározatlan időszakra megtiltja Indonézia részvételét az olimpiai játékokban. A határozat nagy befektetéssel keltett kíná-

ban.”

készülékei megsérültek-e, vagy pedig csak átmeneti üzemmódba állott be, amelyet ki lehet küszöbölni.

A Syncom műbolygóhoz rendkívüli reményeket fűznek a kontinensek közötti telekommunikáció tökéletesítése tekintetében. Szakértők véleménye szerint három ilyen műbolygó elegendő ahhoz, hogy állandó jellegű telefonkapcsolatot tartson az egész világgal, míg a Telstar és Raley típusú műbolygókkal ugyanezt a célt csak úgy lehetne elérni, ha legalább 40-50 darabot lőnének ki belőlük a világűrbe.

Folytatódnak a közuti autószerencsétlenségek

Eltemették a szdomi országúti katasztrófa két áldozatát

Natanjai tudósítónk jelenti: Tegnap reggel 7 órakor újabb súlyos autószerencsétlenség történt a natanjai Tobruk lakónegyedben. Egy katonai autó elütötte Maurice Georgi 43 éves Dora negyedbeli szekerest. A súlyosan megsebesült embert a tel-hásméri kórházba szállították. Állapota súlyos, de nem életveszélyes. Szerdán éjjeltájban a Bét Dagon és Tel-Aviv közötti országúton egy motorkerékpár összeütközött az utmentén parkoló katonai gépkocsival. A motorkerékpár vezetője 27 éves Gabi Náhámi súlyosan megsebesült, míg a pótlólag utazó Bencion Ogen könnyebb sé-

rüléseket szenvedett. Az Ichilov kórházba vitték őket.

Jaffán a Jeruzsálem-fasorban egy motorkerékpár elgázolta Lea Dervis 17 éves rámtá-gáni lakost, amikor átment az uttesten. A lányt a Donolo kórházba vitték.

Nagy részvét mellett temették el tegnap Beér-Séván a Szdom-Beér-Séva országúton történt tömeges közlekedési baleset két halálos áldozatát: Dávid Grünberg 29 éves villanyzerelési és lakatosági vállalkozót és a hét gyermekes 43 éves Jicchák Buzaglot. A harmadik halálos áldozatot, Reuvén Cádokot, még nem temették el, mert nem találják a családját. Cádok egyedül lakott Beér-Séván.

A tegnap este kiadott jelentés szerint a szerencsétlenség sebesültjeinek állapotában további javulás állott be és csak a jeruzsálemi Albert Kohén állapota maradt aggasztó.

• Orleans mellett lezuhant és pozdorjává zúzott egy Mirage-4 típusú francia atombombázó repülőgép, amelynek személyzetéből ketten ejtőernyővel kiugrottak, de a pilóta eltorzta mind a két lábát, míg a gépben ülő őrnagy sértetlenül menekült meg.

VASARNAP

Az **„KELT”** tartalmából:

A televízió fejlődéséről (a tudományos rovatban)

Egy hét a belpolitikában (parlamentari tudósítónktól)

INTERJU KADIS LUZ Kneszet-elnökkel (Az „Emberek, akikről beszélnek” rovatban)

MI TÖRTÉNT TUNISZBAN? (Láng László cikke)

Sportriportok Keresztrejtvény

LETETTEK AZ ÚJ JAFFAI KISIPAROS KÖZPONT ALAPKÖVÉT

Ezer műhely lesz benne

Tegnap tartották meg a jaffai futballpálya mögötti területen az új kisiparos-központ alapkövetelési ünnepségét. A három fázisban épülő kisiparos-központban, amelyet a Merkázim vállalat épít, összesen 1000 műhely lesz. Az első szakaszban, amely egy éven belül készül el, 300 műhelyt építenek, hét és félmillió font befektetéssel. Ezután 350, majd 400 mintegy 150 négyzetméter területű műhely építésére kerül sor.

Ab építkezések tulajdonképpen már előrehaladt

stádiumban vannak, mert 80.000 köbméter földet elmozdítottak és 800 köbméter betonlapot is lefektettek már az új központban.

Tudósítónk hozzáfűzi, hogy az építkezések helye megvita tárgyát képezi, miután a Merkázim vállalat még nem egyezett meg a telken lévő házak lakóival, akiket bírói végzés nyomán akar-nak kitelepíteni. Ezek az érdekeltek szegényes lakásukért más lakást, vagy megfelelő anyagi kártérítést követelnek.

Felavatták az Aradba vezető új országutat

Megkezdték az első iparvállalat építését a körzeti székhelyen

Tegnap délután hivatalosan is felavatták a Tel Sokét és Arad közti műutat, amely 32 kilométer hosszú és 7 méter széles. Az avató beszédet Jigál Alon munkügyi miniszter mondotta, aki főleg a függetlenségi háború idején az Arad övezet elfoglalásáért harcoló „Chá-jot Hánegev” nevű kommandóegység katonáinak hősiességét méltatta. Ezek parancsnoka Gerson Dobenbaum volt, akinek édesanyja vágta el az országutat elzáró szalagot.

A hivatalos szertartás után kerékpáros versenyt tartottak az új műúton, amelyben a Negev-körzeti Hápóel-egyesületek 65 fiatal versenyzője vett részt. Ami-

kor a munkaügyi miniszter átnyújtotta a kerékpárverseny győztesének a díjakat, bejelentette, hogy a középítési tanács már megkezdte az Arad-övezetből a Zohár-medencébe vezető országút építésének előkészítő munkálatait és ennek folytatásaként néhány éven belül megépítik a Tel-Sokétot a Faludza-beér-sévi uttal összekötő országutat is.

A Szolél Bone a napokban megkezdte az Arad övezetben az első iparvállalat építését, ahol épületanyagokat, műmárványt és mozaiklapokat fognak előállítani. Az új vállalatban 70 munkás fog dolgozni.

Az „Antwerpia” botrányhoz hasonlították Natanja városi gazdálkodását

A koalícióhoz tartozó Mose Sákéd volt polgármester bírálta legelősebben a városvezetőséget

Natanja, (Az Új Kelet tudósítójától). — A városi tanács szerda esti viharos ülésén a tanács tagok éles kritikával illették a városi gazdálkodását. Dr. Bar-Me-nachem (Mápáj) az „Antwerpia” cukrászda pénzügyi botrányához hasonlította a városi gazdálkodást. D. Ancesilevics (Achtut Háavoda) a számokkal való bűvészkedésnek nevezte a városi költségvetést és hangsúlyozta, hogy a nevelésügyi kiadások tette-mes részét a kormány és az érdekelt szülők viselik, így hát a városi vezetőségnek igen kevés része van az iskolahálózat fejlesztésében.

Különösen éles bírálatot hangoztatott a formailag a koalícióhoz tartozó Mose Sákéd volt polgármester (liberális) városi tanácsos, aki azzal vádolta a városi vezetőséget, hogy indokolatlanul újabb és újabb összegekkel terhelik az amugyis túlmagas költségvetést és az egyes bizottsági üléseken elfogadott ki-fizetéseket s juttatásokat törvényellenesen emelik. Sákéd kifogást emelt az ellen, hogy a szociális ügyosztály költségvetéséből le-faragtak és az így nyert összeget különböző vallásos intézményeknek juttatják. Ugyancsak a szociális ügyosztály elégtelen költségvetését bírálta Lévi Hadzi (Mápáj) is, aki szerint a városi vezetősége csak a belterületet szépíti, de ugyanakkor a város peremén fekvő lakónegyedeket elhanyagolja.

VALÓDI IMPORT FRANCK kapható, de követelje! Így lesz jó a kávéja!

Szakmabeli **szabásznőt KERESÜNK**, aki gyapjúhalmi varrodát is tud vezetni. Ajánkozás: „Decker”, Tel-Aviv, Herzl-u. 16.

STANONI- és FORMAGYAR KERES Alet-álet szerszám-stanoni készítő. Alet-álet csztorgályost. 36 feltételek. Állandó munka. Ajánkozás: „Hákol-Lánoár”, Rámát-Gán, „311” számra.

שורם 147 תל אביב-יפו P. P. TEL-AVIV JAFFO 147

• Az UNO titkársága közölte, hogy az amerikai kormány tiltakozása ellenére, végrehajtja a Kubának meg-szavazott hárommillió dolláros mezőgazdasági segély programot.

A 030911 SZÁMÚ SORSJEGYPÁR HUZTA KI A 45 EZER FONTOS FÖNYEREMÉNYT

A 360210 számú sorsjegypár 20 ezer fontot nyert

A Mifal Hápájisz csütörtök esti húzásán a 030911 számú sorsjegyet és mellék-sorsjegyet összesen 45.000 fonttal húzták ki, míg a 360210 számú sorsjegypár 20 ezer fontot nyert. Ugyancsak 10.000 fonttal húzták ki a 469206 számú mellék-sorsjegyet is.

Ötezer fontot nyertek a 368524 és 474523 sz. fősors-jegyek, valamint a 390321, 144529, 094633 és 395491 sz. mellék-sorsjegyek.

Ezer fontot nyertek: 118083 316164 233416 381458 139912 105475 024865 088375 129669 136242

Ugyancsak 1000 fonttal húzták ki a következő szá-mú mellék-sorsjegyeket: 006229 411330 080208 288934 318063 245491 038706 308053 020511 414699 442791 361429 036032 255847 017871

500 fontot nyertek: 435630 269015 422583 118212 432585 459030 156086 059437 128638 006857 163046 469334 489222 421124 457872 053907 310306 123910 492149 104277

200 fontot nyertek:

136926 372515 379121 036632 190130 166779 306517 035379 345302 310603 139172 043034 116629 185985 361347 124743 210244 101057 134569 186157 083361 165028 125100 235525 060202 023914 414162 306045 293146 132195 409150 183200 263406 269705 308886 466719 076480 139377 312740 325675 334985 250663 178866 258741 079270 464501 322210 477701 117576 477384

A 1461 9476 3420 3112 1524 5487 7372 4030 végződésű sors-jegyek 100 fontot nyertek.

50 fontot nyertek a követ-kező végződésű mellék-sors-jegyek: 0097 3337 5963 5508 8230 6273 2051 3032 0570 1079 9397 9198 1737 4489 8900 3669 9252 3769 5902 5855

40 fontot nyertek a követ-kező végződésű összes sors-jegyek: 8090 5150 0114 0354 3804 8903 1127 7123 2997 4010 1549 8553 5417 5807 5378 7569 2904 7244 5639 1088

A 3 végződésű fősors-jegyek és a 9 végződésű mel-lék-sorsjegyek visszanyerték a három fontot.

GYAKORLOTT

gépszedőt tördelőt keresünk

Irásbeli ajánkozás az eddigi gyakorlat meg-jelölésével: Tel-Aviv, POB. 831 „gépszedő” jeligére.

AZ »IZH«AR-GYAR
כשר לפסח KESZITMENYEL
 — mosogatószappan
 — mosószappan
 — „TIP-TOP” a csodás tisztítószert
 — szappanpehely
 — „NES” folyékony és szilárd
 — „SOLIDAX” fogkrém
 — ételajlakok:
 „SOYA”
 „BRIUT”
 „HAMENIA ORIGINAL”
 Ez kitünő ez „IZHAR”
 „Izhar” Olajművek kft.

Vasárnap soha
 de minden második csütörtökön utazhat az **ATHINAI**
 luxus-hajó fedélzetén
 Velencébe, Ciprus-, Rhodos- és Pirauson keresztül.
 A következő indulások:
 63. febr. 21 - 63. márc. 7 - 63. márc. 21.
 Előzetes helyrendelés az összes utazási ügyünköknél
 Vezérügynök:
Netivé Hájám Hátichon & M.
 HAIFA: Eljáhu Hánávi-u. 3., tel. 66040.
 TEL-AVIV: Levontin-u. 7., telefon 64784.

CHUG JOCEJ HUNGARIA HÁMIZRÁCHI HÁPOEL HÁMIZRÁCHI, JERUZSALEM
 A mártírjaink emlékére létesített kamatmentes kölcsönpénztárunk javára február 24-ikén, vasárnap este 7.30-kor a Málon Hámelech Dávid (r. Hámelech Dávid) nagytermében **műsoros teaestet** rendezünk.
 Részt vesznek:
 Chájim Mose Schapira Rónai András
 helyettes miniszter az Ohel színház tagja
 Williams N. Z. Fruchter Rudi
 a kölcsönpénztár vezetője (Ramat-Gan) énekes és humorista
 Bevezető: Fisch Avrahám
 a kölcsönpénztár elnöke
 Mindenkit szeretettel vár a vezetőség.